

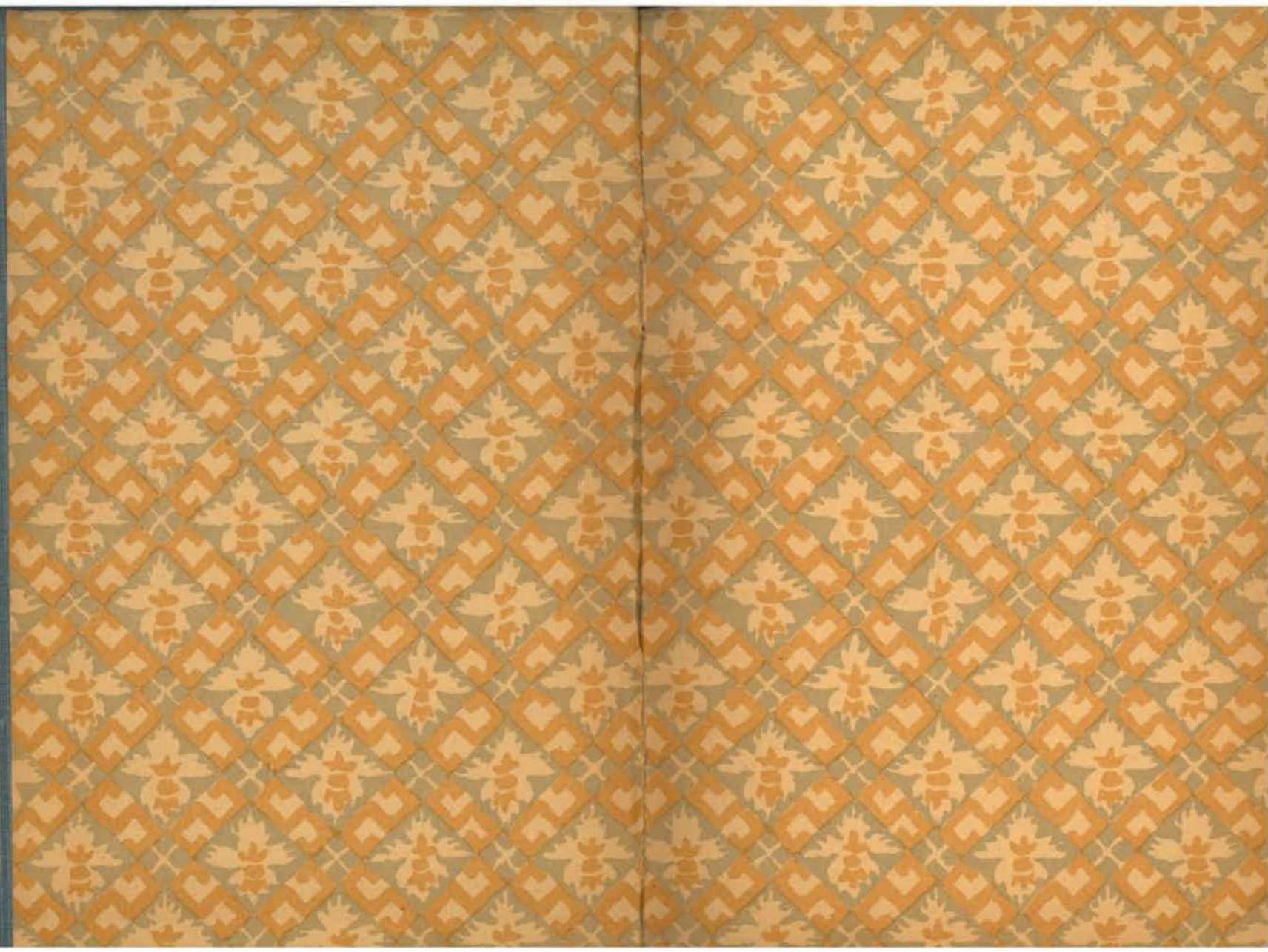
КОТИМАТКАЦЦА

EVANKELINEN

KALENTERI

1926

A. LAURELL.

KOTIMATKALLA
EVANKELINEN
KALENTERI
VUODELLE

—✦— **1926.** —✦—

(KUVITETTU)

TOIMITTI
A. V. J.

SUOMEN LUTHERILAISEN EVANKELIUMI-YHDISTYKSEN
KUSTANTAMA

UUSI JAKSO.

KAHDESKYMMENESSEITSEMÄS VUOSIKERTA

Hinta: Pahvikansissa 12 mk. Vaatek. 15 mk.

Minä olen vähäksi silmänräpäykseksi sinut hyljännyt; mutta minä olen sinut jälleen suurella laupeudella kokoova.

Vihan kiivaudessa minä silmänräpäykseksi kasvoni peifin sinulta, mutta tahdon jälleen **ijankaikkisella armolla** sinua armahtaa, sanoo Herra, **sinun lunastajasi**.

Sillä tämä on Minulle niinkuin Noakin vedet: niinkuin Minä **vannoin**, ettei Noakin vetten enää pidä käymän maan ylitse, niin Minä **vannon**, etten Minä vihastu sinuun enkä rankaise sinua.

Sillä vuoret siirtyvät ja kukkulat liikkuvat, mutta **Minun armoni ei siirry sinusta eikä rauhani liitto liiku, sanoo Herra, sinun armahtajasi**.

Jes. 54: 7—10.

Usko, toivo, rakkaus.

Niin pysyvät nyt usko, toivo, rakkaus, nämä kolme; mutta suurin niistä on rakkaus» (1 Kor. 13: 13.).

Rakkaus on suurin sentähden, että Jumala on rakkaus. Usko ja toivo kestävät vain ajan,

Helsinki 1925.

Osakeyhtiö Weilin & Göös Aktiebolag.

mutta rakkaus on ijankaikkinen. Se on ollut Jumalassa ennen aikojen alkua ja jää olemaan ijankaikkisesta ijankaikkiseen. Uskon ja toivon synnyttää Jumala ihmisessä armolupaustensa kautta. Ne vaikuttavat ja ovat olemassa siihen saakka, kunnes usko muuttuu näkemiseksi ja nautinnoksi ja toivo menee täytäntöön. Silloin on jälellä vain rakkaus Jumalan ijankaikkisessa valtakunnassa. Siihen asti, kunnes kaikki Jumalan lupaukset ovat täyttyneet, ensimmäinen maa ja taivas kadonneet ja uudet taivaat ja uusi maa ovat luodut, siihen asti on enkeleilläkin toivo. He halajavat nähdä sen autuuden täydellisyyttä, josta he Jeesuksen syntyessä riemuitsivat. He halajavat katsahtaa lunastuksen ihmeellisiin salaisuuksiin (1 Piet. 1: 12), kunnes he kerran näkevätkin lunastettujen suuren joukon kunnialla kaunistettuna taivaassa. Vieläpä koko luomakunnalla on toivo ja ikävä, kun se katoavaisuuden alle alistettuna huokaa ja odottaa Jumalan lasten ilmestystä (Room. 8: 19—22). Tämä toivo täyttyy kerran, kaikki turmelus on kadonnut ja jälellä on ijankaikkinen rakkaus Jumalan ja Jeesuksen valtaistuimen ympärillä.

Jumala on rakkaus. Mikä suloinen ja lohdullinen sana se onkaan niille, jotka ovat oppineet tuntemaan evankeliumin salaisuutta, mutta outo ja vieras niille, joille evankeliumi on peitossa.

Siihen loukkaantuu ihmisjärki. Luonnollinen ihminen näkee vain sen, mikä silmäin edessä on

ja päättelee sen mukaan. Tuolla tutkistelee joku tämän maailman menoa, näkee kärsimystä, vihaa, sotaa, ryöstöä ja raastoa kaikkialla. Hän sanoo: Minä en usko, että on olemassa rakkauden Jumala, jolla olisi kaikki valta. Niitä on paljon, jotka näin päättelevät, sillä järki ei sen korkeammalle eikä syvemmälle tässä asiassa voi päästäkään. — Oli nuori mies, joka valmistautui elämäntehtäväänsä, minkä oli itselleen valinnut. Hän oli jo lähellä toiveitaan. Silloin juuri tuli vaikea tauti, joka löi murskaksi kaikki unelmat. Pastori puhui hänelle: »Se on Jumalan rakkautta; Hän etsii teitä». Sairas suuttui ja sanoi: »Sel-laista rakkautta minä en ymmärrä enkä sellaiseen usko!» Mitäpä ihminen sitä ymmärtäisikään. Tässä täytyy luonnollisen silmän pimetä, kunnes sanan valossa selvenee, että Jumala on rakkaus. Vieläpä Herraan uskova armolapsikin hetkeksi ikäänkuin sokaistuu, kun vaiva ja risti tulevat ylen raskaiksi. Liha on heikko, sydän tuskastuu ja järki alkaa levottomana tutkistella: miksi, miksi näin pitää käydä? Ei häntäkään pelasta mikään muu kuin se »valo, joka lähtee Kristuksen kirkkauden evankeliumista».

Jumala todistaa sanassaan meille, että Hän on rakkaus. Sana ei kaunistele tätä turmeltunutta maailmaa eikä herätä meissä turhia toiveita tämän elämän suhteen. Se on ja pysyy surun ja murheen laaksona, jonka läpi saamme jokainen vaeltaa. Ohdakkeet ja orjantappurat

eivät lakkaa kasvamasta ihmispoloisen tiellä tämän auringon aikana. Maa on turmeltu ja ihminen itse kaikkein syvimmin turmeltu. Hän on synnissä sinnyt ja syntynyt, turmelus on syöpyntynyt häneen ja hän on perin pohjin viheliäinen ihminen kuoleman ruumissa (Room. 7: 24). Sellaisena hän ansaitsisi ei vain näitä hetken kestäviä ajan vaivoja, vaan ijankaikkisen kadotuksen tuskat. Sana tuo totuuden voimalla julki sen pohjattoman kurjuuden, johon Aadamin lapset ovat synnin tähden joutuneet. Tämä täytyy sanan valossa ensin oppia tuntemaan, ennenkuin ymmärrämme, että Jumala on rakkaus. Missä tätä synnin palkkaa ei nähdä, siellä puhe Jumalan rakkaudesta on vain haave tai pahennus.

Mutta juuri tätä synkkää todellisuutta vastaan, jonka sana meille paljastaa, vie Herra meidät katselemaan ijankaikkista armopäätöstään, kuinka Hän *»on siunannut meitä kaikella hengellisellä siunauksella taivaallisissa, Kristuksessa»* (Efes. 1: 3.). Tässä armopäätöksessä, jonka Jumala Kristuksessa pani täytäntöön, tuodaan nyt kaikkien kuoleman ruumiissa vaeltavien viheliäisten ihmislasten eteen Jumalan ijankaikkinen isänrakkaus. Evankeliumi on sellainen sulosanoma, joka todistaa meille, että Jumala on rakkaus. Hän on ennen aikojen alkua *»rakkaudessaan edeltäpäin määrännyt, että meidät oli otettava Hänen lapsiksensa Jeesuksen Kristuksen kautta, Hänen oman tahtonsa mielisuosion mukaan»* (Efes. 1: 5).

»Siinä ilmeni Jumalan rakkaus meihin, että Jumala lähetti ainokaisen Poikansa maailmaan, jotta me eläisimme Hänen kauttaan.» (1 Joh. 4: 9). Tuo elämä tarkoittaa ijankaikkista elämää, niinkuin Jeesus sanoi Nikodeemukselle: *»Niin on Jumala maailmaa rakastanut, että Hän antoi ainosyntisen Poikansa, jotta jokainen Häneen uskova ei hukkuisi, vaan saisi ijankaikkisen elämän»* (Joh. ev. 3: 16). Synteimme sovitukseksi Jumala lähetti Poikansa maailmaan (1 Joh. 4: 10). Ja *»Kristus rakasti meitä ja antoi itsensä meidän edestämme lahjaksi ja uhriksi, Jumalalle suloiseksi tuoksuksi»* (Efess. 5: 2), *»lunnaiksi kaikkien edestä»* (1 Tim. 2: 6). Ja jotta oikein käsittäisimme, että tämä Jumalan lahja on täydellisen rakkauden lahja, jota ei anneta ansion perustuksella, vaan puhtaasta rakkaudesta ja armosta, sanotaan ap. Paavalin kautta rohkeasti: *»Jumala osoittaa rakkauttansa meitä kohtaan sillä, että Kristus, meidän vielä ollessamme syntisiä, kuoli edestämme,»* niin että *»silloinkun vielä olimme Jumalan vihollisia, tulimme sovitetuiksi Hänen kanssaan Hänen Poikansa kuoleman kautta»* (Room. 5: 8, 10). Näin loistaa evankeliumissa meitä vastaan Jumalan rakkaus syntiinlangennutta maailmaa kohtaan. Sen pahateko on maksettu, sen synnit sovitetut ja ijankaikkinen vanhurskaus tuotu esiin. Tämä armo ja ijankaikkinen elämä tuodaan Kristuksen käskyn mukaan omakohtaisesti kullekin pyhässä kasteessa. Se on siitä lähtein kunkin

oma tavara, josta eläköön ja iloitkoon, *»ilolla kiittäen Isää, joka on tehnyt meidät soveliaiksi olemaan osalliset pyhien perinnöstä valossa ja joka on pelastanut meidät pimeyden vallasta ja siirtänyt meidät rakastetun Poikansa valtakuntaan»* (Kol. 1: 12—13).

Kallis ystävä, sinä, joka kerran Kristukseen kastettuna olet armosta Jumalan ijankaikkisen armoliiton lapsi, tiedätkö nyt, mitä tämä Jumalan suuri rakkaus sinua kohtaan tarkoittaa? Kuulkaamme se vieläkin, lausuttuna Gal. kirjeen 1: 4: *»Jeesus antoi itsensä alttiiksi syntiemme tähden, pelastaakseen meidät nykyisestä pahasta maailmasta Jumalamme ja Isämme tahdon mukaan»*. Tätä maailmaa Jumala sanoo pahaksi. Sellaiseksi olet sinäkin sen oppinut tuntemaan, sinä surun ja murheen laakson kulkija. Mutta nosta kyyneleinen silmäsi Kristuksen kirkkauden evankeliumiin. Katso! Jumala on suuri, täydellinen rakkaus. Sinulle kurjalle Hän on Kristuksessa valmistanut pääsön uuteen, ijankaikkiseen elämään. Vaivojen aika on lyhyt. Herra kantaa sinut niiden läpi, vaikka hän ei tosin tätä maailmaa muutakkaan sinulle ruusujen maaksi. Mutta Hän vie sinut sanansa laitumelle, armolupaustensa vihreille niityille. Siellä aukenee silmäisi eteen se katoamaton, turmeltumaton ja saastuttamaton perintö, joka taivaassa on säilytetty sinua varten (1 Piet. 1: 4).

Näin meille evankeliumissa vasta kirkastuu,

että Jumala totisesti on rakkaus. Se on ihanaa! Se rakkaus ei koskaan väsy kurjaa syntisraukkaa kohtaan. Se rakkaus peittää kaikki synnit joka päivä. Armo on joka huomen uusi. Se on ijankaikkinen armo, joka kantaa taivaaseen.

Missä ikinä maailmassa tämä evankeliumi saarnataan, niin että Jumala sanansa ja sakramenttiansa kautta saa jakaa tätä rakkauttaan ja vakuuttaa sitä syntiskurjille, siellä se on elävä ja vaikuttava voima. Sillä rakkaus ei voi koskaan olla toimetonna ja vaikuttamatta. Jumalan rakkaus evankeliumin kautta esiin tuotuna vaikuttaa sydämissä uskoa, toivoa ja rakkautta.

Room. kirjeen viimeisessä luvussa sanotaan, että evankeliumin salaisuus on *»profeetallisten kirjoitusten kautta ijankaikkisen Jumalan käskystä tietäväksi tehty kaikille kansoille uskon kuuliaisuuden aikaansaamiseksi*. Ei uskoa saada aikaan ihmishurskaudella, ei lain ulkonaisella noudattamisella, ei jumalisuuden muodoilla, ei katumuksella, ei paljaalla rukouksella, ei kerrassaan millään, mikä ihmisestä lähtee. Sen saa aikaan Jumala evankeliuminsa kautta. Kun synti ylenmäärin synniksi osoitetaan laissa ja syntisen eteen asetetaan Jumalan suuri rakkaus Jeesuksessa, syntyy hänen sydämessään uskallus Jumalan armoon ja hän saa sanasta vakuutuksen tunnonleen, että on armoitettu. Pyhä Henki alkaa näet todistaa hänen henkensä kanssa, että hän on Jumalan lapsi Jumalan ijankaikkisen armopää-

töksen perusteella. Pyhä Henki ei käytä tunteita välikkappaleenaan, vaan ilmoitettua sanaa ja sakramentteja. Niiden mukaan Pyhä Henki todistaa syntiselle, että hän on Jumalan armosta osalliseksi tullut Kristuksessa. Näin alkaa uskon elämä, tuo autuas matka sanan lupauksesta toiseen. Armo laupeus ja rauha lisääntyvät Jumalan ja Jeesuksen Kristuksen tuntemisen kautta sanassa. Ainoaksi autuuden perustukseksi jää ristiinnaulittu ja ylösnoussut Jeesus, ainoaksi muutta varmaksiksi turvaksi jokapäiväinen armo ja syntein anteeksiantamus. Sillä *»ruumis tosin on kuollut synnin tähden, mutta henki on elämää vanhurskauden tähden»* (Room. 8: 10).

Missä näin on usko syntynyt, siellä Pyhä Henki samalla tavalla evankeliumin kautta synnyttää oikean toivon. Usko ja toivo elävät ja vaikuttavat yhdessä. Kummallakin on oma tehtävänsä. Usko katselee aina Jumalan armahtavaan laupeuteen, Kristukseen, Kristuksen täydelliseen ansioon, jossa syntimme on pois otettu ja Kristuksen vanhurskaus annettu omaksemme. Usko näkee Jumalan sanasta autuuden vahvan perustuksen ja lepää sillä. Toivo tähtää ylös niihin taivaallisiin aarteisiin ja näkee sanan lupauksissa iankaikkisen elämän sanomattoman kunnian, joka meitä odottaa kuoleman tuolla puolen.

Usko on asiassansa varma. Se näkee vahvan testamentin, joka on Kristuksen verikuolemalla vahvistettu ja jossa lahjoitetaan syntein anteeksi-

antamus. Se näkee Jumalan rikkomattoman, valalla vahvistetun armoliiton, johon meidät on kasteessa otettu ja jossa meidät vietiin Kristuksen kuoleman ja ylösnousemisen osallisuuteen (Kol. 2: 12). Usko ei tyydy siihen, että sen asiat tehdään paljaaksi toivoksi, että nimittäin vain toivotaan, että Jumala mahdollisesti joskus meitäkin armahtaa ja joillakin ehdoilla ehkä antaa synnit anteeksi. Missä jumalisuus esiintyy vain tällaisina hurskaina toiveina, siellä ei ole vilaustakaan uskosta. Usko viittaa Jumalan varmoihin tekoihin ja palavaan rakkauteen ja näyttää sanasta: *»Katsokaa, minkälaisen rakkauden Isä on meille osoittanut, että me kutsutaan Jumalan lapsiksi, niinkuin me olemmekin»* (1 Joh. 3: 1).

Mutta koska ei ole vielä ilmestynyt, mitä meistä tulee, vaan vaellamme täällä vaivojen maassa, synty asuu kuolevaisessa ruumiissamme, on sisäisiä ja ulkonaisia murheita, niin silloin astuu esille toivo, viittaa sanaan ja näyttää: *»Mutta me tiedämme tulevamme Hänen kaltaisikseen, kun Hän ilmestyy, sillä me saamme Hänet nähdä sellaisena kuin Hän on»* (1 Joh. 3: 2). Usko pannaan usein koetukselle. Uskova viedään syviin vesiin. Jumala antaa monellaisten vastusten kohdata omiansa. He tarvitsevat näitä, jotteivät omat voimat näyttäisi suuremmiksi kuin armo ja ettei tämä maailma tulisi taivasta rakkaammaksi. Mutta vaivojen alla on tarvis, että Jumala toivolla vahvistaa vapisevaa sydäntä. Toivo sanoo:

Isä tarkoittaa kurituksellaan lapsensa parasta. Se tukee ja yllä pitää hädässä ja sanoo: Vain hetkinen, niin taistelusi lakkaa! *»Me ylisteleimme Jumalan kirkkauden toivosta. Mutta ei yksistään siitä, vaan me ylisteleimme ahdistuksistaikin, tietäen, että ahdistus synnyttää kärsivällisyyttä, mutta kärsivällisyys kokemusta ja kokemus toivoa; mutta toivo ei anna häpeään joutua»* (Room. 5: 2—4).

Usko ja toivo ovat taistelevia. Usko taistelee taipumatta kaikkea vastaan, mikä tahtoo viedä pois autuuden perustuksen, sovintoveren armon ja siihen perustetun kasteen armon. Usko ei voi olla suvaitsevainen, koska se lakkaisi olemasta, jos tuo perustus riistettäisiin siltä. Mutta sillä perustuksella se taistelee lakkaamatta lain tuomioita, tunnon syytteitä ja perkeleen kavaluutta vastaan ja nojaa sanan armolupauksiin. Usko ei myöskään salli, että sitä itseään tehdään autuuden perustukseksi, sillä siihen se ei kelpaa. Usko siirtyy syrjään ja ikäänkuin piiloutuu, niin ettei sitä näykään, ja viittaa vain Kristukseen. Ja vaikka usko tuntuu heikoltakin, niin Kristus, johon se osoittaa, on väkevä, muuttumaton ja varma autuuden kallio. Tämä ainainen nojautuminen sanan pettämättömiin armolupauksiin vastoin kaikkia perkeleen, lihan, järjen ja maailman houkutuksia ja lain tuomioita, se on sitä *»uskon jalon taistelun taistelemista»* (1 Tim. 6: 12), jonka ap. Paavali sanoo taistelleensa niin, että on säilyttänyt uskon (2 Tim. 4: 7). Näin saadaan

toivossa katsella armolahjana ijankaikkista elämää, vanhurskauden seppelettä, taivaallista perintöä, joka on tallelle pantu. Uskon kautta ne omistetaan varmoina tavaroina, ainoana tosiomaisuutena, ja toivossa sielu niistä iloitsee, odotellen täyttymisen aikaa. Tämä toivo taistelee mielen masennusta ja alakuloisuutta vastaan, etteivät väsyneet polvet uupuisi. Jumala on itse meidät synnyttänyt elävään toivoon Kristuksen ylönousemisen kautta ja pitää toivossa armolupaustensa kautta.

Oikea usko Kristukseen ei jätä ihmistä toivotomuudessa kuolemaan eikä anna häpeään joutua. Mutta missä väärin Kristuksesta haaveillaan, siellä menetetään oikea toivo. *»Jos olemme panneet toivomme Kristukseen ainoastaan tämän elämän ajaksi, niin olemme kaikkia muita ihmisiä surkuteltavimmat»* (1 Kor. 15: 19). Sellaisiakin oli Kristuksen aikana ja on vielä, jotka Häneltä odottivat vain ajallista hyvää ja ottivat vastaan vain ruumillisen terveyden, kun Hän sen antoi, mutta eivät kaivanneet Jumalan täydellistä lahjaa, ijankaikkista elämää, jonka Hän on antanut meille Kristuksessa. Usko syntein anteeksi saamiseen antaa ijankaikkisen elämän varman toivon. Kristus ei ole maailman parantaja, vaan ijankaikkisen elämän antaja, syntisten Vapahtaja ja ijankaikkisen kuoleman vallasta.

Samoin täytyy toivolla olla oikea perustus, ja se on Kristus yksinään. Tämä täytyy meidän

tietää jopa niin, että olemme valmiit vastaamaan, kun joku meiltä toivomme perustusta tutkistelee. Kaikilla ihmisillä on hämärä toivo, että mainen matka päättyisi hyvin. Eihän ihminen muuten jaksaisi elääkään. Mutta jos toivolla ei ole perustusta, niin se pettää. Meidän aikanamme on paljon sellaista hengellisyyttä, jonka oppi lopulta päättyy tähän: kaikki tiet vievät taivaaseen. Sentähden niin vallattomasti kohdellaan Jumalan sanaa ja Kristusta Jeesusta. Ajatellaan, ettei se vaarallista ole, vaikka ihmisillä onkin erilaisia käsityksiä autuuden tiestä, kunhan vain on hartautta ja elämää. Tämä on järjelle mieluista, sillä silloin sen ei tarvitse alistua uskon kuuliaisuuteen eikä tulla kuuliaiseksi Kristukselle (2 Kor. 10: 5). Ja sentähden tämä oppi voittaa alaa. Se on vapautta ja suvaitsevaisuutta, jota aikamme himoittaa. Mutta se on lihan vapautta, joka aina kääntyy Jumalaa vastaan ja vie onnettomuuteen. Athanasiuksen tunnustuksessa luemme: »Kuka ikänänsä autuaaksi tulla tahtoo, hänellä täytyy ennen kaikkea olla oikea, yhteinen, kristillinen usko.» Tätä asiaa olemme nytkin opetelleet Herran sanasta. Mutta lyhyesti: tietäkäämme ja pitäkäämme varmana, että autuuden toivollamme ei ole muuta perustusta kuin se, jonka Jumala jo ijankaikkisuudessa sille laski: Jeesuksen Kristuksen, Jumalan Pojan veri. Vain siinä on syntein anteeksi antamus. Vain syntein anteeksi antamuksessa on ijankaikkinen elämä ja autuus.

Jumalan rakkaus meitä kohtaan Kristuksessa vaikuttaa evankeliumin kautta myöskin rakkautta. Rakkaus on uskon hedelmä. Luther sanoo: »Käsitettyäsi uskon kautta Kristuksen ja tultuasi Hänen tykönsä, jonka kautta sinä olet vanhurskas, mene nyt pois ja rakasta Jumalaa ja lähimmäistäsi, avuksesi huuda Jumalaa, kiitä, ylistä ja kunnioita Häntä, tee hyvää ja palvele lähimmäistäsi, tee sellaista, jota kutsumuksessasi ja säädysssäsi on sinulle käsketty j. n. e. Nämä ovat niitä hyviä ja Jumalalle otollisia töitä, jotka käyvät uskosta ja joita tehdään sydämen halulla, kun on saatu armo ja syntein anteeksi antamus Kristuksessa».

Luther tunsikin lain orjuudessa ollessaan ja parannusta tehdessään, että hänen sydämessään ei ole Jumalaa kohtaan rakkautta, vaan viha. Kun ihmiselle lain kautta on synti tullut synniksi, mutta ei vielä tunne Jumalan evankeliumia, vaan pyrkii parannustekojensa kautta sovintoon Jumalan kanssa, silloin hän ei voikaan muuta kuin olla vihainen Jumalalle, joka on vanhurskautensa vaatimukset tehnyt niin suuriksi, että niitä ei voi ihminen täyttää. Kun tunnon rauhaa ei tule, jää hän lopulta, kaikki yritettyään, synkkään mieleen tai välinpitämättömyyteen Jumalaan ja pelastukseensa nähden. Vain evankeliumi tuo hänelle avun. Ap. Johannes selittää, miten päästään Jumala tuntemaan rakkaana tai vaallisena Isänä, joka Hän todella on ihmislasta kohtaan Kristuksessa. »*Me olemme oppineet tun-*

temaan sen rakkauden, mikä Jumalalle on meihin, ja uskomaan siihen. Me rakastamme Häntä, sillä Hän on ensin rakastanut meitä» (1 Joh. 4: 16, 19). Jumalan ensimmäinen ja suurin rakkauden osoitus meitä kohtaan on se, että Hän on Jeesuksessa antanut meille synnit anteeksi. Jeesus osoittaa tyylille fariseukselle, että syntinen vaimo rakasti suuresti Häntä sentähden, koska näki saaneensa suuret syntinsä anteeksi. Sattuvasti Luther aloittaa jokaisen käskyn selityksen sanoilla: »Meidän tulee peljätä ja rakastaa Jumalaa». Se on: Meidän tulee jokaisen Jumalan käskyn edessä peljätystä, kuinka suuri, pyhä ja korkea se on; niin ettemme heti ensiksi ajattelisi: tuo on hyvin mahdollista ja helppo täyttää. Mutta meidän tulee rakastaa Häntä, koska Hän Kristuksen kautta on päästänyt meidät lakinsa vanhurskaasta tuomiosta, joka ansiomme mukaan kohtaisi meitä. Evankeliumi antaa iloisen luottamuksen Jumalaan (1 Joh. 4: 17). Kurituksenkin alla voidaan rakastaa, kun tiedetään, että kuritus lähtee rakkaudesta. Kurituksen kestäminen ei tosin ole lihalle helppo. Sydän nurisee pian Jumalaa vastaan. Mutta jotteivät kristityt ahdistuksissaan jäisi kylmään mieleen Jumalaa kohtaan, sanoo apostoli, että Jumala kurittaa meitä tosi parhaaksemme (Hebr. 12: 10).

Jumalan ijankaikkisesta rakkaudesta ihmislapsia kohtaan on vuotava meidänkin rakkautemme lähimmäisiä, koko kärsivää ihmiskuntaa

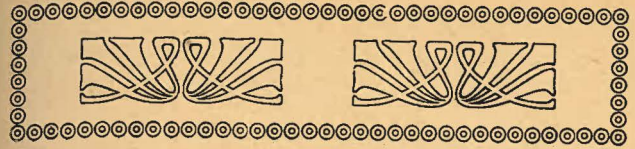
ja erittäin uskonheimolaisia kohtaan. Meidän aikanamme on taaskin tullut räikeästi näkyviin se pohjaton rakkaudettomuus ja viha, mikä ihmiskunnassa vallitsee ihmisten kesken. Sentähden huudetaan ihmisrakkautta avuksi ihmiskunnan surkeaan hätään. Mutta samalla tahdotaan rakkaus panna kulkemaan omia teitään, erotettuna siitä Jumalan rakkaudesta, jolla Hän Kristuksessa rakastaa lunastettuja ihmislapsia. Rakkautta ikävöi maailma, koska nähdään, että ilman sitä elämä käy mahdottomaksi, mutta se ei tahdo kuulla puhuttavan siitä rakkaudesta, jonka todistuksena on Kristuksen Jeesuksen veri. Maailma hylkää sen. Mutta kun se ei sitä ota vastaan, ei Jumalan rakkaus pääse vuotamaan sydämiin. Jälle jää vain inhimillinen rakkaus, joka ei kestä koetusten tullen. Juuri silloin, kun luultiin, että sivistys ja ihmisrakkaus jo on syvästi juurtunut ihmisten keskeiseen elämään, juuri silloin puhkesivat kauheimman sodan hirmut äkkiä, keskellä suloisia haaveita. Ei oltukaan rakkauteen juurtuneina, koska ei oltu juurtuneina Kristukseen. Ihmissydämessä piilevän pedon kahlehtii vain sovintoveren evankeliumi, sillä vain sen kautta Jumala pääsee vuodattamaan todellista rakkautta ihmissydämiin. Sydän ei kuitenkaan lakkaa olemasta paha, levoton kappale ennenkuin haudassa. Mutta kun Jumalan voimakas rakkaus evankeliumin kautta luo valoansa syntiseen sydämeen, alkaa se heltyä rakkauteen Jumalaa ja

lähimmäistä kohtaan. Sentähden tarvitsee rakkauden ihmiskunta paljon Jumalan rakkauden evankeliumia.

Kuulkaamme vielä, mitä Luther sanoo uskon ja rakkauden luonteesta: »Rakkaus, joka kaikki kärsii, kaikki uskoo ja kaikki toivoo, taitaa ja sen täytyykin antaa perään; mutta usko ei, sillä se ei voi eikä sen tarvitsekaan mitään kärsiä. Kun usko on vaarassa ja kärsii pakkoa, silloin tulee meidän tosiaankin olla vakaat ja ykspäiset emmekä ollenkaan saa antaa kenenkään hallita ja johtaa itseämme, taikka millään tavalla antaa perään, vaan jos mahdollista, täytyy meidän olla hohtokiveä kovemmat. Sitä vastoin kun rakkaus on kysymyksessä, niin tulee meidän olla kaislasta ja pientä lehteä hellemmät ja notkeammat ja antaa perään kaikissa.» —

Rakas taivaallinen Isä, sinä ijankaikkinen rakkaus Kristuksessa, anna Pyhän Henkesi kirjastaa meille evankeliumiasi ja sen kautta vuo-dattaa, lisätä ja ylläpitää meissä uskon, toivon ja rakkauden armolahjaa! Amen.

A. V. J.

Kirkon puolesta.

(Sävel: Vk. 151.)

Sä Herra kansaas paimensit
ja laumas muinen johdatit
myös korven kolkon teitä.
Niin nytkin kansaas varjele
ja seurakuntaas suojele,
Sä johda hellin meitä.
Oi Herra, katso puoleemme,
tuo lohdutusta huoleemme,
suo kasvot meille paistaa,
suo rakkauttas maistaa!

Oi, katso viinipuutasi,
 min armos tänne istutti
 ja juurtumaan sen saattoi!
 Sen oksat, vihreet lehdetkin
 ne verhoo vuoret, laaksotkin, —
 vaan nyt sen vaara saartoi.
 Sen valheen valta turmelee,
 sen aivan maahan runtelee,
 sen metsäkarju kyntää,
 sen päälle karhut ryntää. —

Siis käänny, Herra, puoleemme,
 tuo huojennusta huoleemme,
 sun kirkkos ettei horju!
 Sä hoida viinipuutasi,
 Oi kaitse seurakuntaasi,
 Sä siltä vaarat torju:
 Se aina olkoon suojassas,
 se kasvakoon Sun hoidossas!
 Sä siltä huolet poista!
 Ei turvaa löydy toista.

Kun Siion on Sun hoidossas
 ja kasvaa aina armossas,
 se saatanankin voittaa.

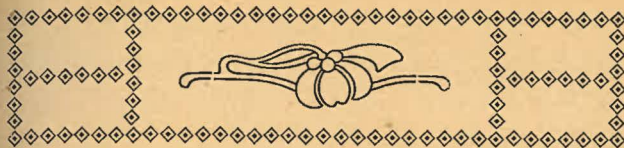
Siis kaupunkis Sä suojele,
 Sun uskovaises varjele,
 suo autuus meille koittaa!
 Suo kasvot loistaa päällemme, —
 niin luokses täältä pääsemme. —
 Sua laulut kunnioittaa,
 ja soitot Sulle soittaa.

Jesper Svedberg.

Suom. A. P.

(Sh. 27).

Rovasti Anshelm Waldemar Walli.

Anshelm Waldemar Walli.

* 7 p. kesäk. 1847 † 24 p. tammik. 1925.

Kirjoittanut professorinrouva *Irene Rosenqvist*.

Rikasvaiheinen, vaivoja, myrskyjä ja hätää täynnä, mutta varsinkin Jumalan rauhasta rikas oli sen Herran palvelijan elämä, jonka nimen alle nyt olemme, paitsi tähteä, piirustaneet ristin. Kaikki hänen kokemansa johti häntä omistamaan — *Jeesuksen yksinänsä*.

Liikemieskoti Porissa, jossa perheenisä, kauppias William Anshelm Wallin ja hänen puolisonsa Anna Dorotea Wilhelmina Winter olivat perustaneet lämpimän ja hyvän kodin, — jossa tosihurskaudella, hiljaisella jumalanpelolla ja rehellisyydellä oli tyyssijansa —, sai lahjana ylhäältä viisi kallista aarretta, kaksi poikaa ja kolme tytärtä. Näistä oli Anshelm Waldemar toinen järjestyksessä.

Äiti, papintytär, oli saanut varsin huolellisen kasvatuksen. Isän kuoltua — lapsen vielä pienenä ollessa — ohjasi häntä parhaitten periaatteitten mukaan hänen äitinsä, syntyisin saksalainen. Järjestys ja työteliäisyys vallitsi kodissa, jossa velvollisuuksien täyttäminen oli erityisenä hyveenä.

Kauan eivät lapset kuitenkaan saaneet nauttia äidin huolenpitoa; Waldemarin ollessa 9 vuotias kutsui Jumala luokseen äidin, silloin vasta 31 vuotiaan.

Varha, helläsydäminen isänäiti tuli silloin kotiin lapsia huoltamaan, mutta kun pelättiin hänen uupuvan ja luultiin, ettei hänen tarmonsä riittäisi suureen tehtävään, lähetettiin kolme lapsista äidinäidin luo — joka tällöin asui Itä-suomessa — ja ainoastaan Waldemar sekä nuorin sisarista jätettiin kotiin surunpaimanan isän luo. Moni side silloin katkesi ja sisarusrakkaus, joka heidän keskensä koko elämän pysyi harvinaisen eheänä, kärsi monta tuskaa. Kotipiirin eusimäinen hajaantuminen oli katkeraa.

Kotikaupunkiin koottiin lapset kuitenkin vielä kerran, kun äidin äiti muutti sinne, avaten siellä tyttökoulun, jossa hän itse opetti ja jossa monen muun ohella Waldemarin sisaret saivat koulusivistyksensä, Waldemarin samalla aikaa käydessä Iso-koulua ja sittemmin harjoittellessa opintoja Turun kimnaasissa.

»Vuonna 1865 sai hellästi ja sydämellisesti rakastamamme isä odottamattoman, äkkinäisen

kotiin kutsun», sanoo W. W. muistiinpanoissaan nuoruusajoilta, »ja kodin toinen ja lopullinen sulkeminen oli tullut.»

»Nyt paljon kovaa kokenut 62 vuotias, helläsydäminen, mutta tarmokas, lujatahtoinen ja vaativa äidin-äitimme tuli kaikeksemme, ja antautui kokonaan orpojen huoltajaksi, uupumattoman rakkauden elähyttämänä.» Pojatkin, jotka olivat vanhimmat sisarusarjassa, saivat hänen luonaan kodin ja ystävällistä apua opintojen loma-aikoina.

Waldemar Wallinissa huomataan jo aikaiseen jälkiä niistä vaikutelmista, joita hän tämän isoäitinsä kautta on saanut. Mutta eipä ihmekään, sillä onhan tämä isoäiti elämässään kokenut sen käännekohdan, jolloin hän on siirretty hiekkaperustukselta kalliolle. Tästä on hänen tyttärensä tytär kertonut muutamia piirteitä.

Leskeksi jääneenä — jo 30 vuotiaana — oli pastorin rouva Helene Winter ylläpitänyt omaa koulua ensin Lappeenrannassa, sittemmin Porvoossa ja viimein Porissa. Viime mainitulla paikakakunalla asuessaan oli hän herännyt sielunsa pelastuksesta huolehtimaan. Silloin hän liittyi Porissa olevaan herännäismielisten piiriin — ainoaan jolla siellä siihen aikaan tapasi hengellistä pyrkimystä. Mutta rauhaa hän ei löytänyt. Hänen tuskansa vaan yltyi. Tällöin hän kerran joutui kuulemaan kahden henkiheimolaisen välistä keskustelua. Hän kuuli sielunpaimenensa ystä-

välleen sanovan: »Kun uskosta tulee kysymys, silloin minä en tiedä mitään.» Tämä kuulemansa vakiinnutti häntä ajatuksissaan, ja hän päätti käyttää ensi tilaisuutta, lähteäkseen neuvoa kysymään. Hevonen tilattiin ja toisen yhtä levottoman ystävättären kanssa hän lähti ajamaan 4 peninkulman pituista matkaa Fredrik Gabriel Hedbergin luo. Perille saapuessaan he tapaavat etsimänsä Herran palvelijan juuri valmiina lähtemään pitemmälle matkalle. Hedberg olisi jo ollutkin kaukana kodistaan, jos hän olisi onnistunut ajoissa löytämään hevosensa. Mutta Jumala oli pitänyt siitä huolta, ettei hevosta liika aikaseen löydetty. Nyt Hedberg jäi levottomia ohjaamaan. Sekä hän että neuvoa kysyvät oivalsivat Jumalan johdatuksen tuossa sielunpaimenen lähdon esteessä.

Kahden puolen pöytää istuivat nyt — raamatut avattuina — isäntä ja vieraat, viimeainitut kysellen, Hedberg vastaten. Nyt heille esitettiin ihana evankeliumi Jumalan armosta Kristuksessa ja he vastaanottivat ilosanoman niinkuin peura sammuttaa janonsa lähteen raikkaalla vedellä.

Iloisina ja onnellisina palasivat matkan tehneet kotiin ja »tästä ajasta alkaen oli isoäiti evankeliumin ystävä ja tunnustaja», kirjoittaa tyttärentytär. »Lutherin kirjat olivat hänen jokapäiväinen sielunravintonsa, omatunto oli ihmissännöistä kirjoitettu, mutta vakavana, miltei ankavana pysyi hänen kristillisyytensä hänen elämänsä loppuun asti.»

Luonnollista on, että tällainen isoäiti tuli kylväneeksi monta elämänsiementä tyttärenpojan herkkään mieleen. Rukouksen suurta etua hän hyväksesi käytti jo kimnaasissa opintoja harjoittaessaan, ennenkuin ymmärsi omaa suhdettaan Jumalaan. Hän sanoo itse, että kun Jumala hänen rukouksensa kuuli ja hän — vaikka pahasti oli päinvastaista pelännyt — muutettiin ylemmälle luokalle, tunsikin hän sekä iloa että häpeää.

Tähän asti ei Waldemar W. vielä sanottavasti ollut tullut kosketuksiin muitten kristittyjen kanssa kuin isoäidin ja hänen ystävättäriensä.

Kimnaasikurssin suoritettuaan, ylioppilaaksi tullessaan, aikoi Waldemar W. antautua lakitieteellisiä opintoja harjoittelemaan.

Muutamana kesänä W. W. isoäitinsä ja sisarensa kanssa vieraili enonsa, erään pastorin luona. Kun tämän enon luona kävi ystäviä ja virkaveljiä, istui nuori ylioppilas kuunnellen heidän keskustelujaan hengellisistä asioista. Ihmeekseen hän huomasi, etteivät kristinuskon perustotuudet olleet vaan vanhan isoäidin sydänasia, vaan että oppineet, vahvat ja varsin lahjakkaat miehet koko sielullaan niistä elivät. Tämä askarutti paljo W. W:n mieltä. Ja kun hän sittemmin isoäidin luona tapasi sähkölennätinlaitoksen päällikön A. Ehrenstolpen ja tämä lämpimän uskon mies hänen kanssaan keskustellen hänen epäilyksiään hälvensi, rupesi usko hänen sielussaan pääsemään voitolle. Lakitiede siirtyi nyt syrjään ja

W. päätti uhrata elämänsä Kristuksen ja hänen evankeliuminsa palvelukseen.»

Vakavasti ja ahkerasti käytetyn opiskeluaajan kestäessä hän Helsingissä oli kanssakäymisessä uskovienuorten miesten kanssa, josta sisäinen elämä paljo syveni. Jumala antoi varattomalle nuorelle miehelle hyviä ystäviä ja neuvonantajia, jotka hänen tieltään vyöryttelivät monta vastoinkäymisen kiusallista kiveä, joten hän onnellisesti sai opintonsa suoritetuksi.

Turussa tapahtuneen papiksi vihkimisen jälkeen hän määrättiin Poomarkkuun, Ulvilan emäseurakunnan kappeliin, jonne Porista on matkaa 4 peninkulmaa. Sinne hän vie mukanaan nuoren puolisonsa Selman, synt. Bergroth, jonka kanssa hän pitkin elämänsä ajan lujin rakkauden sitein oli yhdistetty. Mainita voipi, että nämä onnelliset puoliset kuuluvat niihin harvoihin, jotka saivat viettää liittonsa puolisadan muistoa, kultahäitään.

Vastavihitty pappi, silloin vain 22 vuotias, sai nyt yksin hoitaa seurakuntaansa. Ensi rakkauden lämmöllä hän Herransa palvelijana 4 vuotta ravitsi syrjäistä seurakuntaansa.

Sen ajan kuluttua W. haki ja sai Uudenkaupungin kappalaisen viran.» Siellä kaikki nuo ystävälliset ihmiset kilvan osoittivat hyväntahtoisuuttaan nuorelle papilleen.»

Hänen erityisesti hyvä ystävänsä ja virkaveljensä tältä ajalta oli Jämijärven kirkkoherra

Karlsson. Tämä julkaisi pientä Viikkolehteä »*Kristillisiä sanomia*.» Hänen seuraajakseen tässä työssä tuli W. W. Monena vuonna hänkin sitä hoiti. Lehti sai monta ystävää.

Uudessakaupungissa oloaikanaan W. W. suoritti kirkkoherran virkoja varten vaadittavan tutkinnon. Vähän sitä ennen hän sairastui vaikeaan keuhkokuumeeseen, jonka kestäessä hän toivoi ja ikävöitsi pääsevänsä muuttamaan kotiin Herran luoksee, mutta niin ei ollut Herran tahto. Sen sijaan Herra siirsi Hänen lempilapsensa, pienen kultakutrisen Helgan, taivaan ihaniin asuntoihin.

Mutta taaskin Herra johti Waldemar Wallin perheineen uusiin oloihin. Tällä kertaa tuli Topeliuksen runollinen kotikaupunki, Uusikaarlepyy, lämminsydämisen seurakuntapalvelijan työskentelykentäksi. W. oli nimittäin valittu sanotun kaupunkiseurakunnan kirkkoherraksi. Nyt koitti hänelle rikkaan hengellisen elämän suloinen aika tyynenä ja iloisena, työtoverinaan mies sellainen kun Johannes Bäck (vanhempi), ystäviä sellaisia kuin apteekkari Klas H. Ekroos ja F. W. Sundwall sekä useita naapuri seurakuntien pappeja, kuten Sanfrid Nyman Ylihärmässä ja Gustaf v. Essen Korttesjärvellä. »Hiljainen rauha vallitsi siellä ystävain kesken, juuri tuollaista 'Topelius tunnelmaa'. Ijäkäs suntio sirotteli vanhan kirkon lattialle tuoreita katajan havuja, saarnatuolista ja alttarilta kajahteli täysipitoinen evankeliumi

nuorten, henkeväin opettajain välityksellä ja urkulehteriltä vastasi kanttori Nesslerin voimakas, sointuva ääni.» Tällaisen kuvan on piirtänyt muuan mukana ollut.

Perhe kasvoi tällä ajalla niin että lapsia nyt oli 7.

Paljo rauhaisaa runollisuutta uhrattiin, kun Waldemar Walli miehuusikänsä parhaassa voimassa asetettiin Oulun väkirikkaan seurakunnan kirkkoherraksi. Hänen sielunpaimen-toimensa siellä tuli merkitykselliseksi ja kasvoi suureksi.

Voimakas oli saarna, kun hän nousi puhumaan. Henkeä ja elämää siinä oli, sillä julistus oli Jumalan kasvojen edessä valmistettua. — Tuska valtasi saarnaajan edeltäpäin niin että kädet hujasti puristautuivat ja rukous nousi hätäisenä mutta voitonvarmana Jumalan luo. Hillittynä, vapautuneena hän sitte astui rakkaan laumansa eteen, raviten sitä elämän sanalla.

Sunnuntaikoulun Oulussa sai W. kukoista-vaan kuntoon. Lutherilainen Rukoushuone rakennettiin hänen aikanaan. Köyhäinhoidon parantamiseksi pani rovasti Walli voimansa alttiiksi, järjestäen sen Elberfeldiläisen — huoltajajärjestelmän mukaisesti. Näitten pienten piirteitten kirjoittaja sai ilokseen todeta, kuinka helppoa oli köyhien auttaminen paikkakunnalla, jossa heidän hyväkseen niin paljon oli toimittu.

Oulussa-olonsa myöhempinä vuosina sai rovasti Walli erityisen mieltäkiinnittävän työ-

maan, kun Oulun Diakonissakoti hänen ja muutamman muun aloitteesta perustettiin. Ystävänsä konsuli Fredrik Borgin kanssa hän työhön antautui. Lahjoituksia ja hyväntahtoisuutta ei puuttunut, kun konsuli Borg rukouksin kotia tuki. Hyviä neuvoja, esirukouksia, sydämellistä osanottoa antoi rovasti Walli ollen kodin sairasten sielunhoitajana ja oppilasten uskonnonopettajana, uhraten aikaa, vaioja ja voimia asian menestymiselle.

Waldemar Wallin kirkkoherrana olessa muutettiin hiippakunnan hallinto Ouluun, joten W. tuli uuden hiippakunnan ensimmäiseksi tuomiorovastiksi. Uusia velvollisuuksia hänelle karttui entisten kylläkin voimia kysyvien tehtävien ohella. Tuomiorovasti Wallin työkyky oli tavallista paljo suurempi.

Tultiin koviin routavuosiin. Rovasti W. joka ensin peittelemättä paljasteli pakkotoimenpiteitä mutta sittemmin, huomaten poliittisen toiminnan ehkäisevän sielunpaimenen työtä, luopui siitä, joutui idästä tulevan sorron uhriksi ja lähetettiin maanpakolaisuuteen.

Syvästi painoi rovastia tietoisuus siitä, ett'ei hän saisi astua synnyinmaan rajojen sisäpuolelle. Jonkun ajan kuluttua hänen tuomionsa peruutettiin. Hän palasi kotiin, mutta tällöinkin oli kärsimys ja tuska kovin syvä, sillä suuri osa hänen ystävistään oli käsittänyt hänet väärin.

Tänä sisäisen tuskan aikana W. yhä enemmän tunkeutui siihen totuuteen, joka muodostaa hä-

nen elämänsä viimeisen neljänneksen otsikon:
»Jeesus yksinänsä».

Tuomiorovasti Walli muutti vuonna 1905 Tampereelle, jonka seurakunnan kirkkoherraksi hän oli valittu.

Paljon kokeneena hän voimalla asettui johtavaan toimeensa, työskenteli köyhäinhoidon hyväksi ja harrasti kaupunkilähetys-työtä, uutterasti ahertaen. Kristillinen matkailija koti Emaus oli tämän lähetystyön paras saavutus. Viimeisen paimenvirkansa ajasta tuli hän käyttäneeksi 6 vuotta asessorintehtävää varten Porvoon tuomiokapitulissa. Siellä oloaikanaan hän taaskin ilokseen sai veljellisessä ystävyudessa seurustella nuoruutensa ystävän K. H. Ekroosin kanssa. Tältä ajalta tapaamme me »Hemät» kalenterissa (vuosi 1916) hartauskirjoitelman, jonka on kyhännyt rovasti W. Walli.

Porvoosta palatessaan hän uutterasti uudelleen rupesi seurakuntaansa hoitamaan.

Taas oli kova aika kynnykselle astumassa. Puute, hätä ja punakapina läheni. Pelottomana kohtasi W. väkivallan miehiä. Turvasta hänellä oli uskon kilpi, autuuden kypäri ja hengen miekka.

Voimat rupesivat vähenemään ja saivat aika iskun pienemmän halvauskohtauksen kautta, jonka kintereillä kulki lujempi samanluontoinen kohtaus, mikä ainaseksi lopetti kaiken saarnaan nousun mahdollisuuden.

Kun rovasti Walli kesällä 1922 oli saapunut

Oulun Diakonissakodin 25 vuotisjuhlaan, nousi hän vielä kerran vanhastaan tuttuun saarnatuoliinsa ja julisti Jumalan voiman vahvistamana, syvän liikutuksen uhallakin pelastuksen sanomaa, Jeesuksen evankeliumia. Me hänen vanhat sanankuulijansa istuimme tuomiokirkossa syvästi järkyttyinä, mutta kiitollisina. Tällöin W. oli viimeisen kerran saarnatuolissa.

Lyhyemmän aikaa sen jälkeen kuin W. Walli omaisten ja ystävien ympäröimänä juhlallisesti oli viettänyt onnellisen avioliittonsa 50-vuotispäivää, kutsui Jumala hänen rakkaan puoli onsa luokseen. Tämän hoikeen menetyksen jälkeen W. alituisesti eli muukalaisena maan päällä. Jeesus oli hänen ainoa aarteensa.

Viimeisinä elinvuosinaan rovasti Walli tunsii levottomuutta sen johdosta, että hän nyt taaskin — itse tahtomattaan — tuli tuomiorovastiksi, Tampereen arvaamatta muodostuessa hiippakunnan pääkaupungiksi. Tuomiorovastin tehtäviä hänen ei kuitenkaan enää tarvinnut hoitaa, kun Jumala sairauden kautta irroitti hänet niistä.

Vihdoin Jumala kokonaan vei hänet erikseen. Muisto rupesi pettämään, kunnes kaikki muu, paitsi Vapahtaja, Hänen armonsa ja rakkautensa, tuli hämäräksi. Se vaan oli selvää, että hän oli suuri syntinen, joka eli armosta ja armosta tahtoi pelastua.

Jumala soi hänelle sen onnen, että hänen nuorin tyttärensä (syntynyt Oulussa) oli tilai-

suudessa hoitamaan isäänsä näinä heikkouden vuosina.

Koti-ikävä vaan kasvoi, ja vihdoin hän saavutti matkansa päämäärän tammikuun 24 p:nä 1925, jolloin hän aamulla havaittiin nukahtaneen ilman kuoleman taistelua ikuiseen lepoon, suloisesti kuin lapsi äidinhelmaan.

»Niin kaikukoon siis sydämissämme aina sanat: *Jeesus yksinänsä*. Mitä tulevina päivinä tapahtuneekin — ilon tai surun, elämän tai kuoleman muodossa — tunnussanamme *Jeesus yksinänsä* — me riennämme päämäärää kohti Hänen ristinsä lipun alla — pukeutuneina verin priiskoitettuun pukuun ja Jumalan koko sota-asuun. Jumalan voimalla me näin uskon kautta varjelluksi tulemme ja kerran astumme taivaalliseen kaupunkiin sinä päivänä, jolloin viholliset ovat voitettut ja Jeesus kirkastetaan pyhissänsä. Silloin Jumala on kuivaava kaikki kyyneleet silmistämme ja kuolemaa ei enää ole, eikä surua, eikä huutoa, eikä tuskaa, sillä ensimmäinen on loppunut. (W. Walli, Hemät-kalenterissa v. 1916 sivu 17).

* * *

Valtavan suureksi kasvoi niiden joukko, jotka kokoontuivat tuomiorovasti Waldemar Wallin tomumajaa viimeiseen lepoon vihittäessä Johanneksen kirkkoon, jossa ruumissaarnan piti hiipakunnan piispa J. Gummerus, tekstinään Room.

8: 10. »*Jos Kristus on teissä, niin ruumis tosin on kuollut synnin tähden, mutta henki on elämää vanhurskauden tähden*».

Hartautta ja uskonvarmuutta huokuivat puheet ja virret. Nykyiset ja entiset työtoverit ja seurakuntalaiset lausuvat rakkauden ja kaipauksen sanoja.

Tampereen papiston seppelettä heidän yhteisen esimiehensä muistolle omisteassaan lausui asessori Seppälä mieleenpainuvia sanoja, joista lainaamme muutamia ajatuksia:

»Vainaja oli tarmokkaan toiminnan mies. Sen sai Tampereen seurakunta tuntea silloin kun tuomiorovasti Walli täällä vielä täysin voimin toimi. Sen tunsimme me työtoverit, jotka näimme mitkä selvät suunnitelmat, harkitut päämäärät vainajalla oli ja millä väsymättömällä tarmolla niitä toteutettiin. — —

Vainaja oli *tyynen rauhan mies*. Varsin levottomina vuosina joutui vainaja viimeiset pappisvuotensa toimimaan. Sotaa — — vanhan kaatumista, uuden nousua, kiireistä työtä ja levottomuutta on aika ollut ylen täynnä. Me, jotka vainajan vierellä olimme, havaitsimme tuon: hänen rauhallisuutensa ja tyyneytensä ei näyttänyt milloinkaan järkkävän. Osaksihan tuo tyyneys oli syntyperäistä, mutta ehkä suurimmalta osaltaan sen Jumalan armolahjaa, joka Kristuksen kautta on sanonut: *Minun rauhani annan minä teille*.

Vainaja oli yksinkertaisen lapsenuskon mies. Niin, todellakin yksinkertainen oli tämän vainajan jumaluusoppi. Siihen mahtui vaan kaksi asiaa: synty ja armo, syntinen ja syntien sovittaja. Tautivuoteelle, siellä missä niin monet maalliset asiat riutuvalta sairaalta himmenivät, himmenivät niin, ettei käynyt niistä keskustelu, sielläkin säilyi kirkkaana tämä yksinkertainen usko: minä olen syntinen, hän, Jeesus on Vapahtajani. Sellaisena se usko tuki kärsijää, nosti ja osoitti tietä. — Niin on pappi kuollut. — — —

Jumalalle kiitos, että armo riittää, se armo, josta on sanottu: *Niin korkealla kun taivas on maasta, niin valtavan suuri on Hänen armonsa.*

* * *

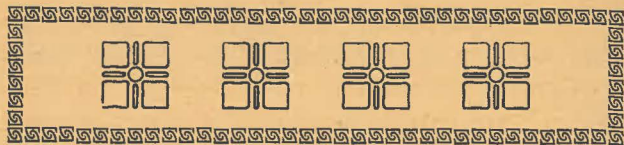
Vyöryvien vuosien pitkästä mustojeni sarjasta välkehtii sieluni silmäin eteen aika, jolloin Oulun Diakonissakodissa työskentelin rovasti W. Wallin hyväntahtuisen ystävällisyyden johtamana. Sen aikuiset oppilaat ja heidän kokematon johtajattarensa tietävät, mitä merkitsi, kun pieneen, silloin vielä varsin puutteelliseen diakonissakotiin astui lämminsydäminen uskonnonopettaja, istah- taen heidän kanssaan Jumalan sanan ääreen ja lausuen heille unohtumattomia sanoja, jakaen heille ravitsevia eväitä elämän taipaletta varten. Sumuinen ilmakin ja harmaa alakuloisuus silloin hälveni. Katse nostettiin ylöspäin ja silmäin eteen

kuvattiin Kristus; meidän tähtemme ristille nau- littuna ja vanhurskaudeksemme ylösnouseena. — Ja sunnuntaisin, kun tuomiokirkko avattiin ja rakkaan rovastin tiedettiin julistajana nousevan saarnatuoliin — silloin ei ollut helppoa saada kotimiestä pidätetyksi sairasten varalle, sillä siitä saarnasta eli ja sen antamia rikkauksia sydän halusi. Muistot vieläkin mielen valtaa. Kuka aukon täyttää? Se Jeesus, jonka luokse rakas vainaja nyt on siirretty. Kiitos Jumalalle anta- mastaan työn tekijästä! Vieköön hän onnellisesti onnelliseen kotiin ne, jotka vainajan kautta ovat ijäisyys siemeniä sieluunsa saaneet kylvetyiksi.

Syvästi kaivaten

I. R.

Matti Luoto.

„Mä Jeesuksesta laulan,
Hän yksin lohduttaa,
Mun kaikki elinpäivän
Hän armoin kaunistaa“.

(Sionin Kannel 59).

Tämän laulun sanat olivat kaikkein rakkaimpia sille miehelle, jonka nimi on kirjoituksemme otsikossa. Niissä hän ilmoittoi sisäisen onnensa ja rauhansa Jeesuksessa. Niissä hän myöskin löysi lohdutusta murheiden ja sisäisten ahdistusten hetkinä.

Se sävel kajahtaa nytkin hänen kantelestaan ajan vaivoista vapautuneena.

Matti Luoto oli ulkonaisen elämänsä vaiheilta vaatimaton matkasaarnaaja. Paljon ei ole hänen elämästään mainittavaa ja kuitenkin oli hän tunnettu ja rakastettu laajoissa piireissä uskovan kansan keskuudessa. Monen monet ovat ne, jotka vuosien kuluessa siunaten muistelevat rakasta vainajaa.

Suomen Luth. Ev. Yhdistyksen kolportööri-matrikkelissa mainitaan: Matti Lindholm (sittemmin Luoto), otettu yhdistyksen kolportööriksi 7/9 1898. Samana päivänä otettiin kaksi muuta-kin työntekijää, nim. tuo lyhyen ajan, mutta aikansa mitä innokkaimpana tulen sytyttäjänä työskennellyt Santeri Eklund vainaja sekä vielä evankeliumin työssä ja vaivassa uskollisesti mukana oleva Hannes Wiik — merkillinen kolmikko joiden kaikkien sekä julistuksessa että veljellisessä seurustelussa huomaamme paljon yhteistä perintöä evankelisen liikkeen vanhoilta kunniakkailta ajoilta — Muuta kuin tuon yllämainitsemani ei juuri aikakirjat Matti Luodosta mainitse lukuunottamatta hänen syntymä ja kastetodistustaan Tammelen emäseurakunnan kirkonkirjoissa.

Kun seuraamme hänen nuoruutensa vaiheita ja missä piirissä hän sai hengellisen herätyksensä ja sittemmin kasvatuksensa, ymmärrämme sen, miten hän kehittyi maallikkosaarnaajistamme sellaiseksi, jonka työn vaikutuksia tarkkaava sil-

mä yhä edelleen huomaa. Hänen nuoruutensa aikana olivat Tammelassa suuret herätyksen ajat. Viime vuosisadan 80—90 luvulla vaikutti siellä Forssan tehtaan kauppa liikkeitten johtaja Fabian Churman, jonka ympärille koko hengellinen liike keskittyi. Eräissä muistosanoissa Fabian Churman vainajasta tuota aikaa ja hänen osuuttaan hengelliseen elämään kuvataan seuraavasti: »F. Churmannista tuli pian paikkakunnan henkinen johtaja. Julkisenä puhujana ei hän kuitenkaan tahtonut esiintyä. Sen sijaan luki hän mielellänsä Lutherin, Hedbergin kirjoja halullisille kuuntelijoille. joita alussa oli vain vähäinen joukko. Mutta pian lisääntyi seura ja Tölon talon tuvassa vietettiin monta autuaallista sunnuntai-iltaa. Kuolleet luut alkoivat liikkua, Hengen armokevät oli tullut paikkakunnalle ja toukomettisen ääni kuului maassa.» Liike laajeni yhä. Kokoushuoneen puute tuli tuntuvaksi. F. Churmanin alotteesta sekin rakennettiin. »Mainittu rukoushuone muodostui paikkakunnan hengellisen elämän keskuksiksi. F. Ch. oli aina, mikäli hänen aikansa sen salli, mukana noissa kokouksissa, kuunnellen hartaasti puheita, ottaen osaa keskusteluihin ja usein lukien rakkaita Hedbergin y. m. kirjoituksia. Yksimielisyyt, rauha ja sopus vallitsi tässä veljespiirissä.»

Tähän veljespiiriin tuli johdatetuksi tehtaan työmies Matti Lindholmkin. Itse hän kertoi saaneensa herätyksen eräästä pienestä Hedbergin

kirjasta: Kristuksen rakkaus syntisiin. Kirjanen oli osunut hänen käteensä. Avattuaan sen huomasi hän ensimmäiset sanat: »Voi, ihmeellistä ja peräti pohjatonta Jumalan rakkautta, joka ainokaisessa Pojassa, Kristuksessa, on meille syntisille ilmestynyt!» Ne sanat iskivät hänen sydämeensä. Minäkin olen ollut tämän Jumalan rakkauden halveksija ja pilkkaaja. Jumala armahda minua syntistä, huokaili ahdistettu sielu. Armon valo kirkastuikin hänen omalletunnonleen ja onnellisena liittyi Matti Luotokin armolasten joukkoon. Ahkerasti viljeltiin Raamatun sanaa ja Lutherin ja Hedbergin kirjoja. Seuroja pidettiin. Toimintaa oli. Tammelan ikimuistoiset, vuosittain vietettävät Sipilän mäen Juhannusjuhlat, joille kansaa kokoontui noin 15 tuhattakin henkeä, innostuttivat nuoria työhön ja toimintaan. — —

Omaten puhujalahjat ja syvän Jumalan sanan tuntemisen joutui Matti Luoto Ev. Yhdistyksen palvelukseen. Tässä toimessa hän vaikutti 25 vuoden kuluessa aina kuolemaansa asti, osaksi kiertävänä saarnajana, osaksi rukoushuoneen saarnaajana sekä Kotkassa että Lahdessa. Ihanat ovat ne muistot, jotka ovat vainajasta jääneet sekä Kotkan että Lahden ympäristöön. Kokoovana, yhdistävänä, mutta silti evankeliumin opista kiinteästi kiinnipitävänä, esiintyi hän kaikkialla. Vielä vanhanakin nuorekkaan sielunsa vaikutuksesta kokoontuivat sekä nuoret että vanhat mielellänsä hänen ympärilleen. Hänessä sai huomata aina

jotain perintöä Forssan ja F. Churmanin ajan vaikutuksesta, — tunnustukseltaan selvästi luterilainen — joka teki hänet erittäin rakastetuksi vanhemman evankelisen kansan keskuudessa. Saakoon tässä tilaa Kotkassa saarnaaja H. Kokosen lausumista muistosoanoista seuraava ote: »Matti Luodon Kotkassa oloaika on minunkin elämäni ihanin aika. Luodon saarnoista pääsin käseittämään autuuden armosta. Kyllä moni evankeliumin vastustaja sanoi Luodon saarnoista: ei tuollaista lörpötystä viitsi kuulla. Setä Luodolla oli se erikoinen lahja, että hän taisi puhua kiusaatuille ja raadollisille sieluille. Sitten oli hänessä sopiva leikillisuus ja vakavuus yhdistyneinä. Sentähden nuoret uskovaiset viihtyivät hänen seurassaan ja hän ymmärsi nuoria niin hyvin. Minulle hän oli erikoisesti oppi-isä, jolta sain monta ihanaa neuvon ja lohdutuksen sanaa sekä yleisissä että yksityisissä tilaisuuksissa. Hänen siirtymisensä Kotkasta tuottikin meille kaipuuta, vaikkapa sittenkin säilyi hellä rakkauden suhde välillämme aina kuolemaansa asti.» —

Tuskin on ollut yhdistyksellämme uskollisempaa työmiestä kuin Matti Luoto. Vielä 70 vuotiaanakin nähtiin hänet matkojansa tekevässä. Ja ilolla hänet uskovien kodeissa vastaanotettiin. Vuosien kuluessa olivat katkeamattomat siteet rakentuneet hänen ja uskovien kotien välille niin, että häntä odotettiin niin kuin ainakin isällistä ystävää. Myöhään yöhön monasti

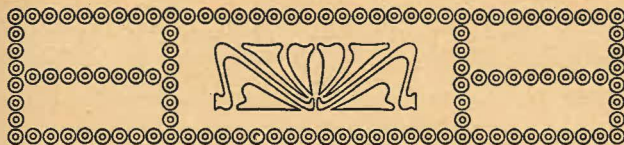
keskustelut kestivät ja moni murheen taakka siinä keventyi ja monet epäilysten ja kiusausten siteet katkottiin. Matkasaarnaajana olikin Matti Luoto verraton. Näiden muistosoanojen kirjoittajalla on siitä omat unohtumattomat muistonsa siltä 20 vuoden ajalta, jona yhdessä kesämatkat teimme. Aina hilpeä mieleltään, aina valmis toisenkin kuormaa kantamaan, aina sydämellä kalliina evankeliumin asia ja rakkaan yhdistyksemme siunattu työ — siinä tunnustus uskollisen työtoverin ja paljon kokeneen kristiveljen muistolle. Mikä ihana esimerkki toisillekin työntekijöille. Koskaan väsymättömällä innolla nähtiin hänen aina kirjalaatikkojaan kuljettavan. Ei hän tyytynyt pieneen käsipakaasiin, vaan varasto piti kokonaisena olla mukana. Kun joskus sitä ihmettelin, oli vainajan vastaus tavallisesti tämä: kyllä ne Niinivaaran ja Luodon saarnat pian unehtuvat, mutta jos saamme kuulijoittemme mukaan Lutheria ja Hedbergiä, niin juhla jatkuu kotona ja vahvistuvat kuulijamme oikeassa autuuden tunnossa. Puheiden lomissa oli aina »kirjasaarna» pidettävä. Se ei ollut unohdettavissa. Rakkaan vainajan kanssa totuinkin siihen, että vielä nytkin iloitsen, kun näen yhdistyksemme työmiehillä täydet kirjalaukut mukana. —

Japanilähetyksemme oli vainajalle ja hänen puolisoainajallensa myöskin rakas. Työntekijämme olivat heidän rukouksiinsa suljetut siinä hiljaisessa, Jumalan rauhan täyttämässä kodissa,

jossa he kahden asuivat. Lähetysrakkauttansa todistaa sekin, että heidän poismenonsa jälkeen huomattiin heidän lahjoittaneen koko jällellä olevan pienen omaisuutensa Japanilähetykselle.

Siellä nukkuu Matti Luoto-vainaja Lahden seudun hautausmaalla puolisonsa vieressä viimeistä untaan herätäkseen hänkin vanhurskasten ylösnousemuksessa ijankaikkiseen elämään. Silloin sointuu laulunsa Jeesuksesta »paremmin, puhtaammin.» — — —

Vernerin N.

Kuinka Lutherille kirkastui oppi uskon vanhurskaudesta.*)

Luther on paremmin kuin kukaan muu ymmärtänyt Paavalin julistaman evankeliumin ja osannut esittää sen niin lapsellisesti ja läpikuultavan kirkkaassa muodossa sekä omalle ajalleen että jälkimaailmalle, että hänellä ei ole siinä vertaistaan. Taivaisiin mennyt Herra antaa Paavalista tämän tunnustuksen: *»tämä on valittu ase minun kädessäni kantamaan minun nimeäni pakanain ja kuningasten edessä.»* Tämä sopii myös Lutheriin, sillä rohkeampaa, uskollisempaa ja taitavampaa oppilasta ei Paavalilla ole koskaan ollut, kuin Luther. Luther on — niin on oppineellakin taholla aivan meidän päivinäimme sanottu —

*) Esitelmä Nuorisoliiton Satakunnan piirin kesäjuhlassa Laviassa 23/6 25.

yksi niistä 3 enkelistä, jonka Johannes näkee lentävän keskitaivaalla, jolla oli ijankaikkinen evankeliumi julistettavana maan päällä asuville kaikille kansanheimoille ja sukukunnille ja kielille ja kansoille. Ilm. 14.

Kuinka Jumala kasvatti Lutherista tämän uskonvanhurskauden suurimman julistajan, ijankaikkisen evankeliumin tuojan maailman kansoille, mikä hän kirjojensa kautta vielä nytkin on?

Opimme sen seuraamalla Lutherin elämän kehitystä siihen asti, jolloin hän valmiiksi hiotuna aseena astuu esiin toimittamaan sitä suurta tehtävää, johon Herra oli hänet aikonut.

Sivuutamme kuitenkin tässä Lutherin lapsuuden ja nuoruuden ajan siihen asti kuin hän 18 vuotiaana tulee ylioppilaaksi Erfurttiin v. 1501. Palava oli hänellä tiedon halu. Hän tutki innolla vanhan ajan suuria kirjailijoita, keskiajan filosofiaa ja luonnontieteitä. Muisti hänellä oli tavaton. Mitä kerran luki tai kuuli, säilyi sielun kätköissä pysyväisesti. Hän menestyikin opinnoissaan loistavasti. Melankton kertoo siitä: »Koko yliopisto ihaili hänen neronsa lahjaa». Isänsä joka toivoi hänestä lakimiestä, näkee hengessään hänet jo korkeassa valtion virassa.

Ihminen aikoo tiensä; Jumala määrää hänen käymisensä.

Kahden vuoden opintojen jälkeen yliopistossa tulee Lutherista tietoviisauden maisteri ja neljän vuoden jälkeen filosofian tohtori. Mutta kuinka

kärsikään hän sisimmössään näitä opintoja harjoittaessaan! Hänen syvälinen henkensä janosi tiedon oikeille ja ikuisille lähteille, Jumalaan ja Hänen pyhään sanaansa. Itse hän kertoo, miltä Aristoteles, jota hän luennoi toisille, hänestä sittemmin tuntui: »Elli Aristoteles olisi ollut ihminen, olisin pitänyt häntä perkeleenä.» Todellinen huoli sielunsa pelastuksesta herää hänessä jo tällöin. Hän kysyy usein itseltään: kuinka on *sinun* jumalasuhteesi laita, etkö tiedä, että Jumala vihaa syntiä ja rankaisee syntistä, voitko kestää tuomiolla?

Jumalan käsi on ihmeteltävällä tavalla johtamassa häntä. Eräänä päivänä hän selailee kirjoja yliopiston kirjastossa katsellen nimilehdistä tekijäin nimiä. Hän lukee yhden ensilehdellä: »Biblia». Se oli latinankielinen raamattu. Hän ei ole koskaan ennen tätä kirjaa nähnyt. Hän kysyy itseltään: Onko minulla nyt Jumalan *oma* sana kädessäni, silmiäni edessä? Uudelleen ja uudelleen palaa hän tätä aarrettaan tutkimaan. Hän toivoo sydämessään: oi jos Jumala kerran lahjoittaisi minulle omaksi sellaisen kirjan.

Kuinka paljon onnellisemmassa asemassa me olemme! Jääkö Jumalan kallis sana meiltä ehkä syrjään sentähden vain, että niin helpolla sen saamme?

Jumala aukoo usein järkyttävien tapausten kautta tietä pyhälle sanalleen meidän sydämiimme. Ja varsinkin nuorille opinteillä kulkijoille näyttää-

vät usein salvat, jotka sulkevat Kristuksen armoineen sydämistämme, murtamattomilta. Kuka salvat rikkoo, rautaportit särkee? Jumala.

Lutherin elämässä sattuu yhtenä vuonna kaksi tällaista järkyttävää tapausta. Hänen yliopistoverinsä Alekski tulee murhatuksi. Tämä kauhun-tapaus silmiensä edessä hän kysyy taas itseltään: Kuinka kävisi minun, jos minut näin äkisti temmattaisiin pois? Vähän myöhemmin on Luther palamassa kotoaan vanhempiansa tervehtimästä yliopistokaupunkiinsa. Ankara ukonilma yllättää hänet tiellä. Salama iskee maahan aivan hänen vieressään. Kauhun ja pelon vallassa hän vaipuu polvilleen luullen viimeisen hetkensä tulleen ja huuta: »Auta, pyhä Anna*) minä tahdon ruveta munkiksi!»

Varsinkin tällä jälkimmäisellä tapauksella oli ratkaiseva merkitys Lutherin elämässä. Monet hänen omat lausuntonsa viittaavat siihen, että hän näki salamassa todellisen Jumalan ilmestyksen, niinkuin Paavali Damaskon tiellä. »Kuoleman kauhut ja tuska ympäröivät minua siinä», hän vakuuttaa. Synnin kauhistuttavuus, joka on helvettiä syvempi, alkaa paljastua hänen sydämessään. Siitä päästäkseen täytyy uhrata kaikki. Ei auttanut ystäväinkään neuvot, hän pysyy lujana lupauksessaan. Luostarissa hän voi

*) Anna, neitsyt Maarian äiti, katoollilaisten suojelusyhimys.

elää kokonaan Jumalalle ja saavuttaa sen täydellisen vanhurskauden, joka Jumalalle kelpaa.

Kaksi viikkoa tämän jälkeen kolkuttaa Luther kerjäläismunkiston luostarin porttia Erfurtissa, ja tämä oppinut fil. tohtori ja tuleva kuuluisa lakimies otetaan siellä ilolla vastaan. Silta maailmaan takasin on hänen mielestään kokonaan poroksi poltettava. Vaatteensakin hän lähettää kotiinsa takasin ja palauttaa maisterisormuksensa yliopistolle.

Milloinkaan ei ole munkki rehellisemmin ja palavammalla innolla ryhtynyt täyttämään kaikkia hurskauden vaatimuksia, kuin Luther luostariin tullessaan. Yökäudet hän valvoo rukouksessa, paastoaa pitkät ajat ainoana ravintonaan leipä ja sillin palaset. Hän on samalla luostarin portin vartija, kirkon siivoaja, lattian lakasija, tornin kellonvetäjä, ja tämän tehtyään hän panee kerjupussin selkäänsä ja käy pytamässä ruokapuja kaupungista luostarille. Lomahetkensä hän käyttää tarkoin lukuihin, varsinkin p. raamatun tutkimiseen. Tätä kestää siksi, että hän eräänä päivänä tavataan aivan tiedotonna makaamassa koppinsa lattialla. »Jos koskaan kukaan munkki on taivaaseen päässyt —, niin olisi minun pitänyt päästä.» »Jos sitä olisi kauvemmin kestänyt, olisin minä rukouksilla, valvomisilla, luvuilla ja muilla töillä kiduttanut itseni kuoliaaksi.»

Tältä äärimmäisen omanvanhurskauden tieltä ei siis apua tullut omantunnon rauhan ja pelastuk-

sen varmuuden saavuttamiseksi. Päinvastoin tuska yltyi, toivottomus täytti sydämen. »Et ole pyhä, olet Jumalan hylkäämä, kuului sydäimestä. Mistä nyt apu? Hän etsi lohdutusta ripistäkin. Mutta sekin toivo petti. Synninpäästö kuuluu vain niille, joilla on särjetty sydän ja murheellinen henki. Mutta eihän niitä hänellä ollut, sillä hän ei ollut sydämensä pohjasta syntiä katunut. Luther kirjoittaa tästä sielunsa tilasta paljon myöhemmin v. 1532: »Jos sinun täytyy odottaa sitä hetkeä, jolloin olet riittävästi murtunut, niin et koskaan pääse autuuden iloon asti. Tämän minä — suureksi surukseni usein huomasin. Luostarissa en voinut omistaa synnin päästöä enkä muitakaan lohdutussanoja.

Suurinta tuskaa tuotti sekin L:ille, kun hänen luostarissa papiksi vihittynä piti neuvoa muille autuuden tietä, jota ei itsekään tuntenut.

Mistä sitten tuli lopullinen apu? Mistä se valo, joka kaikki epäilyksen pilvet karkoitti ja suloi sen armon ja autuuden tunnon hänen sieluunsa valoi?

Paavalilla oli Ananias, Lutherilla Staupits.

Kirkon pimeimpinäkin aikoina on aina ollut niitä, jotka armon tien ovat tunteneet. Juhana Staupits, hurskas ja oppinut Augustiinilaisluostarien tarkastaja, oli tällainen armon tiellä vaeltava mies. Hänet Jumala johtaa matkoillaan luostariin, missä L. taisteli toivotonta sieluntaisteluaan. Ja näiden kahden miehen välillä tapahtuu Erfur-

tin luostarissa ehkä maailman merkillisin sielunhoidollinen keskustelu:

Luther valittaa: »Turhaan tuon minä lupauksiani Jumalalle; synti pitää aina yliotteen.»

Staupits vastaa: »Rakas ystävä, minäkin olen useammin kuin tuhat kertaa vannonut Jumalalle viettääkseni hurskasta elämää, enkä ole kertaakaan valaani pitänyt. Nyt en enää lupaa — sillä tiedän, että en voi sitä pitää. Ellei Jumala Kristuksen tähden anna armon käydä oikeudesta ja anna minulle autuasta loppua, en kaikkine lupauksinani ja hyvine töineni voi kestää Hänen edessään, vaan täytyy hukkuu.»

Luther tuntee: tämä on ihmeellistä puhetta. Mutta häntä se ei lohduta. Jumala on niin pyhä ja korkea. Jumalan pyhyys peloittaa häntä, Jumalan käsittämättömän korkeuden edessä hän vapisee.

Staupits jatkaa: »Miksi vaivat itseäsi noilla korkeilla ajatuksilla. Etsi Jumalaa alhaalta. Katso Kristuksen haavoja ja sitä verta, jonka Hän ristillä on vuodattanut sinun tähtesi. Kun itseäsi kiusaat, teet itsestäsi marttyyriin. Jättäy Lunastajan syliin! Luoeta vain Häneen, Hänen pyhään elämäänsä ja sovintokuolemaansa. Älä pelkää! Jumala ei ole vihainen sinulle. Päinvastoin se olet sinä, joka olet vihainen Jumalalle. Kuule Jumalan Poikaa! Hän tuli ihmiseksi tehdäkseen sinut varmaksi Jumalan armosta. Hän sanoo sinulle: Sinä olet minun lampaani; ei kukaan reväise sinua minun kädestäni.»

Luther vastaa: »Kuinka minä voin luottaa Jumalan armoon niinkauvankuin ei mitään totista kääntymystä ole minussa tapahtunut. Minun täytyy ensisti muuttua toiseksi, ennenkuin armo voi minulle kuulua.»

Silloin kuulee Luther Staupitsin suusta sanat, jotka tulevat hänestä kuin suoraan taivaasta: »Ei ole mitään totista parannusta paitsi sitä, mikä alkaa Jumalan rakkaudesta ja vanhurskaudesta. Minkä muut pitävät parannuksen loppuna ja tarkoituksena, onkin päin vastoin sen alku. Usko Häneen, rakasta Häntä, joka ensin on rakastanut sinua!»

Tämä lohdullinen puhe Jumalan rakkaudesta ja vanhurskaudesta Kristuksessa parannuksen oikeana alkukohtana täyttää Lutherin sydämen ennen aavistamattomalla ilolla. »Tämä on Jeesus Kristus, niin, se on Jeesus Kristus itse», sanoo hän itselleen »joka tällä suloisella ja terveellisellä sanalla näin ihmeellisesti lohduttaa minua.»

Staupits lahjoitti Lutherille myös oman raamatun neuvoen häntä jättämään petollisen ihmisviisauden ja pitäytymään yksin Jumalan pyhään sanaan. »Olkoon pyhän raamatun tutkiminen sinun rakkain tehtäväsi tästä lähin!» Tästä neuvosta sanoo eräs uskonpuhdistuksen historioitsija: »Ei ole koskaan parempata neuvoa paremmin seurattu. Hän etsii raamatusta nyt kaikki ne kohdat, jotka puhuvat katumuksesta ja parannuksesta, ja lukien niitä uskon hengessä hän

huomaa, että nämät ennen niin pelottavat sanat nyt »tulevat leikkien häntä vastaan.» »Näin suloisiksi tulevat meille kaikki Jumalan sanat», sanoo hän, »kun alamme ymmärtää, että ne ovat luettavat ei vain raamatusta, vaan myös Vapahtajan kalliissa haavoissa.»

Mutta tätä iloa ei kestänyt kauvan. Luther sairastuu. Kuoleman portilla seisoen hän tuntee taas olevansa suuri syntinen, jolla ei ole mitään toivoa. Jumala johtaa silloin hänen luokseen erään uskovon, yksinkertaisen munkin, joka ei kyllä pysty mihirkään pitkiin sielun hoidollisiin keskusteluihin, mutta joka tunsu Gileadin voiteen ja tarjosi sitä. Munkki sanoo: Mitä olet lukenut uskontunnustuksessa, eikö siinä sanat ole selvät: minä uskon synteinanteeksisaamisen? Niin suurella varmuudella ja ilolla lausuttiin sanat, että Luther jää tavailemaan itseksensä: »minä uskon, minä uskon synteinanteeksisaamisen.» »Niin veljeni,» jatkaa munkki, »ei riitä uskoa, että David ja Pietari ovat saaneet syntinsä anteeksi, sen perkeleetkin uskovat. Jumalan käsky on: meidän on uskottava, että myös meidän syntimme ovat anteeksi annetut.» Tämän jälkeen tämä vanha uskon veli julistaa Lutherille ehdottoman synnin päästön sanoen: »Pyhän Hengen todistus sinun sydämellesi on: sinun syntisi anteeksi annetaan sinulle.»

Voi, minkä ilon ja riemun nämät sanat toivatkaan Lutherin ahdistettuun sieluun! Taudista

toivuttuaan hän suurella ilolla tutkii jälleen raamattuaan löytääkseen siitä uusia todistuksia ja saadakseen lujan pohjan uskolleen synteinanteeksisäamisen armoor.

Erehtyisimm~~k~~ kuitenkin, jos luulisimme, että Luther nyt oli päässyt täyteen selvyyteen autuutemme opin ydinkohdasta uskonvanhurskaudesta. Vanhat käsitykset autuuden tiestä pitävät häntä vuosikausia tämän jälkeenk~~i~~n vankinaan. Vielä hän tekee Rooman matkankin paavin anteita voittaakseen.

Vanhurskaan vaellus on kuin aamuruskon valkeus, joka valkenee valkenemistaan aina täyteen päivään asti. Sananl. 4: 18.

Jumalan ihmeellisen johdatuksen ja jatkuvan, perusteellisen raamatuntutkimisen kautta pääsee Luther täyteen käsitteelliseenkin selvyyteen uskon vanhurskauden asiassa vasta seuraavina vuosina. V. 1508 kutsutaan hän nähtävästi Staupitsin toimesta raamatunselitysoffin professoriksi uuteen Wittenbergin yliopistoon. Hän joutuu nyt selittäessään raamatua yhä lisääntyville kuulijajoukoille itse syvällisesti tutkimaan sitä, vieläpä sen alkukielillä. Tätä raamatun selittämis- ja tutkimustyötä jatkoi hän sitten melkein katkeamatta yli 30-vuoden ajan. Voimme liioittelematta sanoa, että koko tämä aika on merkillisin aika koko Kristuksen kirkon historiassa apostolisen ajan jälkeen. Evankeliumin kirkas valo loisti uudestaan aavistamattomalla selvyydellä ja voi-

malla tuhansien autuudestaan huolestuneiden ihmisten sydämiin ja koko maailmalle. Uudempi tutkimus on todennut, että oppi uskon vanhurskaudesta ainoana oikeana autuuden tienä kirkastui Lutherille hänen yhä syventyessään raamatun sanaan syksyllä v. 1512, siis jo 5 v. ennen varsinaisen uskonpuhdistuksen alkamista. Näin Jumala aseensa valmistaa ja kirkkaaksi hioo jo hyvissä ajoin.

Luther oli näinä vuosina moneen kertaan lukenut ja tutkinut Paavalin Roomalais ja Galatalaiskirjeet. Hänen korvissaan oli usein kaikunut: Vanhurskaan pitää elämään uskosta. Mutta evankeliumin salaisuus oli sittenkin jäänyt häneltä salaan. Jumalan aika tuli. Kerran luentoja miettiessään, hän joutuu pysähtymään Room. 1: 17 kohdalle. Hän kuulee kuin Jumalan äänen taivaasta puhuvan itselleen: *Sillä siinä* (evankeliumissa) *Jumalan vanhurskaus ilmenee uskosta uskoon, niinkuin kirjoitettu on: vanhurskas on elävä uskosta.* Tuhansia kertoja on hän nämät sanat lukenut ennenkin, mutta ei koskaan ymmärtänyt niitä. Jumalan vanhurskaus, se vanhurskaus, joka Jumalan edessä kelpaa, ilmenee evankeliumissa, tuossa yksinkertaisessa sulosanomassa Kristuksesta ja Hänen rististään. Se ei siis voi olla ihmisen oma, tai hänen itse hankkimansa vanhurskaus. Evankeliumi ei ole ihmisistä lähtöisin.

Sen ilmoittama vanhurskausk~~i~~n on siis ylhäältä tullut Jumalan armona ja lahjana. Se tuli, kun

Kristus tuli ja tulee yhä, missä evankeliumi on ja sitä saarnataan. Se on kätkeytyneenä evankeliumiin ja tuodaan sen kautta myös julki ja lahjoitetaan kaikille uskossa vastaanotettavaksi.

Näiden niin selvien ja yksinkertaisten Paavalin sanojen kautta aukenee Lutherille nyt kokonaan uusi maailma: anteeksiantamuksen, vieraan vanhurskauden, Kristuksen vanhurskauden, uskon vanhurskauden ihana maailma. Hän tuntee uskossa suurella ilolla, kuinka hänellä nyt oli omaan täydellinen, ijäti kelpaava vanhurskaus, jonka Kristus yksin oli hankkinut, sanassaan ilmoittanut ja hänellekin lahjoittanut. Lahjana ottaa hän nyt Kristukselta vastaan, mitä itse turhaan niin kauvan oli koettanut omalla hurskaudellaan hankkia. Hän iloitsee lapsen yksinkertaisessa uskossa tästä löydöstään niinkuin suuren aarteen saanut. Hänellä ei ole kyllin sanoja ylistääkseen Jumalaa siitä onnesta, mikä hänen osakseen nyt on tullut. »Minä tunsin,» hän sanoo, »kun Jumalan Hengen armosta käsitin nämät sanat: Room. 1: 17, kun opin ymmärtämään, kuinka syntisen vanhurskauttaminen tulee Jumalan sulasta laupeudesta uskon kautta, kuin olisin ollut aivan uudesti syntynyt ihminen —. Siitä hetkestä asti katselin myös aivan toisilla silmillä Jumalan rakasta pyhää sanaa. Minä luin läpi koko raamatun ja kokosin suuren joukon paikkoja, jotka neuvoivat minua Jumalan tekoihin. Ja niinkuin ennen olin kaikesta sydä-

mestä vihannut sanoja: *Jumalan vanhurskaus*, aloin tästä hetkestä rakastamaan niitä suloisimpina ja lohdullisimpina sanoina. Totisesti, tämä Paavalin lause oli minulle oikea paratiisin portti.»

Kerran selvytyteen päästyään oli Lutherin sydämelle aina elämänsä loppuun asti kalliina, että uskon l. Kristuksen vanhurskauden opinkappale pauhtaana ja sekoittamattomana säilyisi Kristuksen kirkossa. »Minun sydämessäni hallitsee vain tämä ainoa opinkappale: usko Kristukseen, josta, jonka kautta ja johon kaikki jumaluusopilliset ajatukseni yöt ja päivät lähtevät ja palaavat». Kristuksen kirkko seisoo tai kaatuu tämän ainoan opinkappaleen varassa. »Sillä», sanoo Luther, »tästä ainoasta opista syntyy ja tämän ainoan opin varassa säilyy kirkko.» »Jos vanhurskauttamisen opinkappale menetetään, on koko kristinoppi samalla menetetty.» (Gal. epist. esipuhe.)

Luther on myös selvästi tietoinen siitä, kuinka pimeyden ruhtinas kaikkine apureineen, kun se mieli hämmentää meiltä oikean käsityksen autuuden tiestä ja tahtoo riistää meiltä armon tunnon ja sydämen rauhan, aina hyökkää tätä uskon vanhurskauden opinkohtaa vastaan. Valheen henki tietää nim. aivan hyvin, mistä hänen valtakuntansa eniten vahinkoa kärsii ja sitä vastaan hän kiivaimmin hyökkää.

Lopuksi en malta olla mainitsematta erästä Lutherin lausetta niin myöhäiseltä ajalta kuin v. 1531, jossa hän pyhän närkästyksen vallassa hyök-

kää kaikkia tämän tärkeän uskon vanhurskauden opinkohdan halventajia ja väärentäjiä vastaan. Hänen juhlallinen julistuksensa kuuluu:

»Minä näen, että perkele aina opettajiensa kautta hyökkää tätä pää-opinkappaletta vastaan, eikä suo tässä koskaan itselleen vähintäkään lepoa ja rauhaa. Mutta minä T:ri Martin Luther, Herramme Jeesuksen Kristuksen mitätön evankelista, tunnustan tämän opinkappaleen, »että usko yksin ilman töitä tekee vanhurskaaksi Jumalan edessä», ja julistan, että Roomalaisten keisari, Turkkilaisten keisari, Tartarien keisari, Persialaisten keisari, paavi, kaikki kardinaalit, piispat, pöpit, munkit, nunnat, kuninkaat, prinssit, herrat, koko maailma ja kaikki perkeleet eivät saa sitä muuttumaan, vaan täytyy antaa sen olla voimassa. Jos tahtovat nostaa sodan tätä totuutta vastaan, vetävät päälleen helvetin tulen.»

»Tämä nyt on sitä oikeata pyhää evankeliumia; ja minun (Luther sanoo tämän suurella itsetietoisuudella tuntien Jumalalta saamansa korkean kutsumuksen arvon) ja minun T:ri Martin Lutherin nimenomainen julistukseni sen valon nojalla, mikä Pyhä Henki on minulle antanut, on:

Ei löydy ketään, joka on kuollut meidän syntiemme tähden paitsi Jeesus Kristus, Jumalan Poika. Minä sanon tämän vieläkin kerran, vaikkakin koko maailma ja kaikki pimeyden henget repisivät toisensa ja raivoonsa halkeisivat, on tämä sittenkin totta. Ja jos Kristus yksin ottaa

pois meidän syntimme, emme me voi sitä töillemme tehdä. Hyvät työt seuraavat sovintoa niinkuin hedelmät ilmestyvät puuhun. Tämä on meidän oppimme, sitä myös Pyhä Henki ja koko pyhä kristikunta opettaa. Ja me tahdomme Jumalan nimessä pysyä siinä.»

Pysykäämme mekin siinä!

Julius Vuorio.

Herran Ehtoollinen.

Oi kallis Veriyhkäämme,
Sua kuinka kiittää voisimme,
kun juhlaherkun taivaisen
toit syödä köyhäin syntisten.

Sä ruumiis annoit ruuaksi
ja juomaksemme veresi.
Näin itsees meidät yhdistit
ja armoliittoos kiinnitit.

Oi Ylkä, kuinka suuri on
Sun rakkautes verraton!
Vaikk' morsios on saastainen,
Sä puhtain puvuin peitit sen.

Jo kasteen kalliin hetkellä
sä huuhoit meidät veressä,
mi vuotanut on haavoistas.
Oi ääretöntä armoas!

Nyt seurakuntas pyhä on
ja aivan puhdas, saastaton.
Sä, Jeesus Kristus, oot se pää,
mi yhteen pyhät yhdistää.

Näin Sinuun yhdistettynä
on meillä armon elämä,
ja Sinä, Jeesus, yksin vaan
oot aartehemme ainiaan.

Sä Henkes, Herra, lähetä,
suo rakkauden syttyä.
Se kuolleet luumme eloon saa
ja vainoojamme karkoittaa.

Näin täällä murheen laaksossa
jo saamme maistaa autuutta,
kun armonvälikapaleet
on täyden armon antaneet.

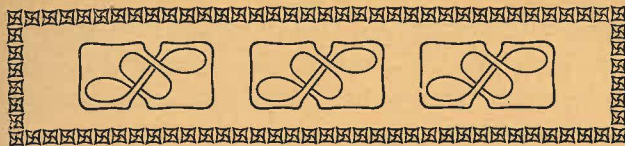
Meill' yks on usko, yksi tie,
mi taivaan iloon meidät vie,
vaikk' kyllä vielä päällä maan
meit' uskon tähden vaivataan.

Kun tunnustamme Jeesusta,
ei kärsi tuota maailma.
Se meidät pitää pilkkanaan,
ei nimeämme tunnekaan.

Näin lausui Jeesus omilleen:
»Se ristin saapi osakseen,
ken tahtoo mua seurata,
on maailmassa outona.»

Mutt' tuolla Isän kodissa
hääjähla meit' on oottava,
ja siellä eessä istuimen
soi halleluja ainainen.

Edla Pöyry.

Juho Fredrik Niemistö.

Ne Luterilaisen
Evankeliumiyh-
distyksen saarnaajat,
jotka ovat Ylihärmäs-
sä evankeliumijuhlilla
tai muuten käyneet,
ovat varmaan jokai-
nen oppineet tunte-
maan kookkaan van-
han miehen, joka us-
kollisesti vuodesta
vuoteen täytti sijansa
juhlayleisön joukossa

— esiintyipä usein puhujana joukossa. Se oli
Juho Fredrik Niemistö. Eipä ollut usein tyhjä
Niemistön paikka kirkossa — vielä yli 80 ikäi-
senä hän uskollisesti käveli kodistaan parin kilo-

metrin kirkkomatkan. Monet ovat ne ystävät ja tuttavat, jotka Niemistöä kiitollisena muistelevat saamistaan neuvoista ja ohjeista evankeliumin käsittämiseksi.

Pyydämme seuraavassa esittää Niemistön elämän vaiheita — etupäässä hänen itsensä kirjoittamien muistelmien mukaan. Varhaisimmasta lapseudestaan Niemistö kertoo muistelmissaan:

»Olen syntynyt Seinäjoella köyhistä vanhemmista 17 päivänä maaliskuuta 1835. Äitini kuului herännäissuuntaan. Meitä oli kuusi lasta, joita äiti ahkerasti neuvoi totuuden kuuliaisuuteen ja pyhän elämän vaellukseen. Mutta hän ei saanut kauan elää. Olin 8-vuotias kun äitini kuoli. Kuolemansa edellä hän lauloi: »Nyt olen minä voiton päällä, ole kiitetty Jeesus Kristus» j. n. e. Siihen hän nukkui, muuttaen siihen elämään, jossa ei ole köyhyyttä eikä mitään puutetta, siitä olin niin varma. Kun kuulin jonkun epäilevän, kuinka sen Kaisan kävi, ei se minua mitään liikuttanut.»

»10-vuotiaana jouduin maailman hartioille, eroten isäni huoneesta. Aina muistui mieleeni: »Äiti pääsi taivaaseen, sinne pitää minunkin pääsemän. Olin 12-vuotias, kun jouduin paimeneksi Penttilän taloon Nurmossa. Siinä olinkin 3 vuotta. Sen talon emäntä heräsi etsimään sielun lepoa ja rauhaa heränneitten seurassa. Isäntä oli siitä hyvin vastahakoinen, mutta ei siitä sentään tullut suurempaa ryttäkää. Minä yhdyin emännän mielipiteisiin. Lupasipa isäntä joskus hevo-

senkin, että saatiin mennä Lapuan kirkolle Malmbergin saarnaa kuulemaan. (Tunnettu herännäisyyden johtomies Niilo Kustaa Malmberg.) Sieltä muutin renkipojaksi Kalistajaan, jossa oli kaikki väki heränneitä. Mutta en minä sielläkään löytänyt sielun lepoa ja rauhaa. Huikenteleva mieli johdatti toisten poikaviikarien kanssa kevytmielisiin puheisiin ja leikkeihin. Siitä tuli paha oma-tunto, joka saattoi usein itkemään, ja tein silloin lupauksen: nyt minä otan paremmin, oikein todenperästä asiaan kiinni. Mutta kun nuo päätökset oli omaan voimaan perustettu, ei siitä sen parempaa tullut, aina kävi yhtä hullusti ja omaatuntoa poltti.»

Elämä näytti »Jussista» — sitä nimeä Niemistö nuoruusvuosina käytti — niin synkkältä, että kaikki hyvät aikomukset saivat jäädä. »Ei minusta kuitenkaan tule, mitään kelvollista.» Joutuipa Jussi »kulkemaan syvissä vesissä.» Nuoruuden viettelykset tempasivat mukaansa. Mutta omatunto ei ollut rauhallinen. Talon isännän kehotuksesta Jussi lähti heränneiden seuraan, meni useitakin kertoja. Mutta elämän pyhyys ei tahtonut menestyä. Tuli lankemuksia, kevytmielisiä puheita ja muuta. Turmio tuntui omassa tunnossa. Jussi valitti sielun tuskaansa erälle Nurmon heränneiden johtomiehille, mutta heillä ei ollut muuta lohdutusta kuin lisää tuomiota. Huonosta seurasta erikeen päästäkseen, Jussi muutti rengiksi Lapualle, tullakseen Malmber-

gin läheisyyteen. Siellä oli samanikäisiä heränneiden poikia, joiden seuraan Jussi liittyi, vaikka noudattelikin useimmiten vanhempien seuraa.

Malmbergin talossa Marialundissa pidettiin usein seuroja, niissä oli Jussi usein mukana, vieläpä teki matkoja Alahärmään, Kauhavalle ja Nurmooseen Malmbergin saarnoja kuulemaan. Heränneiden ystävällisessä seurassa Jussi viihtyi hyvin. Olisi luullut, että nyt oli kaikki hyvin. Mutta lihan saastaisuus, sydämen peripohjainen turmelus ei jäänytkään Nurmooseen, se seurasi mukana. »Puhdasta ei ollut siinä missä puhdasta ei ole. Sen takia oli omatunto levoton, ei ollut oikeaa rauhaa» — niin Jussi kertoo muistelmissaan.

Heränneiden seurapiiri varjeli kuitenkin ulko- naisesta lankeemuksesta.

Tapahtui sitten herännäisyyden historiassa tunnettu tuvan jako: Malmberg ja F. O. Durchman kumpikin ystävineen muodostivat oman ryhmänsä. Niemistö kertoo omasta suhteestaan tuohon jakoon: »Tuvan jaossa jäin Malmbergin puolelle huolimatta siitä, mitä hänestä puhuttiin, kun oli tarpeeksi työtä itseni kanssa. Marialundissa oli seura, siellä oli Malmbergin ystävä Wilhelm Niskanen Pohjanmaalta, tupa oli täynnä kansaa. Malmberg ja Niskanen välinsä keskustelivat hyvin elävästi siihen suuntaan, että meidän autuutemme toivo perustuu yksinomaan Kristuksen sovintokuolemaan. Kysyin väkijoukosta, tohtiiko sellainen ja sellainen, joksi itseni

tuusin ja esitin, siihen turvata. Molemmat vai- kenivat äänettömyyteen kauaksi aikaa. Vihdoin Malmberg sanoi: »Ei taittu kuulla.» Niskanen: »Kyllä minä kuulin.» Taas äänettömyys. Malmberg viimein rupesi puhumaan, tehden rajoituksia minkä kaltaisille armo oli kuuluva, joitakin niistä edellytyksistä huomasin minulta puuttuvan, jonka tähden jäin entiseen levottomuuteeni.»

»Jonkun aikaa sen jälkeen tulin saamaan Lutherin Kirkkopostillan. Luin sitä ahkerasti. Siitä ja Raamatun esipuheesta, kappaleesta vanhurskauttamisesta, tulin huomaamaan, että se vanhurskaus, jolla Jumalan tuomiolla kestetään, ei ole joku sisälle vuodatettu pyhyys, vaan että se on ulkona meistä oleva, perustuen asemaamme tulleen Jumalan ainoan pojan Jeesuksen Kristuksen täydelliseen kuuliaisuuteen, kärsimiseen ja kuolemaan, uskolla omistettuna. Ja vaikka en silloin vielä oikein käsittänyt Kristuksen voiton salaisuutta ja Hänen, voittoherran, ylösnousemisensa osallisuutta, enkä sitäkään, millä tavalla se on jo meille lahjoitettu ja omaksi annettu, tuotti se kumminkin rauhan omaantuntooni, niinkuin apostoli sanoo: »päästetyt pahasta omasta tinnosta.» Puhuin siitä muillekin, varsinkin kiusatuille ja vaivatuille.»

Lapualla oleskellessaan Jussi meni suutarin oppiin. Siten hän joutui paljo oleskelemaan monessa paikassa Lapualla ja muualla, kerran Seinäjoellakin. Hän saattoi lohduttaa toisia, tunnos-

saan vaivattuja. Seinäjoella oleskelustaan Niemistö kertoo: »Täpasin siellä lainkuorman raskaan ikeen alla taistelevia heikkoja kristityitä; heitä olivat Nurmon arvossa pidetyt miehet ankaran lain peljästyksen kautta kiristäneet oikein totiseen parannuksen tekoon. Minä koetin heitä lohduttaa sillä lohdutuksella, josta itse olin lohdutuksen saanut. Kun Nurmon miehet sen saivat kuulla, riensivät he hätään, peljäten että väärällä lohdutuksella nukutan niitä huonoja kristityitä suruttomuuteensa. Kun he tulivat Seinäjoelle, pitivät he minulle aika nuhdesaarnan, ja vaativat meiltä totista parannusta. Minä: Ei mikään ihmisvoima eikä Jumalan lakikaan yksinomaan voi sitä aikoihin saada, sillä laki kehottaa vihaan, mutta evankeliumi on Jumalan voima kullekin uskavaiselle autuudeksi. Siitä syntyi kiivas taistelu. Kun he eivät minulle mitään voineet, olin jyrkkä mielessäni.»

Malmbergille he olivat kannelleet, että se suutarin Jussi siellä Seinäjoella väärällä lohdutuksella nukuttaa huonoja kristityitä suruttomuuteen.» —

»Palattuani Lapualla, oli Marialundissa seura, sinne minäkin menin vanhan tapani mukaan. Malmberg huomasi minut kansanjoukossa ja sanoi: »Enpä minä ole Jussia nähnyt kahteenkymmeneen vuoteen, kanteita sinua vastaan on tuotu, että sinä siellä olet heikkoja elätellyt ja se oli oikein tehty.»

Miellyttävä muisto vanhasta herännäisjohtajasta tämä lausunto! Niemistö on jatkuvasti ollut heränneiden ystävyudessa: Malmbergia hän piti luotettavana opettajana, siitä huolimatta, mitä hänestä olikin juoruna kerrottu. Suutarin opin käytyään Niemistö työskenteli Lapualla ja Ylihärmässä myöskin: saavutti heränneiden piirissä ystävyyttä. Kustaa Talkkarin talossa Niemistö viihtyi niin hyvin, että rupeesi kesärengiksi. »Se kesä oli hyvin hauskaa ajan kulua, joka ilta kun työstä tultiin ja illallinen oli syöty, rupesimme isännän kanssa lukemalla, veisaamalla ja keskustelemalla iltahartautta viettämään, sitä kesti useinkin puoliyöhön» — niin muistelee Niemistö Talkkarissa olonsa aikaa.

Kesällä 1858 Niemistö meni Ylihärmässä naimisiin talontyttären Anna Ahomäen kanssa. Malmberg oli vihkimässä.

Malmberg kuoli samana vuonna 1858 syksyllä. Hänen kuolemansa jälkeen näytti hengellinen elämä kuoleutuvan. Lamaantumisen vaikutti Niemistöönkin. Hän oli harjaantunut kirjoitusmieheksi ja joutui usein kulkemaan kylässä toimittamassa pesänkirjoituksia, talonkauppakirjoja y. m. Monenlaiset muut toimet syrjäyttivät Jumalan sanan harjoituksen. Mutta omatunto oli levoton, se ei saanut tyydytystä suruttomien seurassa.

Niemistö kertoo siitä: »Ikävä oli päästä jälleen Herran esikartanoihin, mutta ei se ollut help-

po asia.» Harvalukuisten heränneiden johtomiehissäkin oli juoppous saanut valtaa, saati muissa. Hengellinen elämä näytti kokonaa surkastuneen.

Ankarat katovuodet 1867—68 vaikuttivat Niemistönkin elämään: hän joutui silloin rahanasioita hakemaan aina Porvoosta saakka.

Sillä aikaa oli torppa myyty veloista, vaimo oli saanut lasten kanssa muuttaa vanhempiensa kotiin Ahomäkeen. Sitä tapahtumaa Niemistö muistelmissaan kiittää siitä, että hän tuli lähemmäksi heränneiden ystävien seuraa — »Se oli minulle suuri ilo että tällaisille kurjalle on vielä laupeus tapahtunut. Oli mielestäni yksi päivä parempi Herran huoneessa kuin tuhannen muualla. Alettiin pitää välinäisiä (keskinäisiä) seuroja oikein tiheään. Matti Järven ja Keski-Juho Logrenin kanssa olimme hyvin likisessä ystävydessä. — Näin kertoo Niemistö elämästään Ahomäkeen muuton jälkeen. Seuroja ruvettiin pitämään kauempaan: Väyrynen puolella, Alikärri kylässä syntyy herätystä. Emäntä Maria Ahomäen kehotuksesta oli kerran lähdetty seuraa pitämään Alikärrille. Niemistö kertoo tästä käynistä:

»Sinne (Alikärrille) lähdettiin, siellä mentiin Syrjämäen torppaan. Pian lensikin tieto yli Alikärrin ja kansaa kokoontui tupa täyteen. Luettiin jotakin saarnaa Lutheria kirkkopostillasta ja keskusteltiin siitä suuresta Jumalan rakkaudesta, joka meitä kurjia syntiraukkoja on niin rakastanut, että hän antoi ainoan poikansa lunastamaan

meitä synnistä, kuolemasta ja perkeleen vallasta.» — »Se seura synnytti Alikärrissäkin uuden elämän, minkä Herra vaikutti tuon yhden vaimon kautta. Sittemmin oli Alikärrillä usein seuroja joihin aina kutsuttiin minua ja Järven Mattia. Matin kanssa me oltiin aina yhdessä. Hengellinen elämä leveni aina levenemistään ja meitä kutsuttiin aina kaikkiin paikkoihin, jopa ulkoseurakuntiinkin. Pyydettiin meitä joskus suruttomienkin häihin, mentiin sinnekin. Keski-Juho minua nuhteli, kun menette suruttomien häihin. Kysyin häneltä: »Minkälaisesta sinä olet kristityksi tullut? Eikä häissä ollut kummempaa kuin muuallakaan, luettiin ja veisattiin, kaikki oli rauhallista.» —

Tunnetut herännäisjohtajat Arvi Logren ja Taneli Rauhala kävivät myöskin Ylihärmässä seuroja johtamassa. Niemistö otti niihin osaa lukien ja puhuen. Kului näin rauhassa useita vuosia. Yksimielisyyttä Logrenin ja Niemistön välillä ei säilynyt. Niemistöä moitettiin siitä, että hän »laitteli pehmikkeitä toisten kainalon alle: keppiä niille pitäisi antaa.» Niemistö oli koettanut kiusaukseen joutuneita lohduttaa Jumalan sanalla. Logrenin mielestä se oli liian mietoa. Koetettiin keskustelemalla sopia ja selvittää Logrenin esittämiä syytöksiä, että Niemistö ja hänen kannattajansa tekevät Kristuksen liian hyväksi. Niemistö sanoo siitä: »Mutta kun (Logren ja hänen ystävänsä) pyysivät sekottaa seremoni-

oita vanhurskausoppiin, emme heille hetkeksikään myöntäneet.»

Henkilökohtaisia moiteita monta kertaa lausuttiin väittelyissä. Logrenin ja härmäläisten väli tuli hyvin kireäksi, mutta Niemistöä Logren koetti pitää ystävänä edelleen. Tämä kuitenkin pysyi uskollisena ystävilleen Härmässä ja joutuu vähitellen yhä enemmän luopumaan Logrenista. Niemistö esittää muistelmissaan syyksi sen, että Logrenin kannattajain taholla tahdottiin antaa enemmän arvoa johtomiesten puheelle kuin Jumalan sanalle.

Jyrkkä ero Logrenin ja Niemistön kannattajien välillä tapahtui 1870 luvulla eräässä seurassa Ylihärmän Talkkarissa. Sen jälkeen ei Niemistöä enää kutsuttu heränneiden seuroihin.

Ylihärmän heränneistä oli aluksi suuri joukko Niemistön puolella, mutta vähitellen se joukko pieneni, ettei siinä ollut lopuksi kuin 4—5 miestä ja toistakymmentä naista, jotka todella tunsivat hengen yhteyttä.

Siihen evankeliseen herätykseen, joka Ylihärmissä tunnetaan katarinalaisuuden nimellä — alkujansa Katarina Jansonin nimen mukaan, ei Niemistö liittynyt. Hän sanoo suhteestaan siihen: »Vaikka Katarina käsitti vanhurskausopin johonkin määrin selvästi, mutta kun siinä ilmeni monenlaisia turhamaisuuksia niin emme voineet siihen yhtyä, tuli hetkeksi aikaa kaksi joukkoa.» Erästä tilaisuudesta on Niemistön muistelmissa seuraava

havainnollinen esitys: »Oltiin kerta Keskisessä koossa. Katarinalaiset olivat Keski-Kustaan kamarissa ja me vanhoilliset Keski-Juhon kamarissa. Katarinalaisia tuli meidän seuraamme katsomaan. Sokea Santeri (Aleksanteri Turjansalo, myöhemmin tunnettu herännäisyysmies) etupäässä hyvin miehekkäästi, lausuen: »Mikä kuolleiden haju täällä huoneessa on?» Vastasin: »Olisipa hauskaa saada kuulla oikea elämän valkeutta.» Santeri: »Ei sitä sovi epäuskoisille ilmoittaa.» Minä: »Sytyttääkö joku kynttilän ja panee sen vakan alle, eikö hän pane sitä pöydälle valaisemaan, täällä huoneessa on monta, ehkä hekin saisivat valon siitä valkeudesta. Santeri löi tuolia lattiaan ja sanoi: »Pois Sodomasta, ja niin he lähtivät.»

Logrenin Niemistö mainitsee moittineen Katarinan toimintaa, vaikka seurustelikin eräiden siihen liittyneiden kanssa.

Katarinan alottama evankelinen herätys ei näytä vaikuttaneen erittäin syvästi. Eräiden toisten mielestä se kuitenkin on jättänyt pohjan sille evankeliselle liikkeelle, joka sitten kirkkoherra K. S. Nymanin vaikutuksesta tuli hyvin voimakkaaksi.

Se pieni piiri, joka oli jäänyt Niemistön ja Matti Järven ympärille, jatkoi seuratoimintaa entiseen tapaan.

1870 luvulla oli Härmässä »puukkojunkkarien» aikaa. Antti Isotalo ja Antti Rannanjärvi olivat »häyjen» johtomiehiä. Monenlaista pahuutta har-

joitettiin: juoppous oli aivan tavallista, tehtiin murhia pidoissa ja muuten.

Niemistön osuudesta tällaisen vallattomuuden hillitsemiseen on muistettava, että hän, pitkä, roteva mies parhaassa iässään herätti kunnioitusta ja pelkoa »häjyissäkin». Eräissä häissä, joissa Niemistö oli saapuvilla, oli eräs »häjyistä» ruvennut rauhattomuutta tekemään, mutta kun Niemistö oli vakavasti ja ryhdikkäästi kehottanut olemaan hiljaa, oli »häjy» myöskin lähtenyt ulos huoneesta. Arvasi, että muuten saa pian Niemistön voimakkaat kädet rintapieliinsä. Järjestysvalta teki parhaansa epäjärjestyksen poistamiseksi. Isotalo ja Rannanjärvi joutuivat useiksi vuosiksi vankeuteen, pienemmät »häjyt» samaten.

Uusi aika koitti Ylihärmän seurakunnalle sen jälkeen, kun kirkkoherra K. S. Nyman 1878 muutti Ylihärmään. Hänen elämäntyöstään non »Kotimat-kalla» kalenterin lukijoille jo aikaisemmin*) tehty selvää. Ylihärmässä toimiessaan hän tuli käsittämään sen lunastustyön salaisuuden, että Jeesus Kristus, Jumalan ainoa poika, palavassa rakkaudessaan säälien syntiin langenneen ihmiskunnan kurjaa kadotukseen tuomittua tilaa, tuli maan päälle ilmiseksi ja ihmisenä täytti meidän puolestamme Jumalan lain täydellisemmällä kuoli-aisuudellaan ja vanhurskaudellaan, jolla hän oli kuoliainen isälleen ristinkuolemaan asti, ja kuol-

*) „Kotimat-kalla“ v. 1913.

leista ylösnousemisensa voiton on hän meille lahjoittanut pyhässä kasteessa. Näin Niemistö esittää Nymanin herätyksen. Samaan aikaan oli G. von Essen kirkkoherrana Korttesjärvellä ja Johannes Bäck kappalaisena Uudessakaarlepyyssä. He kävivät usein Ylihärmässäkin, jossa pidettiin yhteisiä seuroja.

Nyman rupesi voimakkaasti julistamaan evankeliumin sanaa sekä kirkossa että seuroissa, joita silloin pidettiin usein. Kirkko kokoontui aina täyteen kansaa sekä omasta että naapuriseurakunnista. Tämän herätyksen alkuajoista Niemistö kertoo:

»Elävä henki ja liike oli siihen aikaan Ylihärmässä. Julkisyntejä ja paheita Nyman nuhteli ja vastusteli hyvin kiivaasti, mutta vaikka hän oli hyvin kiivasluonteinen, menetteli hän kuitenkin niin taitavasti, ettei siitä voinut kukaan pahentua. Hän nuhteli säälien: »kun te raukat, vaikka olette niin kalliisti ostetut Kristuksen verellä ja kasteen kautta otetut Jumalan lapsioikeuteen, uhraatte itsenne perkeleelle, rukoillen samalla, että Jumala kääntäisi nuo raukat pahoilta teiltänsä vastaan ottamaan syntien anteeksisaamisen armon armosta. Siihen aikaan oli vielä eleillä Härmän puukkojunkkarien jälkioireita. Niinpä lausui niiden päämies Antti Rannanjärvi: »Kyllä meidänkin pitää ruveta uskovaiseksi, ettei meidän edestämme tarvitse joka pyhä kirkossa rukoilla.» Jonkun ajan Rannanjärvi kävikin kir-

kossa ja seuroissa, mutta vaipui jälleen entisen jumalattomuuteen. Nyman taas rukoili, että Herra Jumala armahtaisi ja kääntäisi ne raukat armonsa osallisuuteen, mutta jos se ei voi tapahtua, niin tee perinpohjainen loppu koko jumalattomalle menolle. Niin tapahtuikin: Rannanjärvi murhattiin ja sitten alkoi rauhallinen elämä Ylihärmässä.»

Nyman'in aikana sai evankelinen herätys Ylihärmässä vankan pohjan. Siihen liittyi aikaisemmin mainittu Matti Järven ja Niemistön johtama piiri sekä vanhoista toistupalaisista ne, jotka vielä olivat elossa. Evankelisten huomattuina miehinä on vielä mainittava Matti Mäki, samoin Herman Uitto — entinen Niilo Kustaa Malmbergin renki.

Toisista heränneistä ei ole Härmässä kukaan liittynyt evankeliseen suuntaan.

Evankelisen liikkeen uskollisena ja vakavana kannattajana Niemistö oli elämänsä loppuun saakka. Usein hänen kodissaan seuroja pidettiin ja uskollisesti hän otti osaa jumalanpalvelukseen kirkossa, samoin seuroihin.

Kun sitten v. 1911 oli Ylihärmään saatu evankeliumiyhdistyksen rukoushuone ja jo aikaisemmin perustettu evankelinen nuorisoliitto, oli Niemistö aluksi toimihenkilönä ja viimeisiin aikoihinsa saakka uskollisena tukena Evankeliumiyhdistyksen toiminnalle. Samoin saivat Lähetys-

seuran lähetit hänet nähdä juhlatilaisuuksissa ja muuten uskollisena lähetysystävänä.

Niemistölle oli suotu armo säilyttää ruumiin ja hengen terveys myöhäiseen ikään saakka.

Uskollisen puolison menettäminen v. 1906 oli vakava koetus, mutta Herran armo tuotti varman lievityksen suruun.

Uskovaisen kärsivällisyydellä hän otti vastaan viestin siitä, että nuorin poika, Juurikorven tehtaiden konttoripäällikkö Kustaa N. oli saanut kedduttavan kuoleman punakaartilaiden konnanteosta kevättalvella 1918.

Kuten jo edellä on mainittu, toimi Niemistö parhaana ikäkautenaan yleisesti käytettynä kirjoitusmiehenä. Talonkauppakirjat, pesänkirjoitukset, huutokaupat y. m. olivat Ylihärmässä melkein pä yksinomaan hänen toimittamiaan.

Useissa julkisissa toimitissa häntä myös käytettiin. Siten Niemistö oli useita vuosia lainajvästön hoitajana, kuntakokouksen puheenjohtajana, kansakoulun johtokunnan jäsenenä, toimitti useina vuosina niinikään maamittarin tehtäviä, jakamalla useita eri tiloja, viimeksi vielä vuonna 1924, siis 89 vuoden ikäisenä. Niemistö oli saattanut säilyttää ruumiin ja hengen terveyden harvinaisen vanhaksi. Lähes 90-vuotiaana, helmik. 5 p. 1925 Niemistö sai kutsun kotiin sen Isän luo, joka oli hänet kerran paimenpoikana työhönsä kutsunut. Jos hän oli jo nuoruusijällään saanut armon todistaa Jumalan rakkaudesta syn-

tisiin, oli hän vanhuutensa päivinä nuoremmallekin sukupolvelle elävä esimerkki miehestä, jolle Herran armo oli tuonut uuden elämän ja joka sitä armoa saattoi niin puheillaan kuin elämälään kirkastaa toisillekin. Siitä armosta pyytävät myöskin edellä esitetyt muistelmat todistaa.

Väinö Perälä.

Kaituri.

Evankeliumin saarnaaja.

(Lapsuuden muisto).

Jo yli kolmenkymmenen
mä muistan vuotta mennehen,
ja tuntuu kuitenkin
kuin ois se ollut äskettäin,
kun kylätietä käyvän näin
mä vanhan Kaiturin.
Te ette ehkä tunteneet
hänt', ette täällä nähdä voi,
on siitä vuodet vierineet,
kun Herra rauhan soi,

ja vanhus pääsi lepohon
 kuin kerran vanha Simeon,
 kun nähdä sai hän Jeesuksen
 ja onnen, autuuden. —

Nyt Karinaisten kirkkomaa
 jo vanhan tomut tallentaa,
 ja nurmen kumpu kertovi:
 'Täss' uinuu Käituri.

Mä muistan vielä vanhuksen,
 kun kaiteitansa kaupiten
 tai Herran sanan äärehen
 hän kulki raahustain.

Hän valkoparta, valkohaps
 ja mieleltänsä niinkuin laps
 ja hymy hertas ain'
 loi kasvoillensa loistehen
 niin onnentäyden, lämpöisen.
 Se kertoi riemut sydämen
 ja tunnon rauhaa vain.

Kun kylätiellä leikki käy,
 kas, eikö tuolla vanhus näy,
 hän saapuu lasten luo
 ja kesken heidän leikkiään
 hän käden laskee päälle pään
 ja lausuu sanat nuo:
 »Sä taivaan pieni kukkanen,
 sä Karitsainen Jeesuksen
 ja lapsi Jumalan,
 sun kruunus kirkkahampi on

kuin loiste suven auringon
 tai tähdet taivahan.
 Sen kruunun Jeesus valmisti,
 tuon kultakruunun kallihin,
 ja taivaan saliin talletti
 sen sinne sullekin,
 ja kautta kalliin kästehes
 sä sait sen aivan omakses.
 Oi, kuinka suur' on autuutes,
 sä lapsi pienoinen!
 Siis aina, aina muista sä
 tuo lasten parhain ystävä,
 mi kuoli kerran ristillä
 myös eestä lapsien.»

Näin haastoi vanhus hymysuin,
 me katsein maahan painetuin
 niin kuuntelimme häntä kuin
 ois oltu kirkossa,
 ja hellä käden kosketus
 ois ollut niinkuin siunaus,
 kuin outo onnen tuulahdus
 kautt' tunnon kulkeva.

Näin kulki hän, tuo kylvömies,
 hän pehmoisimman pellon ties
 ja parhaan siemenen:
 hän kylvi nuoriin mielihin
 sen ristin evangeliumin,
 kun kertoi mielin lämpöisin
 hän työstä Jeesuksen. — —

Oi kevätaika autuas,
 kun liikkuu Henki helluntain,
 ja seudun kansa innokas
 on sanan kuuloon vain!
 Niin liikkui niihin aikoihin,
 kun lasna tunsin Kaiturin,
 tuo Herran armo voimakkain
 mun synnyinseuduillain.
 Se kutsui kansaa kokohon
 luo sanan aarrekammion,
 ja moni sielu rauhaton
 sai rauhan tunnolleen,
 kun saarna yksinkertainen
 toi sanan kautta selväks sen,
 ett' yksin veri Jeesuksen
 on synnä autuuteen,
 ja että liiton lapsina
 jo meidät tuntee Jumala,
 kun Jeesukseen me kastettiin,
 On autuus varma niin!

Kun laista synti näytettiin,
 niin armo mahtui syntisiin,
 ja armon kautta autuuttaan
 ne pääsi uskomaan.

Kun kansa armonnälkäinen
 luo virtas armolähtehen,
 niin matkalaulut Sionin
 soi riemusävelin,
 Jos milloin seuraan mentihin

tai kesäjuhliin joukottain,
 niin aina vanhan Kaiturin
 myös siellä nähdä sain.
 Hän saarnas veren armosta
 ja puhkes usein puhumaan:
 »Nyt autuas on maailma,
 se siit' ei tiedä vaan.»
 Näin vanhus yksinkertainen
 toi julki täyden onnen sen,
 min Jeesus uhrikuolollaan
 on tuonut maailmaan.
 Mut' uskotonna kuullessa
 se sana tuntuu oudolta,
 siks kunnes Herra meille saa
 sen armon kirkastaa.

Kun kerran taaskin seuroihin
 on tultu sanaa kuulemaan,
 niin vanhus mielin riemuisin
 näin lausui saarnassaan:
 »Jos tähän paikkaan kuolisin,
 niin tiedän varmaan kuitenkin,
 ett' oisin ijät autuas
 Sun, Herra, armossas!» —

Kun ukko noin nyt riemuitsi
 ja oli varma onnestaan,
 niin saarnan kuullut pastori
 näin puhkes lausumaan:
 »Noin rohkeasti kerskata

ei saada tiellä kaidalla,
se suurta röyhkeyttä on
ja tuottaa tuomion.» —

Taas lausui vanhus sanan tään:
»Mä kerran paikalleni jään,
en tiedä, koska kuolema
on vastaan astuva,
ja Herra käskee aina vaan
poislähtöön valmis olemaan.
Sen valmiimmaksi pääse en
mä vanha, köyhä syntinen,
kun miksi kasteen armossa
mun teki Jumala.
Se vaate, jonka silloin sain,
on itse Jeesus verhonain,
ja Hänet saan mä uskossa
ain' päällein pukea.» —

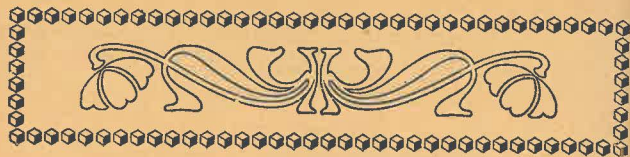
Näin lausui, ääni värähti,
ja silmän kyynel himmensi — — —
Mä sitten muuta muista en,
näen vain tuon rakkaan vanhuksen,
ja kalliit sanat kaikkineen
jäi lapsen sydämeen.

Näin kulki hän tään elon tien,
hän itsessänsä halpa, pien.
Mutt' työhön suuren Mestarin
hän kelvannut on kuitenkin.

Oi, kuinka kalliit vuorilla
on sentään niiden askeleet,
kun Herran armovuodesta
he tääll' on saarnanneet!
Ei vastuksetta, vaivatta
he koskaan tietään taivalla,
mutt' askeleissaan kuitenkin
on vuoret käyneet kukkihin.
He itse eivät niitä nää,
vain sanan siemen tänne jää,
ja itse pois he siirtyvät
kuin loppuun menneet kynttilät.
He kulki matkan itkien,
vain toivossansa riemuiten.
On kylvö tehty kyynelin,
vaan elon aika riemuisin
kun kerran saapuu, Herran luo
he lyhtehensä tuo.

A. V. Jaakkola.

Kirkonvartija Joonas Heikkilä.

Elämäkerta, kirjoitettu vainajan omia muistiinpanoja seuraamalla.

Kirkonvartija Joonas Heikkilä syntyi Vetelissä Heikkilän tilalla kesäkuun 28 päivänä 1835 ja kuoli samalla tilalla marraskuun 3 päivänä 1923 elettyään 88 vuotta, 4 kuukautta ja 5 päivää. Marraskuun 11 päivänä siunattiin hänen maallinen majansa haudan lepoon suuren

ystäväjoukon saattamana.

Joonas Heikkilän vanhemmat muuttivat, Joonaan ollessa vuoden vanha, Halsualle asumaan ja

sieltä 13 vuoden kuluttua edelleen Haapajärvelle, missä asuivat 2 1/2 vuotta suuressa puutteessa. Täältä he palasivat Joonaan seuraamana jälleen Veteliin.

Joonas Heikkilän äiti oli vakaa ja hurskasmielinen ihminen. Tämä mielen laatu oli isän perintöä, kulkeutunut useammasta polvesta. Jo varhaisessa lapsuudessaan Joonas sai hengellisiä vaikutteita äitinsä puheista sekä virsikirjan ja Sioninvirsien lauluista, joita tämä lastensa kätkyen ääressä hyräilli ja keittopataa liikutellessaan lauleskeli.

Haapajärvellä olonsa aikana Joonaan hengelliset harrastukset elpyivät. Siellä oli nimittäin herännäisliikettä, johon hän vanhempiaan seuraten otti osaa. Eritoten hengelliset laulut näiden hartausseuroissa vaikuttivat hänen mieleensä, sillä Joonas oli luonteeltaan musikaalinen, omaten hyvän lauluäänen. Haapajärvellä hän 15 vuotiaana suoritti rippikoulunkäyntinsä silloisen seurakunnan rovastin Anders Helanderin johdolla. Täältä ajalta Heikkilällä on monta lämmintä muistoa ja mielenkiintoista tapausta. Erikoisesti rovastin pojan Reinhold Helanderin, joka toimi isänsä apulaisena, opetustapa ja esiintyminen on jäänyt hänen mieleensä. Rovastin palvelija oli huomauttanut rippikoululapsille: »Kun maisteri sinne joutuu, ei siellä lapset ole omalla asiallaan.» Niin olikin. Mainittakoon tässä muutamia huomattavampia kohtia hänen opetuksestaan. Mais-

teri kysyy lapsilta: »Onko teissä ketään, joka on päättänyt lähteä todelliseen parannukseen?» Kukaan ei vastaa mitään. Pastori uudistaa kysymyksensä ja varoittaa samalla valehtelemasta hänelle mieliksi, »sillä jos niin teette, valehtelette Jumalan edessä, joka viimeisellä tuomiolla vaatii tilin valheesta. Jos yksikään on päättänyt lähteä todelliseen parannukseen, niin nousemaan, älkööt suinkaan muut noukko. En minä muuta palkkaa tahdo näiltä päiviltä kuin että saan tuomiolla sanoa: Herra tässä minä olen. Tämän yhden olen niistä kaikista voittanut, jotka minun opetukseni alle olet uskonut.» Silloin kaikki lapset nousivat seisomaan. Pastori levitti käsiään ja sanoi: »No voi! Lähdettekö te kaikki todelliseen parannukseen? En minä voi iloani ulospuhua, kun saan tulla tuomiolle ja sanoa: tässä minä olen ja kaikki ne lapset jotka olet minun opetukseni alle uskonut. Mutta ette kuitenkaan kaikki lähde. Voi teitä, jotka olette valehdelleet elävän Jumalan edessä!» — Samalla nousi taivaalle ankara ukkosen ilma. — Näiden muistelojen jälkeen sanotaan muistiinpanoissa: »Mutta laki ei anna voimaa siihen, mitä se vaatii.»

Tämän jälkeen tultuaan syntymäseduilleen, jossa ei ollut hengellistä elämää, vähitellen raukesivat sisälliset tunteet ja hengelliset harrastukset Joonas Heikkilän mielestä, ja hänestä tuli siivo suruton maailman lapsi. Miehuuden ikään tultuaan rupesi hän itse hankkimaan elatustaan

renkimiehenä, palvelen eri isäntiä yhtämittaa kuusi vuotta omassa pitäjässään. Sen jälkeen hän liikuskelee työansiolle Viipurissa, Pietarissa ja Helsingin — Hämeenlinnan rautatierakennuksella.

»Koko tämä runsaasti kymmenvuotinen ajanjakso, parasta nuoruuden ja miehuuden ikäkautta, kului hukkaan elämästäni», sanoi vainaja tämän kirjoittajalle. »Sillä se minkä minä ruumiillisella työllä ansaitsin, meni läpi käsien, ja sielulla ei ollut lepoa eikä rauhaa, puhumattakaan ilosta ja kiitollisuudesta Jumalaa ja lähimäisiä kohtaan. Levottomuus ja tyytymättömyys vain asui mielessä.»

Lapsuuden aikana saadut vaikutteet kuitenkin tälläkin ajalla estivät julkiseen synnintekoon ja raakuuteen väpymästä. Omatunto ei ollut vielä täysin pimennyt ja paatunut. Erikoisesti Jumalan ja Vapahtajan nimen halveksiminen ja väärinkäyttö ihmisten keskuudessa työmailla koski kipeästi Heikkilän omaantuntoon.

Seitsemännelläkolmatta ikävuodellaan meni vainaja talokkaan tyttären Maria Juhontytär Pakkalan kanssa avioliittoon. Tästä avioliitosta syntyi heille kuusi lasta, joista 3 poikaa ja 3 tyttöä. Näistä kuolivat pieninä kaikki pojat ja yksi tytär. Eloon äitinsä kuoleman jälkeen jäi kaksi nuorinta tytärtä Kaisa Matilda ja Maria, joista Tilda oli neljännellä ja Maria ensimmäisellä ikävuodella. Avioliitto oli kestänyt 14 vuotta.

Ennen avioliittoon menoaan sairastui Joonas Heikkilä kaksi kertaa vakavasti. Silloin omatunto kolkutteli ja säikytteli häntä huonosti käytetystä nuoruuden ajasta. Lapsuusaikojen muistot tuntuivat uudistuvan taasen. Mutta kun puuttui perustus, jolle olisi voinut ruveta rakentamaan, raukesivat parhaimmatkin yritykset tyhjään.

Ne ankarat katovuodet, jotka kohtasivat maamme viime vuosisadan kuudennen ja seitsemännän kymmenlukujen välillä ja joiden mukana raivosivat tuhoavat taudit, olivat Joonas Heikkilän elämälle käännteentekeviä. Hänen likeisimmässä naapurissaan sijaitsi kunnan sairashoitola, joka oli täyteen ahdettu nälkäisiä sairaita ja kuolevia. Kurjuus oli suuri. Ihmisiä kuoli päivittäin runsaasti ja niitä sullottiin läjittäin maanpoveen. Joonas Heikkilä sairastui myöskin kovaan kuume-tautiin, jota poti kauan. Tämä tauti rusikoi häntä niin voimakkaasti, että oli pakko ryhtyä tutkimaan Jumalan sanaa. Oppikirjakseen valitsi hän »Armonjärjestys autuuteen»-nimisen kirjan, jota käytti matkoillaankin. Nyt hän päätti jyrkästi ryhtyä toteuttamaan sitä lupausta, minkä oli Haapajärvellä rippikoulussa antanut pastori Reinhold Helanderille, se on: lähteä todelliseen parannukseen. Ja siihen hän tositeossa ryhtyikin. Sen huomasi jokainen, ken hänet tunsu. Ainakin ulkonaista hartautta ja jumalisuutta hän ahkerasti harjoitti, jopa siinä määrässä, että toiset pyhimyksenä alkoivat häntä jumaloida. Häntä pidettiin

oikein »patsaana» Jumalan valtakunnassa, varsinkin jumalisuutta harrastavien piirissä. Papistolta yleensä sai hän kannatusta ja erikoisemmin silloinen seurakunnan kirkkoherra K. A. Snellman piti paljon hänestä. Kirkkoherra asetti Heikkilän kiertokoulun opettajaksi ja kirkonvartijaksi. Edellistä tointa hoiti hän 40 ja jälkimmäistä 30 vuotta. Lasten opetus ja erikoisemmin pyhäkoulutyö oli- vat hänen lempi tehtäviään uskovaiseksi tultuaan.

Yhdeksännentoista vuosisadan seitsenkymmenluvulla alkoi Vetelin seurakunnassa voimakas hengellinen herätys evankelisessa hengessä. Sen vaikutus tunnettiin seurakunnan rajojen ulkopuolellakin kautta koko Keski-Pohjanmaan. Tässä työssä aseenaan Jumala käytti Aabraham Tuominiemeä, syntyisin Halsualla. Sittemmin hänet otettiin Suomen Lutherilaisen Evankeliumiyhdistyksen Kolportööriksi. Tuominiemen vakinaisen asuinpaikka oli pitemmän aikaa Vetelissä. Täällä oli Rågringin kylään Finnilän taloon järjestetty erikoinen seuratalo eli »uskovaisten kokoushuone,» kuten sitä yleensä nimitettiin. Tuominiemi teki pyydetessä saarnamatkoja seurakunnan eri kyliin, vieläpä toisiin seurakuntiinkin Joonas Heikkilä karttoi, jopa suoraan pelkäsi näitä hartauttilaisuuksia. Omissa muistiinpanoissaan kertoo hän tästä, minkä merkitsen vainajan omia sanoja ja kirjoitustapaa käyttämällä, seuraavasti: »Puhtaan evankeliumin opin käsitykseen pääsin vasta 45 vuoden iässä kuullessani Aaprami

Tuominiemen selitystä Juho Torpan talossa. Torppa vaivasi itseään paljon saadakseen minut kuulemaan Tuominiemen selityksiä. Kovin este oli pietismin oppi, jossa evankeliumi leimattiin vaaralliseksi hurmahenkien opiksi, että minä oikein pelkäsin kuin pahaa petoa, sananmukaisesti: Jumalaton pakenee ja ei kenkään aja häntä takaa. Sanottiin: kuivan sanan päältä uskotaan. Se on löyhä kuollut usko. Mutta Pyhähenki pani vastakohdaksi Apostolin sanat: Meillä on vahva profetallinen sana, ja te teette hyvin kuin siitä vaarin otatte niinkuin kynttilästä, joka pimeässä valaisee, niinkauan kuin päivä valkenee, ja koin-tähti koittaa teidän sydämässänne. Sitte kysyi: kumman sinä pidät varmempana papinko, vai Apostolin sanan? Silloin minä ymmärsin, että papin sana on ihmisen sana, vaan Apostolin sana on Pyhänhengen — Jumalan sana.

Papin teko paloi minun suhteeni. Kuulin Tuominiemen ensimmäisen selityksen ensi Tim. 1: 8 johdolla ja toisen selityksen Galat. kirj. 2: 20 mukaan. Edellinen teki veljien murhaajaksi, Kainiksi. Jälkimmäisessä pääsin Kristuksen kanssa elämään. Silloin ensikerran tunnustin, että olen autuas. Heti jouduin ihmeisiin, mihin joutui se Kainin sydän. Kaikki tuli rakkaiksi veljiksi. Mutta heti sieltä kotiin mennessä tuli koetus. Eräs mummo toi terveisiä entisiltä tekopyhä-veljiltä: olette antaneet maailman kunnian pettää itsenne. Kuulkaapas omaatuntoanne. Silloin vas-

tasi omassatunnossani: Ole hyvässä turvassa, syntisi on annettu anteeksi, mene rauhaan. Minä kysyin mummolta: Tiedättekö, kenen nämä sanat on? Hän vastasi: Kyllä, ne on Jeesuksen, en minäkään tohi niitä vastaan sanoa. Näin alkoi uusi elämä Jumalan Pojan uskossa. Siitä lähtien aloin tilata Evankeliumiyhdistyksen sanomalehtiä.

Kun Joonas Heikkilä sisarensa Sanna Liisan kanssa oli toisen kerran kuulemassa Tuominiemen selitystä, niin selityksen päätyttyä he suuren väkijoukon keskellä seisoalleen nousten kumpikin tunnustivat itsensä autuaaksi Jumalan lapseksi. Silmät ilosta kyyneltyneinä ja hengen tulta hehkuen sanoi Sanna Liisa: »Saatana on tähän asti sokaissut silmämme niin, ettemme ole tunteneet Herraamme ja Vapahtajattamme, joka meidät on verellään Jumalalle lunastanut ja joka on meidät tehnyt vapaiksi, autuaiksi Jumalan lapsiksi ja ijankaikkisen elämän perillisiksi. Paetkoon pois kaikki petos ja ulkokullaisuus.» — Näitten pylvätten kaatuminen, heidän avonainen ja julkinen uskon tunnustuksensa ja entisen tekopyhyytensä tuomitseminen oli kuin uusi helluntaituulahdus, joka täytti koko huoneen ilolla ja riemulla. Yhdessä rukoiltiin uutta armoittamista, yhdessä kiitettiin saadusta armosta ja veisattiin kiitosvirsiä Luojalle ja Vapahtajalle pelastuksen edestä.

Joonas Heikkilä oli veljensä Aapramin kanssa yhteisesti ostanut Heikkilän talon, jossa asuivat

Aaprami vaimoineen, Joonas elossa olevien tyttäriensä ja veljesten iäkkään äidin kanssa. Tälle hurskaalle ja jumalaa pelkääväiselle vanhukselle koitti nyt vihdoin se ihana päivä, jota hän koko elämänsä oli odottanut, toivonnut ja rukoillut. Se oli armon ja autuuden päivä koko tälle huoneelle.

Kun Joonas Heikkilän äiti elokuun 18 päivänä 1896 liki yhdeksänkymmenen vuoden vanhana nukkui autuaalliseen uneen, niin seurakunnan rovasti Julius Bergroth lausui vainajan haudalla: »Tämä vainaja, jonka nyt laskimme viimeiseen lepoonsa, ei ollut suuri arvohenkilö ihmisten edessä, mutta hän on ollut 15:n lapsen äiti, ja kaikkiin lapsiinsa on hän istuttanut hyvän siemenen.» Näistä lapsista oli puheena olevaan aikaan elossa 3 poikaa Erkki, Joonas ja Aaprami sekä tyttäret Sanna Liisa, Maija ja Priita. Kaikki nämä olivat Jumalata pelkääviä ihmisiä ja tulivat evankeliumin valkeuden käsittämään samcihin aikoihin. Paavalin sana Filippiin vanginvartijalle: »Usko Herraan Jeesukseen, niin sinä ja sinun huoneesi autuaaksi tulee», toteutui tässäkin.

Uskovaiseksi tultuansa on Joonas Heikkilän koko elämäntyö yksityistapauksineen kallisarvoinen jumalan valtakunnan rakentamisessa. Rohkeutta ja itsensä uhraavaa, uupumatonta työteliäisyyttä riitti häneltä loppumattomiin, aina haudanpartaalle. Luth. Evank. yhdistyksen lehtien levittäminen oli hänellä sydämen asiana. Lehtien

saavuttua hän heti lähti niitä kulettamaan tilaajille, talviseen aikaan hiihtäen, olipa pakkaneen tai pyry, ja kesän ajalla polkupyörällä kulki. Taloon tultuaan selitti hän useimmiten lehtien sisällön samoin kuin yhdistyksen toiminnan tarkeitustakin. Ja ennen kaikkea Jumalan suurta rakkautta, jolla Hän on Pojassansa meitä rakastanut. Hänen sydämensä oikein paloi armon tulta. Armo oli tullut hänelle kaikki kaikeksi. Siitä hän eli, siitä hän iloitsi ja toivoi että kaikki muutkin tulisivat Jumalan armon omistukseen.

Lutherilaisen, Evankeliumiyhdistyksen kirjan myyjäksi otettiin Joonas Heikkilä tammikuun 21 päivänä 1896 ja pysyi hän siinä toimessa 1918 vuoden loppuun, eli 23 vuotta. Tässä toimessa avautui hänelle yhä laajempi vaikutusala Jumalan sanan levitystyössä, jossa hän oli väsymätön.

Niin sanotut uskovaisten kokoukset olivat Vetelissä siihen aikaan runsaassa käytännössä. Niiden vaikutus oli uskovaisiin nähden kasvatava ja vahvistava, uskomattomiin nähden herättävä. Näitä kokouksia pidettiin joka sunnuntai- ja juhlapäivänä iltapäivällä sekä kerta muina viikon päivinä, virkeimmillään ollessa melkein joka ilta, vuoronperään eri kylissä ja taloissa. Harva oli se, joka kieltäytyi taloonsa niitä vastaanottamasta. Useat pyysivätkin taloonsa tulemaan, vaikka eivät olleetkaan uskon asiasta selvillä.

Nämä uskovaisten kokoukset olivat Joonas Heikkilän lempipaikkoja. Niissä hän oli ensimmä-

mäinen ja viimeinen, aina nöyrä ja harras kuulija, jos sitten luettiin tai puhuttiin. Ja jos kehoitettiin »Vehtaria» (kuten häntä yleensä nimitettiin) puhumaan, oli hän valmis esittämään »psalminsa.» Toisinaan hän oli esittämäänsä aineeseen niin lämmennyt ja syventynyt, ettei huomannut sopivissa rajoissa puhettaan päättää. Kun tästä ystävällisesti huomautettiin, sanoi hän nöyränä: »Se on minun heikkouteni. Ojentakaa siinä minua tarpeen mukaan.»

Veteliin perustettiin aikoinaan »Nuorten Kristillinen yhdistys», johon aluksi uskovaiset ottivat innolla osaa. Mutta kun yhdistyksen työ ei perustunut Raamatun ja Evank. Lutherilaisen tunnustuksen pohjalle, ei se uskovaisia tyydyttänyt. Silloin heräsi kysymys oman järjestyneen seurun, yhdistyksen tai liiton perustamisesta. Ja kun tästä neuvoteltiin, oli »vehtari» ensimmäisten joukossa suosittelemassa Evank. Lutherilaisen Nuorisoliiton paikallisosaston perustamista. Kysymys päätettiin ottaa esille seuraavassa kokouksessa, ja kysymyksen alustajaksi pyydettiin tämän kirjoittajaa.

Kun seuraavan kerran kokoontuttiin Heikkilän Kankaalla Stenbakan taloon, oli osanottajain luku niin suuri, ettei tilavaan huoneustoon likikään mahtuneet, joten kauniin ilman vallitessa kokous pidettiin talon avaralle pihamaalla. Kun kysymys oli alustettu, oli »vehtari» ensimmäisenä ehdottamassa Nuorisoliiton perustamista. Suuri

kokousyleisö, nuoria ja vanhoja, yhtyi siihen. Vain kaksi saapuvilla olevaa esittivät eriävän mielipiteensä. Toistasataa jäsentä ilmoittautui heti liiton jäseneksi. Sen innokkaimpia toimihenkilöitä oli sitten Joonas Heikkilä.

Kun nousi kysymys rukoushuoneen hankkimisesta liitolle, silloin »vehtari» sai siivet alleen. Kaikkensa hän lupasi tehdä aikeen toteuttamiseksi. Väsymätön hän tässä puuhassa olikin, kunnes voitiin kokoontua oman katon alla. Ja kyllä »vehtarin» paikka rukoushuoneessa oli aina täytetty niinkauan kuin voimat riittivät. Muistuttakoon tämä nyt avoimeksi jäänyt paikka nöyrää, elävää ja Jumalan sanaan syventynyttä evankeliumin ystävää. Sellainen kuva jäi meille vainajasta Olkoon sekin innostamassa meitä samaan mieleen.

Myöskin jaappanilähetystyössä Joonas Heikkilä pyysi saada olla mukana. »Autuus Pakanoille» lehteä hän levitti runsaasti. Osan valmistamiensa keinutuolien hinnasta hän antoi jaappanilähetykselle. Näin hän kaikkialla, mihin voimansa ja kykynsä riittivät, tahtoi olla mukana Jumalan asiaa eteenpäin viemässä. Toivokaamme ja anokaamme mekin, että Jumala saisi meitä yhä enemmän nöyryyttää itsessämme sekä voimistuttaa ja kasvattaa Hänen tuntemisessään, niin että voisimme Jumalan palvelijoina ja Kristuksen käskyläisinä kukin asemassamme tehdä työtä Jumalan valtakunnan hyväksi.

Kieltämättömänä tosiasiana pysyy, että Joo-

nas Heikkilän poistuminen uskovaisten keskuudesta jätti sydämiin syvälle painuneen muiston, muiston miehestä, jossa koruttomana tuli näkyviin armon jumalallinen voima, joka tekee alttiiksi palveluksen työhön, mutta myös totuutta ja vanhurskautta kunnioittavaksi. Jos opissa tai elämässä näistä poikettiin, oli hän valmis sitä torjumaan ja ojentamaan. Siinä ei tullut kysymykseen personan ylhäisyys tai alhaisuus. Tätä osoittaa m. m. se, että kirkonvartijana hän usein, papin tultua saarnatuolista sakaristoon, oli heti valmis muistuttamaan saarnan sisällöstä, jos hänen mielestään siinä oli poikettu Jumalan sanasta. Ymmärrettävää on, että tämä oli lihalliselle ja turmeltuneelle luonnolle katkerata, kun kirkon palvelijana täytyi esiintyä muistutuksir kirkkoherraansa vastaan. Mutta hengen vaatimuksesta ja voimasta hän niin teki, ja se ei tapahtunut ilman taistelua hengen ja lihan välillä. Eikö tällainen esimerkki opeta meitä omaa lihallista mieltämme alas painamaan ja antamaan kunnian Jumalan sanan totuudelle, olkoon kysymys pienemmistä tai suuremmista asioista. Tässäkin asiassa me jokainen tietääkseni olemme puutteelliset. Mutta voidaksemme säilyttää puhtaan omantunnon siinäkin suhteessa, on meidän nöyryyttävä Jumalan edessä ja anottava Häneltä viisautta ja voimaa. Ja jos kuljettavanamme oleva tie sitenkin tuntuu pimeältä ja läpipääsemättömältä, niin kääntykäämme koetellun uskovaisten puo-

leen neuvoa saamaan. Niin menetteli tämä vainaja ja sanoi näin saaneensa avun kun sitä tarvitsi.

Taistelu lihan ja hengen välillä on uskovaaisella aina olemassa. Kumpi näistä pysyy voitolla, riippuu siitä, miten kumpaakin ravitaan ja hoidetaan. Niin kauan kuin uskovaainen pysyy Jumalan sanan mukaisessa syntiensä tuntemisessa, tarvitsee hän joka hetki Jumalan armoa ja syntiensä anteeksi artamusta. Tämä armo on joka päivä uusi ja uskossa omistettava. Jumalan sana vaikuttaa sekä synnin että armon tunnon jos sitä joko kirjoitettuna tai puhuttuna kuulee. Jopa hengellinen laulukin voi sellaisen herättää. Kumpainenkin riippuu siitä, missä määrin käytämme hyväksämme Jumalan armovälineitä, sanaa ja sakramentteja. Ne ovat täysipitoista sielun ja hengen ravintoa, jotka vahvistavat uskovaista taistelussa perkelettä, maailmaa ja omaa turmelustamme vastaan. Jumalan sotilaan tulee ahkerasti pitää käytännössä nämä teroitettut aseet. Semmoinen oli Herrassa nukkuneen ystävän ja veljemme Joonas Heikkilän kehoitus ja varoitus ystävilleen. Tämän kehoituksen sai usein häneltä kuulla. Se tuli esille hänen puheissaan ja teoissaan. Missä ikinä hän liikkui, oli Jumalan sana esillä. Siitä hän kertoi ja sitä hän myöskin innokkaana kirjain myyjänä moneen kotiin levitti. Usein ennenkuin kokouksesta erottiin hän huomautti, ettei pidä lähteä matkalle ilman sota-aseita. Ja milloin leh-tien tilausaika oli käsillä, kyllä »vehtari» piti huo-

len siitä, ettei kukaan jäänyt tietämättömäksi niiden ilmestymisestä ja niiden käytön hyödyistä.

Kun Heikkilä sai Tammikuun 14 päivän rahastosta 100 markkaa tunnustuksena pitkäaikaisesta lasten opetustyöstä, mielti hän kauan, miten voisi edullisimmin lahjan käyttää. Ja tulos oli se, että hän päätti ostaa polkupyörän, jolla vanhoilla päivillään ehtisi nopeammin toimimaan Herransa asioidella. Pian hän oppikin sillä ajamaan. Ja heti alkoi liikehtiminen näkyä. Usein huomasi hänet tanakkana pyörällään kiitävän kirjalaukku selässään kylästä kylään ja talosta taloon. Hänet helposti erotti toisista pyöräilijöistä, kun hän, ollen kookas mies ja istuen pyörällään suorana kuin kynttilä, ajoi reippaan ja vakavaisen näköisenä. Lapsetkin tunsivat jo kaukaa hänet ja kuuli heidän usein sanoven: »tuolla »vehtari» setä menee taas pyörällään.»

Joonas Heikkilä oli niitä vanhemman polven miehiä, jotka eivät olleet saaneet kouluopetusta. Siitä hän muistiinpanoissaan kertoo seuraavasti: »Kahdenkolmatta vuotiaana olin rautatien työssä. Valtio teki ensimmäistä rautatietä Helsingistä Hämeenlinnaan. Siellä minä opin kirjoittamaan. Erkki Alaspää kirjoitti paperiarkin laitaan ylhältä alas aakkoset ja alle virren värsyn. Se oli minun kansakouluni.»

Päätän nyt tähän tämän rakkaassa muistossa säilyneen Herran soturin elämän vaiheiden selonteon. Pelkäsin, että nämät muistelmat jäisivät

kirjoittamatta. Siitä syystä ryhdyin asiaan. Tähän olikin erikoinen syy, sillä kirkonvartija Joonas Heikkilä oli merkkimies alallaan ja esimerkiksi kelpaava. Sellaisia henkilöitä harvemmin tapaa. Minulla oli hänestä paljon oppimista, niin kuin tiedän monella muulla olleen. Usein hän kävi luonani ja keskusteli avonaisesti vaiherikkaasta elämästään ja kokemuksistaan. Näissä keskusteluissa ilmeni nöyrä ja hillitty mieliala, joskin toiselta puolen luja, järkähtämätön totuuden kunnioitus. Petollinen omavanhurskaus, jota hän oli pitkän ajan voimalla ja väellä harjoittanut, sai nyt ankaran tuomionsa. Se oli myrkkyyä, jota Joonas Heikkilä ei sietänyt, ei itsessään eikä muissa. Saulus oli muuttunut Paavaliksi.

Kirjoitettu Hattulassa marraskuulla 1924.

Juho Torppa.

Japanilähetyksemme 25-vuotis- taipaleelta.

»On elovainiolla vilja valjennutta,
Se korjaajaansa siellä odottaa;
Ja työhön kutsuu vainioiden Herra, mutta
Niin harva kutsumusta noudattaa.

Käy työhön, käy, on kiire yhä kiihtymässä,
Ja vainioilla yltyy odotus,
Kun saapunut on ilta hetket, kun or lässä
Jo vainioiden Herran tulemus.

Käy työhön pian, ennen lähenevää yötä,
Käy kuuluttamaan suurta sanomaa:
On sovitettu Herra ilman meidän työtä,
Ja »ilman töitä» autuas on maa.»

Kristityn kalleimpia tehtäviä on lähetystyö. Jo vanhassa liitossa kehoittaa Herra siihen: Sano-kaat pakanain joukossa: Herra on kuningas. Ps. 96: 10. Kun suuri Kuninkaamme Jeesus Kristus palasi taistelustaan kukistettuaan saatanan ja kuolemansa kautta lunastettuaan kaikki kansat Jumalalle, antoi Hän pienelle opetuslapsijoukolleen ennen taivaaseen astumistaan ihanan, kauas-kantaisen lähetyskäskynsä: Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat opetuslapsikseni, kastamalla heidät Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettamalla heitä pitämään kaikki, minkä olen käsenyt teille. Ja katso, minä olen teidän kanssanne joka päivä maailman loppuun asti. Matt. 28: 18—20.

Kaikkina aikoina ovat kristityt tunteneet sitä velvoitusta, joka saattoi suuren pakanain apostoliin tunnustamaan: Kreikkalaisille ja barbareille, viisaille ja ymmärtämättömille olen velassa; omasta puolestani siis olen altis teillekin, Roomassa asuville, julistamaan evankeliumia. Room. I: 14—15. Alkuseurakunta jo toteutti Herransa tahtoa lähettämällä ensimmäiset lähetysaarnajat pakanain keskuuteen ja seuraten sydämen rakkaudella

heidän työtään. Ensimmäisen kristillisen seurakunnan jäsenet eivät olleet vain kylmiä sivulta katsojia, vaan palavin sydämin työssä mukana kokien lähettiensä kanssa yhdessä heidän ilojaan ja surujaan. Kuinka kauniin kuvan loihtiikaan silmäimme eteen Ap. Tekojen 14 luvun viimeiset jakeet ensimmäisen seurakunnan lähetysharrastuksista. Kun Paavali ja Barnabas palasivat Antiokiaan lähetysmatkaltaan, kiirehtivät he heti kutsumaan seurakunnan koolle ja kertoivat, kuinka paljon Jumala oli tehnyt ollen heidän kanssaan ja että hän oli avannut pakanoille uskon oven. Jeesuksen viimeinen käsky oli ensimmäiselle seurakunnalle toteuttamisen arvoinen. Niinkuin oli Herran tulemisen odotus elävä, oli myöskin rakkaus Kristuksen asiaan palava.

Milloin elävämmin, milloin heikoimminkin on aina lähetystyötä tehty. Suomenkin kristikansa on kutsuttu evankeliumin työhön. Ja jo monien vuosikymmenien kuluessa on sitä siunauksellisesti tehty. Suomen Luth. Ev. Yhdistyksen, joka säännöissäänsä muuttumattomasti on ottanut tehtäväksensä »luottaen Jumalan armoon ja apuun levittää ja elähyttävään käytäntöön yleisemmäksi saattaa evankeliumin sanaa» ei ole voinut olla osaaottamatta lähetystyöhön. 25 vuotisessa riemujuhlissaan 6 p:nä heinäkuun 1898 päätti yhdistys aloittaa pakanalähetystoimintansa valiten työalukseen Japanin. Se kehoitus, jonka yhdistys lehdissäänsä julkaisi evankeliselle kansallemme,

löysikin lämmintä vastakaikua kaikkialla. »Kuinka pian tätä uutta aatetta», lausutaan siinä, »voidaan ruveta toteuttamaan, riippuu etupäässä sen siunauksesta, joka isällisellä rakkaudella hoitaa myöskin »auringon nousun maata», mutta myöskin niitten ystävien uhraavaisuudesta, jotka sydämessään ovat kokeneet jumalimisessä Jeesuksessa Kristuksessa nousseen auringon säteitten lämmittävän ja elähyttävän vaikutuksen. Me jätämme asian heidän rakkaaseen muistonsa ja toivotamme heille sitä iloa, että pian voitaisiin lähettää ensimmäiset papiksi vihityt lähetyssaarnaajat Japanin saarille.»

Ennemmin kuin osattiin aavistaakaan antoi Herra ilon lähettää ensimmäiset työntekijät. Jo v. 1900 syyskuun 29 p:nä lähtivät pastori A. K. Wellroos perheineen ja neiti E. Kurvinen (nyk. pastorinrouva Kärki) lähetysystävien siunaamina pitkälle matkalle. Tuskin on senjälkeen niin ihania lähtöjuhlia vietetty. Mukana ollut ei ole unohtava niiden päivien ihanaa tunnelmaa. Vielä nytkin 25 vuoden kuluttua muistella esim. sitä suunnatonta ihmispaljoutta, joka silloiselle Helsingin vanhalle asemalle oli kokoontunut lähteviä hyvästelemään ja lauluin ja kehoituksin rohkaisemaan, ajattelee, miten rakkaaksi oli Herran asia tullut sen ystäville.

Tosin jo alkutaipaleella ovat vaikeudetkin yllättäneet työn. Pastori Wellroos on pakotettu heikontuneen terveytensä tähden palaamaan per-

heineen kotimaahan huhtikuussa 1902 jätettyään nuorimman lapsensa Japanin multiin lepäämään. Uusia työvoimia voidaan kyllä lähettää, neiti Siiri Uusitalo syksyllä 1903 ja läh. saarn. Taavi Minkkinen perheineen syksyllä 1905. Japanin-Venäjän välinen sota tuottaa suuria vaikeuksia. Lannistumattomina, Jumalan apuun luottaen uurastavat neidit Kurvinen ja Uusitalo — vieläpä ajatellen oman aseman saamista suomalaiselle lähetystyölle. Tämän uurastelun — uskon ja rukouksen työn Jumala siunaa niin ihmeellisellä tavalla, että Minkkiset Japaniin saavuttuaan syyskuun 5 p:nä 1905 saavat astua omalle asemalle Shimosuwan kaupungissa. Saman vuoden vuosikertomus kertoo tästä ajasta: »Vuoden 1905 alku oli Yhdistyksen lähetykselle vaikea koetuksen aika. Japanin ja Venäjän välinen verinen sota vaikutti japanilaisissa epäluuloa työntekijöitämme kohtaan. Seurauksena tästä oli, että yhteys Sagan amerikalaisen lähetymen kanssa tuli yhä mahdottomammaksi, jonka tähden sisarien täytyi jonkun aikaa oleskella yksikseen, työskennellen yksinomaan kielten oppimisessa ja ollen tarkan poliisivalvonnan alla. Japanin jättämisen ajatusta ei kumminkaan tarvinnut toteuttaa. Toukok. 11 p:nä jättivät sisaret, uskonsisarien siunauksen seuraamina, Sagan, hankkiakseen oman lähetysaseman työllemme. Japanilaisten ystävien avustamina löysivätkin he sellaisen päivän rautatiematkan päässä maan pääkaupungista, Tokiosta,

Shimosuwan kaupungissa, jonne he asettuivat viimeisinä päivinä heinäkuuta. Pian tämän jälkeen asetti Herra niin onnellisesti, että lähetysaarnaaja Minkkinen voi matkustaa Japaniin, vaikka sotaa vielä jatkui. Elok. 16 p:nä jätti hän San Fransiskon ja saapui saman kuun 31 p:nä Japanin rantaan, jossa häntä sanomattomaksi ilokseen kohtasi se odottamaton ilosanoma, että rauha oli solmittu. — 5 p:nä syysk. oli hän jo perillä Shimosuwassa.» Kauan ei tarvitse läh. saarn. Minkkisen työskennellä, kun monissa vaikeuksissa tehty työ alkaa hedelmää kantamaan. Marrask. 23 p:nä kastetaan Shimosuwan asemalla ensimmäinen pakana, Yoshida niminen kansakoulunopettaja ja seuraavana jouluna on kastujuhla, jolloin kastamalla 6 nuorta muodostuu Shimosuwan pieni kristillinen seurakunta.

Näin on työmme saanut kiinteän pohjan. Yhä vakuutetuimmiksi tulemme siitä, että Herran on työ ja hänen siunauksensa seuraa mukana. Uusia työntekijöitä lähetetään. Työala yhä laajenee, keskittyen varsinaisesti Suwan, Iidan ja Tokion piiriin ja osaksi kauas pohjoiseenkin Hokkaidossa olevaan Sapporokaupunkiin. Työ on kuitenkin alkuasteellaan aivan kuin lapsenkengillä kulkemista. Mutta kun tulisi ottaa ensi askeleita yhä enemmän omintakeisessa työssä, kun lähetystyön olisi muodostuttava ei vain evankelioimiseksi, vaan kirkkokunnalliseksi toiminnaksi, tuottaa maailmansodan aiheuttama tilanne suuria

vaikeuksia. Varojen puutteessa, kaiken kallistuessa alkavat yhä laajenevat työmahdollisuudet jäädä käyttämättä, lähetysmatkoja on supistettava, kustannuksia vaativia kokouksia on vältettävä. Asunto- ja kirkkojen rakentamiskysymys astuu omalla painollaan päiväjärjestykseen. Lähetysalalla olevat veljemme ja sisaremmme kokouksessaan Tokiossa 14 p:nä huhtik. 1920 keskustelevalt olotilasta ja lähettävät laajan mietinnön Yhdistykselle. Mietinnönsä selostetaan silloista tilannetta ja tulevaisuuden suunnitelmia. Mietintö saataan julkisuuteen ja silloin aletaan huomata, mikä välttämätön edellytys lähetystyöllemme on tarpeellisten kokoushuoneitten rakentaminen. Suurella innostuksella aletaan rakennusrahasuokeräys. Jokainen kiirehti mukaan uhrilahjoineen. Ja ensimmäisenä näkyvänä tuloksena on ensin Akahon sivuasemalla oma kirkko ja sittemmin lokakuun 5 p:nä 1924 vihitty Iidan kirkko.

Samalla kun rakennuskysymys herää, tulee myöskin polttavaksi kysymykseksi työvoimien kasvattaminen. Sitäkin selostaa edellä mainittu mietintö: »Onhan kunnollisten japanilaisten työvoimien kasvattaminen lähetyksemme elinkysymyksiä ja tärkeämpi kuin uusien suomalaisten työvoimien kiinnittäminen lähetyksemme, sillä tulevaisuudessa on kaikki toiminta kuitenkin jätettävä japanilaisten itsensä huostaan. Jos siis työntekijämme ovat kasvatetut evankelisessa hengessä, on työmme ollut suuresta merkityk-

sestä, mutta jos lähtiessämme täytyy jättää toiminta epäraamatullisessa hengessä kasvatettujen työmiesten haltuun, ei ole paljon merkitystä nykytoiminnallammekaan, joka pakostakin on rajoitettu eikä voi saavuttaa laajempia kansankerroksia.» — Tämäkin kysymys on tullut ratkaistuksi, kun on ollut verraton onni kiinnittää juuri opetustyöhön pastori ja rouva Salonen, on voitu aloittaa seminaarityö, raamattukoulu työntekijöiden kasvattamista varten. Koulu alkoi Tammik. 15 p:nä 1924.

Työmme, jonka 25 vuotta takaperin aloitimme, on Jumalan siunaamana menestynyt. Viime vuosikertomuksen mukaan on kastettujen luku 1086. Kasvaen armossa ja Jeesuksen tuntemisessa ovat myöskin siellä olevat seurakunnat yhä enemmän voimistuneet ja tulleet yhä tietoisemmiksi suuresta tehtävästään Kristuksen seurakuntana rakentua ja toisiaan rakentaa kalliolle Kristukselle. Herralle kiitos kaikesta.

* * *

Vielä ei ole kuitenkaan levon aika. Yhä edelleen on työtä Jeesuksen nimessä jatkettava. Ja sentähden taipaleella 25 vuotisen toiminnan juhlaa viettäessämme on meidän itsellemme yhä enemmän selvitettävä työn merkitystä ollaksemme entistä palavammat Herran työssä. Paljon vaatii se edelleenkin uskon ja rakkauden innostusta.

»Käy työhön, käy, on kiire yhä kiihtymässä,
Ja vainiolla yltyy odotus.»

Uhraavaisuuden suurta merkitystä on yhä enemmän teroitettava kristityille erittäinkin nykyisin, kun elämme aineellisuuden aikaa, jolloin ahneuden ja itsekkyyden petos kietoo kristityitäkin pauloihinsa. Kristitytkin usein avustavat auliimalla kädellä muita harrastuksia kuin niitä, joiden tarkoituksena on Jumalan valtakunnan levittäminen maan päällä. Maailman asioissa emme ole niinkään arkoja kuin Jumalan valtakunnan asioissa. Niinkuin liikeyrityksissä suunnitellaan, kuinka parhaiten voitaisiin asiaa auttaa, olisi tehtävä lähetystyössäkin ja muistettava, että vaivannäkömme ei ole turha Herrassa. Olisi myöskin entistä enemmän teroitettava säännöllisen uhraamisen merkitystä kotielämässä, eikä ainoastaan satunaisissa tilaisuuksissa, kuten lähetysjumalanpalveluksissa, hartausseuroissa ja juhliissa. Sopiva keino kasvattaa itseänsä säännöllisyyteen on ottaa kotiinsa säästökirja. Siten voi yhä enemmän käytännössä toteuttaa apostoli Paavalin Korinton kristityille antamaa opetusta: Kunkin viikon ensimmäisenä päivänä pankoon jokainen teistä kotonaan jotakin talteen, säästään menestymisensä mukaan, jottei keräyksiä tehtäisi vasta minun tultuani. I Kor. 16: 2.

Ilman lähetystietoja ja lähetyshistorian tuntemusta on mahdotonta saada lähetysharrastusta

elpymään. Muistan omasta lapsuudestani, kuinka kotini seinällä riippuva lähetyskartta jo yksistään teki lähetysasian kalliiksi. Lähetyskirjallisuutta viljelemällä kirkastuu henkemme silmien eteen pakanamaailman suuri hätä ja niin tulemme kosketukseen lähetystyön kanssa.

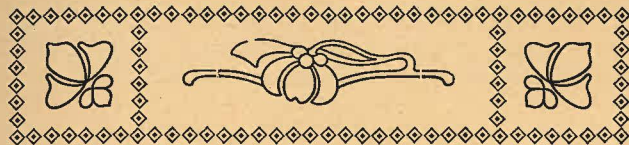
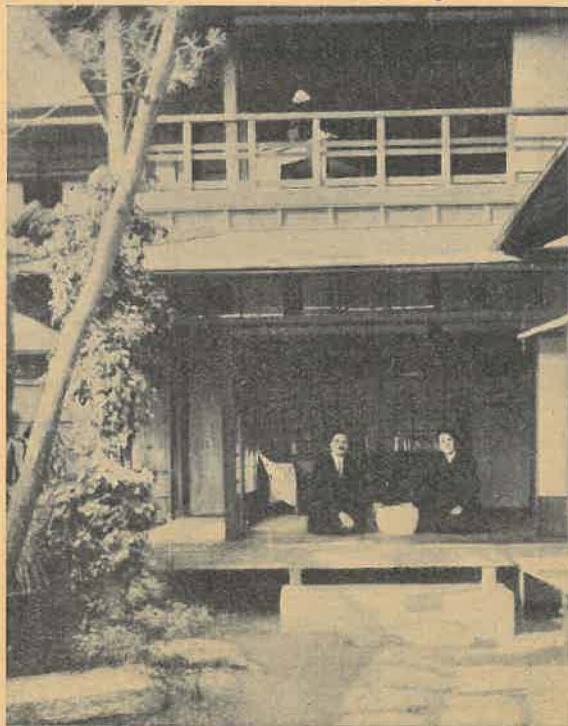
Erityisesti olisi nouseva polvi kasvatettava lähetyskansaksi, jonka rinnassa hehkuisi Herran tuli. Onhan meillä siihen edellytyksiäkin. Kun nuorisoliitoissamme muodostuu lähetysopintopiirejä, joissa lähetyskirjallisuutta viljelemällä lähetysasia tulee selväksi, saamme nuoristamme sen toiminnan kantajoukon, joka Kristuksen rakkauden elähyttämänä vie armon sanan lähelle ja kauas. — Pyhäkouluissamme on lähetysasiaa myös pidettävä vireillä ja lasten herkat mielet taivutettava alttiiksi Jeesuksen viime käskylle. Kun lapset pienestä alkaen oppivat rakastamaan Jumalan valtakunnan suurta asiaa, he vanhempinakin ovat varmaan sen ystäviä.

* * *

Kiitollisina tunnustaen Jumalan suurta armoa ja siunausta heikkoudessa tehdyssä työssämme, olkoon innostuksemme suurta ja pyhää, Jeesuksen kalliin sovintoveren pyhittämää seuraavalle 25 vuotis taipaleelle lähtiessämme. »Sitä minä rukoulen, että rakkautenne yhä enemmän ja enemmän kasvaisi tiedossa ja kaikessa hienotuntoisuu-

nessa, voidaksenne tutkia mikä paras on, että Kristuksen päivään saakka olisitte puhtaat ettekä kellekään loukkaukseksi, täynnä vanhurskauden hedelmiä, joita Jeesus Kristus saa teissä aikaan Jumalan kunniaksi ja ylistykseksi.» Fil. I: 9—II.

Verner N.

Sua tervehdin, kansani kallis.

*Sua tervehdin, kansani kallis,
sinä sirpale Suomeni maan,
olo joilla on täällä, vaan tuolla
sydän rannoilla syntymämaan.*

*Sydämes monin on sitein sinne
kotiseutuusi kietounnut,
käsi äitisi missä on ennen
sinun kehtoas tuudittanut.*

*Kisatanhuat siellä sä muistat,
pihan, jolla sä palloa löit,
tuvan järven rannalla, missä
vähän leipäsi tyytyen söit.*

*Isävanhus ja äiti on siellä,
Sua muistavat rukouksin.
Sisares sekä veljes ja ehkä
monen morsian kaihoavin.*

*Yhä vieläkin vieraalla maalla
sinun mielesi helläksi saa,
ihan itkeä voit sä, kun muistuu
tämä armaiden muistojen maa.*

*Tulen tuulahduksen mä tuomaan
kotirannoilta rakkahan maas,
jok' on köyhä ja kärsinyt, mutta
vapauttansa nauttivi taas.*

*Tätä köyhää maatasi muista,
rikas maa vaikka leipäsi suo.
Oma äitishän Suomi on sulle.
Ja niin kaunis on äitisi tuo.*

* * *

*Isän lapsi on kuitenkin aina
joka paikassa vieras vaan.
Kotimaassa et ole täällä
kotimaassa et Suomessakaan.*

*Olet vielä sä vieraalla maalla,
mihin matkasi kulkekohon.
Kotimaasi on oikea siellä,
mihin Jeesus jo mennyt on.*

*Tämä Jeesus hän ristillä kuollen
avas meillekin tien elämän,
veren kautta kun syntimme kaikki
jo on kantanut, poistanut hän.*

*Ihan kaikille nyt lupa mennä
veren kautta on taivaasehen,
kotimaahansa saa kukin käydä
veren armohon uskaltan.*

*Kotimaa se on verraton aivan,
rikas kaunis ja ihmeellinen.
Ovet helmiä on, kadut kultaa,
Karitsamme on kynttilä sen.*

*Isäs ehkä ja äitis jo siellä,
oma lienevi puolisoskin;
käsi pienoisen viittovi sieltä;
hän jo kehdosta temmattihin.*

*Side vieläkin vahvempi kiintää
kotimaahasi sielusi sun:
Sinä Jeesuksen taivaassa kohtaat,
veriveljesi kirkastetun.*

*Moni siis side kietonut sinne
sinun sielusi on kokonaan,
olos vaikka on täällä ja työsi,
sydän rannoilla on kotomaan.*

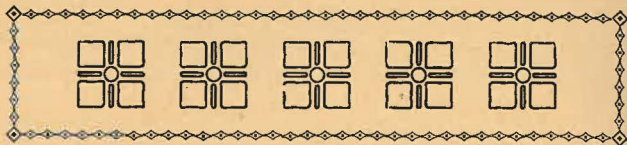
*Kotimaahanne matkustavaiset!
Kodin toivoa elvyttämään
tulit yhteisen uskomme kautta;
siten yhdessä virkistymään.*

*Isä kallis, sä matkaasi siunaa,
evankeliumis kaikua suo!
Moni eksyvä lapsesi myöskin
kodin suojahan harhasta tuo!*

*Sua tervehdin, kansani kallis,
sinä sirpale Suomeni maan,
olo joilla on täällä, vaan tuolla
sydän rannoilla syntymämaan.*

(Auttajaa varten kirjoitettu Stavangerfjord laivalla
8. 20. 1925 Amerikan rantoja lähestyttäessä.)

K. V. Tamminen.

Japanin ristinmies.

Japanin tuhansien pyhättöjen joukossa on m. m. eräitä shinto- ja buddalaistemppeleiden välimuotoon kuuluvia, joissa palvelevat sangen omituista jumalaa: *ristillä kuollutta miestä*. Jos kuitenkin luulet tämän miehen tarkoittavan Kristusta, niin suuresti erehdyt. Japanilla on monta Kristuksen kanssa kilpailijaa, ja yksi niistä luulee voivansa kilpailla siinäkin, että on hänen tavallaan ristiin nousemalla itselleen valtaistuimen pystyttänyt. Tämä kilpailija-jumala on nimeltään *Sakura Soogoroo!* Hänen temppeleinsä otsikossa luetaankin aina nimi: *Sakura-jinja* (Sakura-pyhättö). Sellainen oli m. m. lähellä lähetystaloammekin Iidassa, ihanan, vuorien ympäröimän laakson keskeltä, erillisenä korkeuteen kohoavan, sokeritopan muotoisen kukkulan hui-

pulla. Kuinka monasti ponnistellessani hikipäin pyörälläni vuoritietä eteenpäin ja kulkuni sivuutaessa tuon paikan ajattelin: Mitä merkittäviä iva, mikä mestarinäyte pimeyden ruhtinaan tuhansista keinoista työssään Kristusta vastaan, että tuossakin ristinkuolema palvojat haltioittaa, mutta ei Kristuksen vaan toisen, tavallisen pakanamiehen. Miten surkeaa, että oikeana ristinpäivänä, Pitkäperjantaina, ei mitään juhla-merkkiä huomaa kaupungissani, mutta kun on Sakura-jinjan päivä, kaupunki ja kansa on juhla-asussa ja juhlahumussa!

Siihen ei voi olla vastausta etsimättä m. m. tutkimalla sellaisen suosion syitä. Ja sitä tehdessä selvenee, että tämä osaksi johtuu tapausten ja henkilön läheisyydestä, mutta ennenkaikkea Sakuran historian kerrassaan järkyttävästä ja suuressa määrässä myötätuntoa herättävästä luonteesta. Merkitystä on myöskin sillä, että hänen palvontansa suureksi osaksi pohjautuu tosihistoriallisiin seikkoihin, vieläpä verrattain tuoreihin. Sakura Soogoroo eli nimittäin 1600 luvulla.

Oli tämän vuosisadan alkupuolisko. Kristin-usko oli katolilaisten jesuiittain ja fransiskaaniensa välityksellä sekä valtavasti voittanut että hävinnyt. Yli 150,000 kristittyä oli hirmuisessa väenpöyhäilyssä olemattomiin. Kaikkiialla teiden risteyksissä ja siltojen korvilla oli noita kuu-luisia kieltotauluja, joissa kristittyjä ja heidän Jumalaansaakin varoitettiin päänsä menettämisen

uhalla Japaniin toista kertaa tulemasta ja ristinpolkemis-seremonia oli useilla seuduilla pakollisena pantu käytäntöön kristinuskon kieltämisen toteamiseksi. Tunnustajat olivat kadonneet, mutta ristinmerkin salaperäisyys oli epäilemättä tavallaan vaikuttamassa.

Siihen aikaan oli Sakura nimisen maakunnan alueruhtinaana Suke Masanobu niminen ruhtinas, jota myös virallisesti nimitettiin Kotsukeksi. Hän oli tavallista julkeampi alaisiaan talonpoikia kohtaan, riistäen heiltä ennenkaikkea huikeita, aivan liian suuria veroja. Nämä joutuivatkin senvuoksi äärimmäiseen kurjuuteen. Vuodesta toiseen he rukoilivat armoa, mutta turhaan. Lopulta 136:n kyläkunnan miehet kokoontuivat Soogoroon johdolla neuvotteluun, mitä olisi tehtävä, ja päättivät ennen ratkaisevampiin toimiin ryhtymistä vielä kerran yrittää vedota ruhtinaan armoon. Mutta heidät työnnettiin nytkin työkeästi palatsin portista ulos. Tällöin päättivät he lähteä Tokioon (silloiseen Yeddoon) saattamaan valituksensa keskus-hallituksen tietoon. Soogoroo ei sairauden vuoksi päässyt heti mukaan; vasta kun lähetystö oli turhaan yrittänyt saada äänensä kuuluville, kutsuttiin hänet lähettien kautta sinne. Mielellään hän lähti, mutta aavistaen matkansa tulevan elämänsä viimeiseksi, otti hän sydämelliset jäähyväiset vaimoltaan ja lapsiltaan ja antoi tarkat määräykset ruumiinsa y. m. huoltamisesta kuolemansa jälkeen.

Päällikön saavuttua Tokioon, saivat epätoivoon joutuneet lähetystön jäsenet uutta rohkeutta. Neuvottelun jälkeen päätettiin Soogoroon esityksestä olla määräpäivänä sopivassa paikassa vahdissa ja pistää senaikuista äärimmäistä tapaa käyttäen — kirjallinen valitusanomus ministerineuvostoon matkalla olevan pääministerin kantotuoliin. Tämän he toteuttivatkin sillä seurauksella, että Soogoroo sai muutaman päivän perästä kutsun saapua ministeristön toimitsijain eteen. Siellä hänelle ilmoitettiin lyhyesti, että itse asialle ei katsottu voitavan tehdä mitään ja hän ja hänen seuralaisensa saavat vain kiittää onneaan, kun heidät päästetään ehjin nahoin vapaaksi sellaisen häpeämättömän teon aiheuttamasta edesvastuusta.

Siinä sitä siis taas oltiin. Oliko sittenkin siis alistuttava tyranniuden alle? Sitä mieltä olivat kaikki muut paitsi Soogoroo. Hän rohkeni vielä tarjoutua suorittamaan asialle yhden palveluksen, vaikka tiesikin siten vetävän päällensä varman kuoleman. Tämä palvelus oli oleva se, että hän koittaisi pistää sanotun asiakirjaan itse ylikenraalin »shoogun'in», silloisen varsinaisen hallitsijan, kantotuoliin. Valmis sanoi hän näet olevansa kuolemaan ja perheensäkin oli muka valmis ottamaan raskaimmatkin seuraukset kannettavakseen näin suuren ja yhteisen asian hyväksi. Joka tapauksessa ei tällaisessa, suuria ihmisjoukkoja koskevassa asiassa ole hellitettävä ennenkuin

viimeistä keinoa on käytetty. Tällaisesta itsepin-
 taisuudesta ja rohkeudesta läsnäolijat olivat sekä
 hämmästyksissään että liikutettuja ja lähtivät,
 vaikkakin ymmärrettävästi säälinv in mielin, ko-
 teihinsa, jättäen Soogoroon yksin toteuttamaan
 suunnitelmaansa.

Jonkun aikaa sen jälkeen, joulukuun 20 päi-
 vänä tarjoutuikin sopiva tilaisuus aikeen toteutta-
 miseen. *Shoogun Iemitsun* tiedettiin sinä päivänä
 menevän Uenon temppeliin rukoilemaan. Matka
 kävi erään sillan kautta joen poikki. Tämän
 sillan alle Soogoroo kätkeytyi ja nosti tangon
 päähän kiinnittämänsä paperin shoogunin eteen
 juuri kun tämä kantotuolilla kannettiin paikan
 ohi. Tämä otti uteliaana paperin käteensä ja
 luki sen, mutta sen röyhkeä antaja määrättiin
 vangittavaksi. Eikä siinä kyllä. Rikollisiksi kat-
 sottuina täytyi sekä hänen että vaimonsa ja kol-
 me poikaansa sovittaa synti kuolemalla, joka pan-
 tasiin käytäntöön ristiinnaulitsemisen muodossa.
 Tämän sovituksen tapahduttua oli talonpoikien
 anomukseen suostuttava. Alueruhtinaalle annet-
 tiin ankara muistutus liiallisen sorron käyttämi-
 sestä. Soogoroo oli siis saavuttanut tarkoituk-
 sensa, vaikkakin verensä hinnalla, kuten histori-
 amme jatko osoittaa.

Tuomion täytäntöönpano tapahtui helmikuun
 11 p:nä 1644. Suuri kansanjoukko oli tullut ko-
 koon, ei huvitettuna katselemaan, vaan syvän
 surun ja osanoton vallitessa rukoilemaan heidän

sielujensa puolesta. Täsmälleen puolenpäivän ai-
 kaan isä ja äiti sidottiin köysillä risteihin, jotka
 sitten pystytettiin. Tämän jälkeen tuotiin esiin
 heidän kolme poikaansa- nuorin oli 7-vuotias ja
 mestattiin vanhempain silmäin edessä. Isän sano-
 taan sen nähdessään parahtaneen tuskasta ja
 huudahtaneen:

»Hirveätä, hirveätä! Mitä paha ovat nämä
 lapsiraukat tehneet tullakseen tällaisen kohtelun
 esineiksi? Itsestäni en välitä. Mielelläni kärsin
 itse mitä tahansa.»

Gennosuke, vanhin pojista, ennätti tämän
 kuullessaan ennen päänsä putoamista sanoa:

»Oi isäni ja äitini! Minä menen teidän edel-
 läne paratiisiin, tuohon ihanaan paikkaan odotta-
 maan teitä. Minä ja pienet veljeni olemme siellä
 »Sandzu» virran rannalla käsiämme ojentamassa
 teitä kohti, auttaaksemme teidät yli. Hyvästi
 kaikki, jotka olette tulleet katselemaan kuole-
 maamme! Katkaiskaa vaan kaulani.»

Kun lasten päät olivat pudonneet ja heidän
 ruumiinsa haudatut kaikkien silmäin edessä, tuli
 vanhempain mestauksen vuoro. Tämä suoritet-
 tiin keihäillä, joilla heidän ruumiinsa lävistettiin
 moneen kertaan. Ennen keihästämistä ja sen
 kestäessäkin kerrotaan seuraavan keskustelun
 sukeutuneen Soogoroon ja hänen vaimonsa välillä:
 Vaimo:

»Muista, mieheni, että alusta lähtien olet va-
 kaasti päättänyt ottaa vastaan tämän kohtalon.

Mitä merkitsee se, että ruumiimme ovat joutuneet tällä tavoin näyttelyn esineiksi; meillähän on jumalien lupaukset edessämme; älä senvuoksi sure. Kiinnittäkäämme katseemme lujasti kuolemaan; me lähestymme nopeasti paratiisia ja olemme pian pyhien seurassa. Ole rauhallinen, mieheni! Uhratkaamme ilolla henkemme monien hyväksi! Ihminen elää yhden sukupolven mutta hänen nimensä ijankaikkisesti. Hyvä nimi on enemmän ylistettävä kuin elämä.» Soogoroo vastasi iloisesti naurahtaan:

»Hyvin sanottu, vaimoni. Mitäs siitä, vaikka meitä rangaistaankin monien tähden. Anomuksemme saavutti tarkoituksensa ja siksi ei ole mitään valituksen syytä. Nyt olen onnellinen, sillä olen saavuttanut sydämeni toiveen. Elämän vaihtelut ja mahdollisuudet ovat moninaiset. Mutta jos minulla olisi viisi sataa elämää ja voisin viisi sataa kertaa käyttää tätä muotoani, niin minä kuolisin viisi sataa kertaa *kostaakseni* tämän vääryyden (!) Itsestäni en välitä; mutta se, että vaimoani ja lapsianikin rangaistaan, on liikaa. Se on säälimätöntä ja raakaa. Ympäriköön herrani itsensä vaikkapa rautaseinillä, sittenkin on henkeni tunkeutuva niiden läpi ja musertava hänen luunsa tämän teon palkkioksi!»

Ja hänen näin puhuessaan, tulivat hänen silmänsä tulipunaisiksi ja säkenöivät kuin aurinko tai kuu ja hän oli aivan pahan hengen *Razetsun* näköinen. (Eräs buddalainen paha-henki).

Ja hän lisäsi: »Tulkaa, pitäkää kiirettä ja lävistäkää minut keihäällänne.»

»Pyyntönnne täytetään», sanoi pyöveli Shigamon, ja työnsi keihänsä oikeaan kylkeen niin että se tuli ulos vasemmasta olkapäästä ja veri virtasi kuin lähteestä. Sitten hän lävisti voimon vasemmalta puolelta. Tämä lausui kuolevan äänellä:

»Hyvästi, kaikki, jotka olette saapuvilla. Olkoon paha kaukana teistä! Hyvästi, hyvästi», Ja kun ääni kävi hiljaiseksi, työnnettiin toinen keihäs oikealta puolelta ja hän heitti henkensä. Soogoroo huudahti silloin, ilman että värikään kasvoillaan muuttui.

»Kuulkaa isäntäni! Muistakaa, että olen kantava kiitokseni herralleni *Kootsukelle* tämän päivän teosta. Te tulette itse sen näkemään, niin että minusta puhutaan monien sukupolvien aikana: Merkiksi siitä tulee pääni kuolemani jälkeen kääntymään ja katsomaan palatsiin päin. Kun sen näette, älkää epäilkö, etteivätkö sanani kävisi toteen».

Niin tapahtuikin. Kun Soogoroo kolmen, neljäntoista keihäänpistoksen lävistämänä, oli henkensä heittänyt, hänen päänsä todellakin kääntyi ja katseli palatsiin päin. Tämän ihmeen nähdessään, toimitsijat pelästyivät ja polvistuivat ruumiin eteen, rukoilivat sitä ja lupasivat koroitta hänen henkensä buddaksi, jos ei tämä vaan panisi kostonlupauksiaan täytäntöön (!)

Ja japanilainen historia vakuuttaa, että epäilemättä niin olisi käynytkin, ellei vasalliruhtinas itse olisi ylimielisesti suhtautunut uhkaukseen ja siten itsepintaisesti kieltäytynyt kanoniseeraamasta Soogoroota jumaloitavaksi buddaksi.

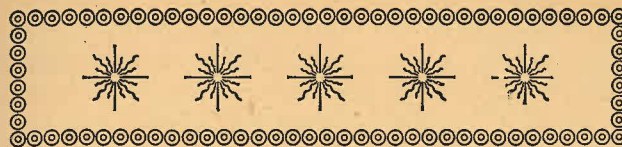
Seurauksena tästä hänen menettelystään oli että siitä hetkestä lähtien hänen palatsissaan alkoi öisin mitä kamalin aaveiden ja pahojen henkien mellastus. Vasalliruhtinas ei itse ottanut sitä uskoakseen ennenkuin kaikki hänen palvelijansa olivat äärimmäisessä epätoivossa uhanneet hänet jättää ja hänen sentähden täytyi itse eräänä yönä ryhtyä ottamaan asiasta täysi selvyys. Hän istuutui keskiyöllä palatsiinsa miekat vierellään. Ja kuinka olikaan, pian alkoi kamala kolina ja Soogoroo vaimoineen ilmestyivät ristillä riippuvina. Ja hän kuuli heidän ilkeästi virnistellen sanovan: »Kova oli meidän tuskamme, mutta kovempi vielä sen helvetin tuska, johonka sinut viedään.» Ei ollut apua siitä, että ruhtinas sivalsi miekallaan aaveita. Kaamean naurun hän siitä vain sai palkkakseen ja niin hänen täytyi lähteä käpälämäkeen. Monia keinoja hän yritti vieläkin käyttää päästäkseen näistä painajaisista, ennenkuin hän suostui ainoaan tepsivään: Sakuran ja hänen vaimonsa hengen koroittamiseen buddaksi, temppelin rakentamiseen ja erinäisten temppelijuhlien järjestämiseen erikoisesti tätä jumaluutta varten. Kun näin tehtiin, alkoivat ilmestykset vähitellen lakata.

Sogooron historia ei kuitenkaan vielä siihen loppu. Sitä jatketaan vielä kuvauksella, miten alueruhtinas joutui kaksintaistelussa erään toisen ruhtinaan kanssa murhaajaksi, sentähden menettämään alueensa ja alustalaisensa, todellakin surulliseen kohtaloon. Kun lisäksi hänen vaimonsa kuoli ikävällä tavalla, ymmärsi hän tämän kaiken vieläkin johtuvan Soogoroon telotuksen aikuisista kiroista. Senvuoksi ryhdyttiin suuremisiin toimenpiteisiin tämän jumalallisen arvon koroittamiseksi kaikkialla. Ja silloin alkoivat myötäkäymiset. Ruhtinas koroitettiin yhdeksi ensimmäisistä alueruhtinaista ja koko hänen alueensa koki monella tavalla erikoista onnea. Tämä aiheutti yhä Soogoroon arvon nousemista arvokkaana jumalana ja sen arvonsa on hän siitä asti saanut säilyttää. Vielä tänäpäivänä on Sakura Soogoroon nimi ylpeydellä mainittu. Hänen elämäntarinansa ympärille kehitetty draama se, joka suurimmat ihmisjoukot pisimmät tunnit pitää jännittyneenä japanilaisen historiallisen teatterin katsomossa. Hänen temppelinä ja juhiansa näyttää olevan erityisesti Japanin kansan yhteisomaisuutta.

Myöntänemme näin ollen, että meidän ristinmiehemme Kristuksen etenemis vaikeudet siellä idän saarilla ovat eriskummaiset ja moninaiset. Eihän näitä kahta sovi edes toisiinsa verratakaan, mutta tosijumaluutensa painolla, ristikuolemansa aivan toisenlaisella merkityksellä, kuolemaankin

asti kestäneellä rakkaudellaan ja anteeksiantamuksellaan, joka ei Soogoroon tavoin silloinkaan kosta toivonut, vaan rukoili vihollistensa edestä, ja lopuksi täydellisen kuoleman ja tuonelankin voittonsa kautta on hän kuitenkin viimein varmasti voittava. Sakurakin jää vain mitättömäksi epäjumalaksi joka ei voi mistään vapahtaa. Kristus ja Hänen ristinsä on oleva kaikki kaikessa. Siinä vakuutuksessa on *meidän* taisteltava.

Kr. T—o.

Rauha Jumalan kanssa.

(Room. 5: 1).

Rauha Jumalan kanssa! Mikä verraton lahja syntiselle ihmiselle! Tuntematon se tosin on monelle ja vaikka sitä evankeliumin sanassa kaikille tarjotaan, eivät läheskään kaikki siitä välitä. Ihminen on perin taipuvainen kulkemaan omia teitensä ja jäämään jumalattomuuteensa ja samalla rauhattomuuteensa. Sillä vahvana pysyy tämä sana: »Jumalattomat ovat niinkuin lainehtiva meri, joka ei voi tyventyä ja jonka aallot heittävät lokaa ja mutaa. Jumalattomilla ei ole rauhaa, sanoo minun Jumalani (Jes. 57:20, 21). Mutta niin kauan kuin armon aika kestää, julistuttaa Herra hylkääjillensä ja pilkkaaajillensäkin rauhaa, jotta he sopisivat hänen kanssansa. Sekä kaukana että lähellä oleville evankeliumi kuuluu (Ef. 2: 17).

Mikä on tämän ihmeellisen, loppumattoman rauhan (Jes. 9: 6) perustus, jonka Herra virran lailla (Jes. 66: 12) antaa tulvia Uuden liiton Israelin yli? On selvää, ettei ihminen ole kyennyt sallaista aikaansaamaan. Hän ei tunne rauhan tietä (Room. 3: 17). Hänen rakkautensakin häviää kuin aamupilvi ja niinkuin varhain katoova kaste (Hoos. 6: 4). Hän on luonnostaan vihan lapsi (Ef. 2: 3; Room. 8: 7). Vihan vallassa oleva ihminen ei kyennyt rauhaa luomaan. Mutta Jumala kykeni. Sillä kun me vielä olimme Jumalan vihollisia, tulimme me sovitetuiksi hänen kanssaan hänen Poikansa kuoleman kautta (Room. 5: 10). Tässä ilmeni Jumalan hyvyys ja ihmisrakkkaus (Tiit. 3: 4). Hän ei sallinut meidän vaipua synneissämme kadotukseen. Hän otti pois syntimme, hän heitti ne Poikansa päälle. Jumala rankaisi Poikaansa *meidän* synneistämme, että meillä olisi rauha (Jes. 53: 5). Tässä on rauhamme perustus. Se, että Jumala pyhässä evankeliumissaan nyt julistaa armoa ja rauhaa kaikille syntisille, perustuu siis siihen, että Jeesus, Jumalan Poika tuli ihmiseksi, kantoi kaikkien ihmisten kaikki synnit omassa ruumiissaan ristinpuuhun ja verellensä pyyhki ne pois. Jeesus Kristus teki rauhan ristinsä veren kautta (Kol. 1: 20). Hän on nyt meidän rauhamme (Ef. 2: 14). Koska tämä ihmeellinen armoneuvo on Jumalasta ja koska Jumala on leppynyt Jeesuksen uhrin kautta, kutsutaan tätä rauhaa Jumalan rauhaksi (Fil. 4: 7).

Koska Jeesus Kristus on tämän rauhan rakentaja, kutsutaan sitä Kristuksen rauhaksi (Kol. 3: 15). Ihmisellä ei ole mitään osuutta sen aikaansaamiseen.

Tämän Kristuksen rakentaman rauhan perustuksella Jumala asettuu rauhan kannelle ihmisiin nähden. Hänellä ei enään ole heistä vihan, vaan rauhan ajatukset. Hän tahtoo kaikkia ihmisiä autuaiksi. Jotta tämä voisi toteutua, käy Jumala liittoon syntisen ihmisen kanssa. Tämä liitto rakennetaan p. kasteessa. Siinä Kristuksen kuoleman hedelmät jaetaan syntiselle. Häneltä otetaan synnit pois ja hänet puetetaan juhlaavateisiin (Sak. 3: 14). Tämä juhlapuku on Jeesuksen vanhurskaus eli Jeesus Kristus itse (Gal. 3: 27). Kasteessa tehty liitto on iankaikkinen liitto. Sillä vuoret siirtyvät ja kukkulat liikkuvat, mutta minnun armoni ei siirry sinusta eikä rauhani liitto liiku, sanoo Herra, Sinun armahtajasi. (Jes. 54: 10). Tämä on horjumaton perustus. Se kestää elämässä ja kuolemassa. Se on maan perustuksia järkkymätömämpi. Siksi Jumalan vahva perustus pysyy lujana (2 Tim. 2: 19).

Kun synti, rauhattomuuden syy, tuli poistetuksi, alkoi rauhanevankeliumi kaikua läheisille ja kaukaisille. Siinä ilmaisee Jumala isällisen rakkautensa ja tarjoo kaikille rauhaa. Apostolit julistivat seurakunnille: Armo olkoon teille ja

rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta. Apostolien ajoista meidän päiviimme saakka on armon ja rauhan sanoma syntisille kaikunut ja kaikuu yhä. Miten nyt pääsee tämän sanoman sisältämä rauha syntisen sydämeen? Se pääsee sinne uskon kautta rauhan rakentajaan Jeesukseen Kristukseen, joka p. kasteessa on annettu vanhurskaudeksemme ja autuudeksemme. Omat pyrkimyksemme, tulemisemme ja tekemisemme on unohtettava. Yhtä vähän kuin sellaisilla armoa ansaitaan, yhtä vähän niillä tullaan soveliaiksi armon ja rauhan omistamiseen. Moni näkee vaivaa omissa tekemisissään, mutta unohtaa Kristuksen evankeliumin. Uskoa ei saada tekemällä, se tulee evankeliumin kuulemisesta (Room. 10: 17). »Monet hukkaavat Jumalan armon sen kautta, että antavat ajatustensa alituisesti liidellä sinne tänne, jos kohta hengellisiinkin asioihin, eivätkä voi hetkeksikään kiinnittää katsettaan ristiinnaulittuun Kristukseen. He eivät usko sitä, mistä raamattu kaikkialla todistaa, nim. että kaikki korjautuu uskon kautta. Heillä on niin monta huolta, ettei sana koskaan ehdi vaipua heidän sydämeensä ja saada aikaan uskon elämää ja voimaa. Kuohuvaa merta ei auringon heloittava paiste voi lämmitellä, mutta tyyni vedenpinta lämpiää helposti.» Samoin Jumalan evankeliumissa ilmaistu armo lämmittää syntisen sydämen, kun vain tätä sanaa kuullaan ja se vastaan otetaan. Evankeliumi

opettaa meidät syntisinä uskomaan syntisten Vapahtajaan, saadaksemme syntimme anteeksi. Usko omistaa Jeesuksen kaikkine hänen aarteineen. Jumala lukee uskovalle Jeesuksen vanhurskautensa ja pyhyytensä. Näin on syntinen Jumalan edessä vanhurskas. Hänen välinsä Jumalan kanssa ovat selvät. Synnin kirous ei enään paina tuntoa. Syntisellä on rauha Jumalan kanssa.

Jeesus sanoo: »Rauhan minä jätän teille, minun rauhani annan teille; en minä anna teille niinkuin maailma antaa. Älköön teidän sydämenne olko murheellinen älköönkään arkailko» (Joh. 14: 27). Jeesuksen tarkoitus oli, että hänen opetuslapsensa olisivat rohkeat, tietäessään saaneensa armon kautta rauhan hänessä. Heidän ei sopinut peljätä voitettua maailmaa. Paavali sanoo efesiläisille: »Vahvistukaa Herrassa ja hänen väkevyytensä voimassa» (Ef. 6: 10). Sydämessä asuva Jumalan rauha antaa voimaa ja väkevyyttä. Mutta se varustaa meidät myös iankaikkisen elämän toivolla ja opettaa siitä iloitsemaan. Jumalan rauha opettaa katsomaan korkeammalle tätä katoavaa maata. Se vakuuttaa meitä siitä, että meillä on iankaikkinen koti Jumalan luona taivaissa. Siellä ovat ne oikeat rauhan majat, joissa Jumalan kansa asuu turvallisissa huoneissa, levollisissa leposijoissa (Jes. 32. 18). Kodin muisto antaa voimaa kärsivällisesti kantamaan ahdistuksetkin. Kaikki kääntyy parhaaksi niille, jotka Jumalaa rakastavat. Niinpä

ahdistuksetkin kasvattavat kärsivällisyyttä ja koeteltua mieltä (Room. 5: 3, 4). »Kiusauksessa ja koettelemuksessa kasvaa ihminen yhä enemmän uskossa ja rakkaudessa, niin että Jumala hänen oman kokemuksensa kautta tulee hänelle niin rakkaaksi ja suloiseksi, ettei hän enään mitään pelkää. Silloin kasvaa toivo, joka on vakuutettu siitä, ettei Jumala tahdo antaa hänen häpiään joutua. Silloin alkaa sydän sanoa: antaa vain kaiken onnettomuuden tulla. Ei Jumala tahdo antaa minun uupua, siitä en minä vähintäkään epäile. Tämä toivo tuo mukanaan iankaikisen elämän.»

Mutta Jumalan rauha, joka on kaikkea ymmärrystä ylempänä, varjelkoon sydämemme ja ajatuksemme Kristuksessa Jeesuksessa (Fil. 4: 7).

Gabr. Joutsu.

Kulta-astia.

„Mutta suuressa talossa ei ole ainoastaan kulta- ja hopea- astioita, vaan myös puu- ja saviastioita: ja toiset ovat jalompaa, toiset halvempaa käyttöä varten* (2 Timot. 2: 20).

Jumalan armotalous täällä maailmassa on suuri. Se ulottuu niin laajalle kuin nuo Jeesuksen käskyt: »Menkää ja saarnatkaa evankeliumia kaikille luoduille» ja »Tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni kastamalla heidät Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.» Missä tätä työtä tehdään, siinä on Jumalan talo, ja työntekijät ovat Jumalan armon taloudenhoitajia. He tekevät työtänsä oikein, kun he oikein saarnaavat Jumalan sanaa ja jakavat Kristuksen asetuksen mukaan P. Kasteen ja P. Ehtoollisen sakramentteja. Niiden kautta kutsutaan Jeesuksen lunastamia syntisiä mielen muutokseen ja uskoon eli

armon omistukseen, kun heidät P. Kasteessa on otettu Jumalan ijankaikkiseen armoliittoon. Jumalan armo näet kulkee aina edellä, jakaa taivaalliset tavarat armosta lahjaksi ja kutsuu syn-tiset omistamaan sitä, mitä heille jo on annettu Jumalan armahtavan laupeuden kautta Kristuk- sessa. Tämä on armotalous.

Tämä Jumalan armoa jakava ja armoon kutsu- va talous sulkee piiriinsä kaikki ihmiset, joiden keskuudessa Jumala työtänsä toimituttaa armo- välikappaleiden kautta. Jos joku olisi suljettu siitä pois, olisi hän suljettu pois Jumalan armosta, eikä hänellä olisi mitään *mahdollisuutta* pelastua.

Jumalan suuressa talossa on erilaisia ihmisiä, riippuen siitä, ottavatko he uskolla vastaan Ju- malan armon vai hylkäävätkö sen. Se on verratta- vissa peltoon, jossa kasvaa nisuja ja ohdakkeita, tai verkkoon, joka kokosi sekä kelvollisia että kelvottomia kaloja, tai taloon, jossa on kulta- ja hopea-astioita, mutta myös puu- ja saviastioita. Jumalan armo sulkee ne kaikki piiriinsä nyt, mut- ta viimeisenä päivänä tapahtuu erotusijankaikki- siksi ajoiksi ja kaikkiin sukupolviin nähden.

Luokaamme silmäys Jumalan suureen taloon ja sen erilaisiin astioihin. Nuo astiat tarkoittavat ihmisiä, kuten näkyy 2 Tim. 2: 21: »Jos nyt joku puhdistaa itsensä tämmöisistä, hänestä tulee astia jalompaa käytäntöä varten, pyhitetty, isännäl- leen hyödyllinen, kaikkiin hyviin tekoihin valmis».

Jumala kutsuu talossansa kaikkia suurelle

ehtoolliselle sanoen: »Tulkaa, sillä kaikki on jo valmistettu.» Jumalan kutsu on näin määrätty, selvä ja varma. Hän ei kutsu hämäräperäiseen tunteilemiseen eikä epämääräiseen jumalisuuteen, ei tuulen tavoittelemiseen, vaan kutsuu evanke- liumin kautta omistamaan lahjana sen autuuden ja ijankaikkisen elämän, jonka Kristus on meille ansainnut ja valmistanut. Mutta kaikki eivät ole tälle Jumalan kutsulle kuuliaisia. Monet hyl- käävät Kristuksen täydellimmän teon ja antau- tuvat ajelehtimaan väärin oppien tuulissa, joi- den humina aikojen lopulla yltyy sellaiseksi hir- mumyrskyksi, että moni valittukin eksyy pois totuudesta, s. o. evankeliumin yksinkertaisuus- desta, hylkää Kristuksen vanhurskauden ja ru- peaa tavoittelemaan tuulta. He eivät pysy to- tuudelle kuuliaisina, vaan eksyvät teissänsä ja eksyttävät muita, sillä »heidän puheensa jäytää ympäristöään niinkuin syöpä» (2 Tim. 2: 17). Sellaiset eivät ole isännälleen hyödyllisiä astioita, koska ne eivät kannu ympäristöönsä elämän vettä, evankeliumin totuutta, vaan valheen myrkkyä. Sellaisetkin voivat kyllä olla peljätyksenä Her- ran omille, että nämä yhä enemmän juurtuisivat evankeliumin totuuteen, Kristukseen.

Tuossa suuressa talossa on paljon välinpitä- mättömiä sieluja, jotka eivät mitään ajattele hengellisistä asioista, vaikka kuulevat niistä pu- huttavan. He voivat kyllä olla kunnollisia yhteis- kunnan jäseniä ja suorittaa hyvin maalliset teh-

tävänsä kukin omassa ammatissaan. Maallisetkin tehtävät ovat Jumalan antamia. Joka esimerkiksi maata viljelee, hän suorittaa Jumalan säättämää työtä, josta on ajallista hyötyä kaikille. Mutta jos hän on epäuskossa, on hän vain puu- ja saviastia halvempaa käytäntöä varten. Ja sellaisen lopullisen kohtalon me tiedämme.

Puu- ja saviastiat ovat aikanaan talossa tarpeellisia jokapäiväisiä askareita varten. Mutta kun ne ovat aikansa palvelleet, tulleet kuluneiksi ja rikkeimiksi, ei niillä ole mitään arvoa. Ne kootaan romuna kasaan ja vihdoin poltetaan.

Sellainen on ihminen, joka epäuskossa eläen on aikansa puuhailnut ja aherrellut täällä ja ehkä hyödyttänytkin työllänsä maailmaa niin, että hänestä puhutaan: hän on täyttänyt tehtävänsä hyvin. — Mutta koska hän on ylönkatsonut kalleimpansa, oman autuutensa, ei hänellä ole mitään arvoa, kun hän vihdoin loppuun kuluneena siirretään pois elämästä. Hän on hyljättyä tavaraa sinä päivänä, jolloin Jumalan enkelit lakaisevat kasaan maailman ruhkat. Voi, mikä onneton kohtalo!

Toisin on kulta- ja hopea-astioiden laita. Ne ovat maallisessa taloudessakin suuriarvoisia perhekalleuksia. Tarkasti niitä suojellaan. Ja vaikka ne ovat tulleet vanhoiksi ja kuluneiksikin, ei niitä koskaan romuna hyljätä. Miksi ei? Siksi, että niissä on jalo metalli, jolla on aina pysyvä arvonsa. Ne voidaan vielä uudestaan valaa mitä

ihanimman muotoisiksi, aivan uusiksi. Sitä ei voida koskaan enää tehdä särkyneille puu- ja saviastioille.

Kuka on Jumalan suuressa talossa tuollainen kulta- ja hopea-astia jalompaa käytäntöä varten? Se, jolle Kristus on elämä. Tällaisen elämän siällön lausuu Ap. Paavali ihanin sanain: »Minä elän, en enää minä, vaan Kristus elää minussa; ja minkä nyt elän lihassa, sen elän uskossa Jumalan Poikaan, joka on rakastanut minua ja antanut itsensä minun edestäni» (Gal. 2: 20).

Pyhässä kasteessa Jumala puki ihmisen Poikansa vanhurskaudella, pesi synnistä puhtaaksi ja kaunisti taivaallisella kauneudella, autuuden vaatteella. Kaste ei tosin poistanut meistä lihan saastaa (1 Piet. 3: 21). Meihin jäi kuoleman ruumis pahoine haluineen, tuo vanha saviastia. Mutta meille annettiin Kristuksen vanhurskaus, puettiin Kristus meidän päällemme, Hän, joka antoi itsensä meidän edestämme, että me synnin köyhdyttämät Hänen kauttaan tulisimme rikkaiksi, Jumalan lapsiksi ja Kristuksen kanssaperillisiksi. Mutta meidän lihassamme ei millään keinolla saada aikaan sitä vanhurskautta, joka Jumalan edessä kelpaa. Saviastiasta ei voida tehdä kulta-astiaa, ja kullalla silattunakin se on vain saviastia. Sentähden ihmisen omavanhurskaus on vain petollista pintakiiltoa, jonka alla on synnin saasta. Mutta Jumala valmisti Jeesuksessa juuri sellaisen vanhurskauden, joka kelpaa Hänen edessään.

Se on täydellinen ja pyhä. Sen Hän antoi meille armostaan, aivan lahjaksi. Me saamme uskolla nyt omistaa Kristuksen. Kristus on meidän vauvuskautemme. Hänessä me olemme pyhät, puhtaat ja täydelliset, autuaat ja taivaskelpoiset. Syntimme on Kristus ottanut pois ja antanut tilalle oman täydellisyytensä. Kun näin katselemme Jumalan sanassa Kristusta, tuota suurta lunastajaamme ja välimiestämme, asuu Hän uskon kautta sydämissämme. Me olemme Hänen ja Hän on meidän. Me elämme Hänessä ja Hän elää meissä. Me elämme Hänestä ja Hän on yhtä meidän kanssamme. Ja jokaisella syntisellä on uskon kautta pääsö tähän armoon, tähän pyyhyteen ja puhtauteen, joka on Kristus.

Näin eläessäsi uskonyhteydessä Jeesuksen kanssa, olet kallis astia Jumalan taloudessa. Et ole vain pinnalta kiilloitettu saviastia, vaan kokonansa kallis Kristuksessa, joka on läpikotaisin puhtain kulta. Maallisen olentosi puolesta olet tosin heikko saviastia, mutta Kristuksessa taivaallinen kulta-astia. Oi sitä armon ihmeellistä salaisuutta!

Silloin olet myöskin Isännällesi hyödyllinen ja Hän voi käyttää sinua jaloimpaa tarkoitusta varten. Jeesus sanoo: »Joka uskoo minuun, hänen sisästään on, niinkuin Raamattu sanoo, juokseva elävän veden virtoja» (Joh. 7: 38). Uskoessasi Jeesuksessa autuuttasi, alkavat nuo virrat sinustakin vuotaa sen tunnustuksen kautta, jonka

Pyhä Henki saa aikaan todistaessaan sanasta sinulle, että olet Jumalan lapsi. Silloin kannat ympäristöösi suloista sanomaa Jeesuksesta ja hänen lunastusarmostaan. Näin olet sinäkin Jumalan armon taloudenhoitaja. Saat itse elää Jeesuksesta ja syöttää ja juottaa muitakin elämän leivällä ja vedellä.

Tällaisen Jumalan kulta-astian arvoa ei tunne maailma. Se on siinä suhteessa ymmärtämätön kuin lapsi, joka valitsee aina sen esineen, mikä koreammin kiiltää. Jumalan lapsen kauneus on salattu kauneus, ja hänen arvonsa salattu arvo. Se on yhtä salattu kuin evankeliumin totuus, jota ei yksikään tämän maailman viisaista ota vastaan niinkauan kuin ne pysyvät oman viisautensa varustuksissa.

Kulta- ja hopea-astia voi olla pinnalta himmeä, ja monta kuumua voi siihen tulla sitä käytettäessä. Ei Jumalan lapsellekaan ole sellaista kiiltoa, joka maailmalle kelpaisi, ja monta kolausta hän saa, ja sitä enemmän niitä tulee, mitä enemmän Jumala saa häntä käyttämään jaloon tarkoitukseensa. Ei hän itsekään näe itsessään muuta kuin himmeyttä ja epätasaisuuksia. Mutta hän katsoo Kristukseen, ja Kristus on hänen kirkkautensa. Siinä hän on kallis niinkuin Kristus on Jumalalle valittu ja kallis. Ja kerran tulee se aika, jolloin tuo astia, aikansa täällä palveltuaan, nostetaan ijäksi tallelle taivaaseen. Silloin se ei enää ole himmeä eikä kohliintunut, vaan kirkas ja ihana katsella kuin Kristus.

Olethan jalo astia, sinäkin Kristuksessa armoitettu, eikö niin?

Jumala sen suokoon, että vakaa vastauksesi on: Niin, Kristuksen teossa! Hän, minun Herrani ja minun Jumalani, saakoon ylistyksen, kiitoksen ja kunnian! Amen.

A. V. J.

Lapsikasteen vastustajien erhetyksiä.

Ei ole aina rakentavaa puhua ja kirjoitella toisten erhetyksistä. Se voi huomaamatta koitua vanhalle aatamille paisumukseksi. Mutta joskus on hyödyllistä, jopa välttämätöntäkin, että väärän opin kannattajain erhetykset tuodaan perusteellisesti näkyviin, sillä oikean opin ihanuus tulee selvemmin ilmi, kun se asetetaan väärän rinnalle, samalla kuin tämän turmiollisuus paljastetaan kaikessa alastomuudessaan. Siinä toivossa rohkenen tuoda tällä kerralla esille muutamia lapsikasteen vastustajien erhetyksiä.

Uudestikastajat eli n. s. Baptistit tuomitsevat mitä ankarimmin lasten kastamisen vääräksi. Kirjoissaan ja puheissaan he leimaavat lapsikasteen yhdeksi kaikkein suurimmista väärinkäytöksistä ja kauhistuksista, joita kristikun-

nan keskuudessa koskaan on harjoitettu ja yhä harjoitetaan. Heidän tuomionsa mukaan on lasten kastaminen synti Jumalaa vastaan, koska se on rikos Jeesuksen antamaa selvää kastekäskyä vastaan. Se on antikristillinen, pakanallinen ja taikauskoinen tapa, josta on johtunut sängen paljon pahaa kuten esim. kirkon ja valtion yhteys, kristillisyyden maailmallistuminen, uskonnolliset vainot y. m. s.

Tällaisia syytöksiä kuunnellessa joutuu lapsikastetta puolustava kenties tekemään mielessään seuraavia kysymyksiä:

Ensiksi: Jos baptistit olisivat tuomioissaan oikeat, mitä meidän silloin olisi ajateltava niistä lukemattomista hurskaista miehistä ja naisista, jotka vuosisatojen kuluessa ovat eläneet yksinkertaisessa uskossa iloiten kasteestaan, jonka ovat lapsuudessaan saaneet; ja mitä on ajateltava niistä, jotka yhäkin iloitsevat siitä, että ovat oikeutetut tuomaan pienet lapsensa kasteessa Jeesuksen luo. Ja mitä on ajateltava niistä tuhansista hurskaista sielun paimenista, jotka ovat laumoilleen opettaneet lasten kastetta ja myös itse kastaneet lapsia, opettajista, joiden nimet nyt loistavat kuin kirkkaat tähdet evankeliumin työn historiassa, kuten esim. Vanhan-ajan kirkkoisät ja myöhemmällä ajalla miehet sellaiset kuin esim. Luther, Melancton, Knox, Baxter, Wesley, Francke, Arndt, Praetorius j. n. e. Olivatko nämä kaikki siis sylliset hirmuiseen erhetykseen ja

kristikunnan suurimpaan kauhistukseen ja väärinkäyttöön? Jos näin olisi asia, jää kysymyksen alaiseksi, kuinka Jumalan Pyhä Henki on voinut näissä miehistä niin voimallisesti vaikuttaa ja heidän töitään siunata niin että voimalliset siunauksen virrat ovat heidän kauttaan auenneet, niin kuin ilmeisesti on tapahtunut. Ja erittäin jää arvoitukseksi, kuinka Jumalan Henki saattoi heitä juuri kasteen armolla lohduttaa ja rohkaista heidän taisteluissaan saatanaa vastaan. Ja vielä: Kuinka on käynyt heidän sielunsa? Kuinka he ovat voineet autuaiksi tulla, jos he, kuten näyttää, noin suurta syntiä ja kauhistusta laisinkaan katumatta ovat täältä eronneet?

Toiseksi: jos lapsikaste olisi niin suuri synti kuin baptistit väittävät, miksi ei Jumalan Henki ole pannut raamattuun yhtään selvää varotusta tästä synnistä. Varmaankin Hän tiesi sen, että suuri osa kristikansaa oli tähän lankeava. Baptistit eivät voi tuoda raamatusta esille ainoatakaan lausetta, jossa lasten kastaminen kiellettäisiin. Emmekö voi tätä Pyhän Hengen vaikenemista pitää todistuksena siitä, ettei lasten kastaminen ole mikään synti? Ja kuinka se voisikaan olla synti, kun Herramme itse sanoo lapsista, että *senkaltaisten on Jumalan valtakunta*. Myös sanoo Hän aikuisille: »Ellette ota vastaan taivasten valtakuntaa niinkuin lapset, ette tule siihen sisälle.» Olisiko väärin viedä lapsia sisälle? Ja sehän tapahtuu kasteen kautta!

Katsokaamme nyt, millä perustuksella baptistit kieltävät lapsilta kasteen.

He väittävät, että lasten kastaminen on vastoin niitä Jeesuksen selviä sanoja, jotka luetaan Mat. 28: 19—20:ssa. He sanovat: Näiden sanojen mukaan ei voida kastaa muita kuin uskovaisia, s. o. sellaisia, jotka ovat tulleet Jeesuksen opetuslapsiksi, joten siis tämä sana ainiaaksi kieltää pienten lasten kastamisen. — Onko asia näin? Kun luemme Mat. 28: 19—20:n sanat Raamatustamme, joudumme ihmetellen kysymään, kuinka ne voisivat kieltää lasten kastamisen. Meistä näyttää selvältä, että ne päinvastoin ennemmin käskivät kastamaan lapsia. Mutta baptistit valaisevat meitä sillä, että suomennos, joka meillä on nykyisessä raamatussamme, ei ole oikea. He sanovat, että alkukielen sana, joka on suomennettu: »tehkää opetuslapsikseni», merkitsee todellisuudessa vain »opettakaa»; ja koska pientä lasta ei voida opettaa, ei häntä liioin voida kastaa. Tosiasia on kuitenkin, että mainittu sana, jonka suomentamisesta on kysymys (matheeteysate), sisältää evankeliuminjulistajan koko työn, eli koko sen tehtävän, jonka Jeesus on uskonut opetuslapsilleen. Kristillisellä kirkolla ole mitään muuta tai enempää tehtävää kuin minkä tämä yksi sana sisältää. Kukaan ei voi sen enempää tehdä, eikä ole tarviskaan. Sillä kaikkein jaloimmat pyhätkään eivät ole muuta kuin vain opetuslapsia (metheetai). On laskettu, että tämä sana

on uudessa testamentissamme 250 kertaa, ja joka kerta kun se liittyy Jeesuksen käskyyn, se tarkoittaa sitä työtä kokonaisuudessaan, jonka kautta ihmisestä tehdään opetuslapsi. Jos siis tämän työn täytyy olla ensin valmis, ennenkuin ketään voidaan kastaa, silloin emme voi kastaa ketään, eikä raamatun mukaan kukaan ole todellisesti Jeesuksen opetuslapsi, ennenkuin hän on kastettu.

Baptistien selitysten mukaan sisältyy Jeesuksen antamaan kastekäskyyn kolme asiaa. Ensiksi on ihminen opetuksen kautta tehtävä Jeesuksen opetuslapseksi, sitten, kun hän on täysi ja todellinen opetuslapsi, on hänet kastettava, ja kolmanneksi on häntä opetettava pitämään Jeesuksen käskyt. Mutta Jeesuksen antaman käskyn sanamuoto asettaa kasteen ensimmäiselle sijalle. Sillä lause Mat. 28: 19—20 ei sisällä kolmea rinnakkaista ja perätysten tapahtuvaa asiaa, vaan ainoastaan yhden: *Matheeteysate* (tehkää opetuslapsiksi). Tähän on liitetty kaksi sanaa määrityksenä (s. o. kaksi partisiipissä olevaa verbiä: *baptidsontes* ja *didaskontes*), joita ei voida suomentaa muuten kuin: *kastaen* ja *opettaen* tai: kastamalla ja opettamalla. On selvää, että nämä kaksi sanaa osottavat meille, millä tavalla tämä matheeteysate saadaan aikaan, eli miillä tavalla opetuslapseksi tekemisen tulee tapahtua.

Kun nämä asiat baptisteille selitetään, pakenevat he tavallisesti etsimään turvapaikkaa toisesta raamatun lauseesta, nim. Mark. 16: 15.

Sieltä he luulevat löytävänsä sellaisen linnan, jota on mahdoton kukistaa, s. o. käskyn, jonka mukaan ei saa kastaa ketään muuta kuin vain aikuisia ja uskovaisia. Todellisuudessa ei Mark. 16: 15 sisällä mitään käskyä, eikä edes selitystä, missä järjestyksessä asiat tapahtuvat. Jeesus mainitsee luonnollisesti uskon ensimmäiseksi, koska hän puhuu evankeliumin julistamisesta ja ihmisen suhtautumisesta siihen. Baptistit koettavat vakuuttaa, että evankeliumin julistaminen Mark. 16: 15:ssa tarkoittaa juuri samaa kuin se, mitä Mat. 28: 19:ssa tarkoitetaan sanalla matheeteysate (joka, kuten olemme nähneet, tapahtuu kasteen ja opettamisen kautta). Mutta siinä tapauksessahan eivät ainakaan lapset olisi suljetut ulos, koska tässä selvästi käsketään julistamaan evankeliumia kaikille luoduille.

Baptistien mukaan on meillä Mark. 16: 15:ssa edessämme jumalallinen järjestys, jota ei saa rikkoa, ja se on tämä: Ensiksi opetus eli evankeliumin julistaminen, toiseksi usko ja kolmanneksi kaste. Ja tämän järjestyksen tulee olla voimassa jokaiseen nähden, siitä he pitävät tiukasti kiinni. Mutta jos asia on näin, kuinka siis käy niiden, jotka ovat tulleet kastetuiksi ennen uskoon tulemistaan? Ovatko he siis rikkoneet Jumalan asettaman järjestyksen. Johdonmukaisuus vaatii silloin, että heidän tulee kastattaa itsensä uudestaan, vaikka he olisivatkin jo edellisellä kerralla kastetut aikuisina. Todellisuudessa ei Jeesus tällä sa-

nallansa tahdo määrätä asioiden aikajärjestystä. Hän sanoo: »Joka uskoo ja kastetaan (oik. on uskonut ja on kastettu), se tulee autuaaksi.» Hän ei sano: joka on ensin uskonut ja sitten kastettu, vaan: »Joka on uskonut ja kastettu, se tulee autuaaksi. Ja sellainenhan jokainen tosiuskovainen keskuudessamme on!

Mutta mistä syystä baptistit niin kovasti painostavat uskoa kasteen välttämättömänä edellytyksenä? He otaksuvat, että näin saadaan lapset suljetuiksi pois kasteelta ja samalla todistetaan heidän oppinsa raamatun mukaiseksi. Sillä heidän mielestään on itsestään selvää, että pienet lapset eivät voi uskoa, vaan ovat tietysti uskottomia, epäuskoisia, joita siis ei voi kastaa.

Ei liene tarpeellista ruveta määrittelemään, missä määrin ja millä tavalla pienet lapset voivat olla uskovaisia. Hyvä on kuitenkin pitää mielessä, että uskolla on eri kehitystasteita, ja että Jumala etsii meitä Pyhän Henkensä vaikutuksilla, mukaantuen meidän tarpeisiimme juuri sillä kehitystasteella, millä me kulloinkin olemme. Hän lähestyy meitä herättääkseen ja kehittääkseen meissä uskoa. On myös helposti todistettavissa, etteivät Pyhän Hengen vaikutukset välttämättömästi edellytä, että ihmisen itsetietoisuus ja ymmärrys ovat täysin kehittynyt, ennenkuin Hän voi meissä mitään vaikuttaa. Jumalan Hengen vaikutuksethan voivat ilmetä lapsessa jo ennenkuin hän osaa puhuaakaan. Emmekä me ilman

muuta uskalla pienistä lapsista mennä sanomaan, että ne välttämättä olisi laskettava epäuskoisten joukkoon kuuluviksi. Vaan me saamme uskoa, että he jo varhaisimmassa lapsuudessaan ovat Jumalan Hengen vaikutuksille vastaanottavia, s. o. sellaisia, että he voivat ottaa vastaan Jumalan valtakunnan. Tällaista ajatusta baptistit kauhistuvat ja heittävät sen epäraamatullisena ja vääränä pois. Mutta siinä juuri me näemme baptistien suuren epäjohdonmukaisuuden. Kun tulee puhe heidän omien kastamattomien lastensa autuudesta, ovat he valmiit turvautumaan siihen, että lapsethan ovat viattomuuden tilassa, ja että he ovat siunatut vanhempiansa kautta ja kättenpäällepanemisen kautta, eivätkä tahdo ottaa huomioon Jeesuksen selviä sanoja: *»Ellei ihminen (s. o. pieni lapsikin) synny vedestä ja Hengestä, ei hän voi tulla Jumalan valtakuntaan.»* Ellei pieni lapsi siis voi syntyä vedestä ja Hengestä, ei hän voi tulla Jumalan valtakuntaan. Kättenpäällepanemiseen ja viattomuudentilaan turvaamisen tekee turhaksi Jeesuksen sana: *»Mitä lihasta on syntynyt, se on liha.»*

Voiko siis Pyhä Henki vaikuttaa pienessä lapsessa? Varmasti voi. Lue tästä vakuudeksi Jer. 1: 5, Luuk. 1: 15, 2 Tim. 3: 15 (tässä on käytetty sanoja, jotka sanallisesti suomennetaan »pienstä sylilapsesta asti»); lue myös Mat. 21: 16. Myöskin on hyvä huomata, että raamatun opetusten mukaan pienet lapset aina luetaan kuuluviksi samaan

liittosuhteeseen Jumalaan nähden kuin heidän vanhempansa. Sopii tarkata esim. seuraavia lauseita: 4 Moos. 3: 28; 5. Moos 29: 10; 2 Aik. 20: 13. Emme voi nähdä missään, että Jumala olisi liittoa tehdessään sulkenut siitä lapset ulos. Jos lapset siis kuuluvat samaan liittosuhteeseen kuin vanhemmatkin, ei heiltä sovi kieltää liiton merkkiä ja sen siunausten välittäjää, pyhää kastetta.

Jos meidän olisi lupa kastaa vain uskovaisia, kenen me silloin uskaltaisimme kastaa? Tekevätkö baptistit niin, että he kastavat vain uskovaisia? Parhaimpienkin baptistipappien on täytynyt myöntää, että tuskin yksi kymmenesosa heidän kastamistaan on myöhemmässä elämässään pysynyt uskossa. Ihminen erhettyy, Jumala yksin näkee sydämeen. Apostolit kastoiivat Ananiaan ja Safiiran ja Siimon noitakin kastettiin. Rikkoivatko apostolit Jumalan käskyn silloin? Lapsen pysymiseen uskossa oikean ja huolellisen opetuksen kautta on yhtä suuret mahdollisuudet kuin baptistein aikuisina kastetuidenkin pysymiseen.

Mutta asia on paljon vakavampi kuin monet baptistit osaavat ajatellakaan. Sillä jos Mark. 16: 15 kieltää lapsilta kasteen, kieltää se heiltä samalla taivaankin. Jos heitä ei voi kastaa sen vuoksi, ettei heillä ole uskoa, niin he eivät voi liioin tulla autuaiksikaan juuri samasta syystä. Jeesushan sanoo selvästi: *»joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen!»* Siis jos uskon puute kieltää

lapsilta kasteen siihen asti, kunnes he tulevat aikuisiksi, sulkee se myös heiltä taivaan siihen asti. Jos he kuolevat lapsuudessaan, he siis joutuvat kadotukseen. Ainoa tie tästä selviämiseen on se, johon baptistit ovat turvautuneet, nim. että otaksutaan löytyvän toisellainen evankeliumi lapsille kuin aikuisille. Mutta sehän on selvästi erhetys, sillä toista evankeliumia ei ole. Useat baptistikirkon johtohenkilöt tunnustavat suoraan, että lapset eivät voi tulla autuaiksi saman evankeliumin kautta, kuin aikuiset. Senvuoksi koetaan lapsiin sovelluttaa jonkinlaista viattomuuden evankeliumia, kuten on jo huomautettu. Mutta kun sellaista evankeliumia ei ole, ei siis baptistien lapsilla ole mitään toivoa!

Mihin siis jäävät Jeesuksen sanat: »*Senkaltaisten on taivasten valtakunta*»? Epätoivoissaan baptistit koettavat selitellä, etteivät lapset tarvitse kastetta, koska he eivät ole itsetietoisesti syntisiä. Mutta tämä on liian suurta keveyttä kaikkein vakavimmissa kysymyksissä. Ei yksikään heistä pysty selittämään, missä on se raja, jonka ylitse käytyä lapset tulevat itsetietoisesti syntisiksi, niin että siis tarvitsevat kastetta. Ja jos he siis kuolevat silloin, kuinka heidän siis käy? Tulos tästä sotkusta on, että baptistien täytyy kieltää kasteelta kaiken merkityksen armonvälineenä. Ja todellisuudessa ei kaste olekaan heille muuta kuin ihmisen puolelta tapahtuva kuuliaisuuden osoitus eli julkinen uskovaiseksi tun-

nustautuminen. Ihminen heidän oppinsa mukaan kasteessa todistaa uskonsa, josta seuraa, ettei kaste olekaan mikään välttämättömyys.

Jumalan sanan mukaan jokainen lihasta syntynyt ihminen tarvitsee kastetta sentähden, että hän on turmeluksen alainen ja tarvitsee uutta syntymistä. Jumalan tahto on, että lapset kastetaan ja opetetaan uskossa tuntemaan Lunastajansa ja myös uskovaisina, Hänen käskynsä pitämään. Siksi Jeesus sanoo: »Sallikaa lasten tulla — —»

Baptistit usein urheilevat rohkeilla vaatimuksillaan. He sanovat: »Näyttäkää raamatusta, että yksikin lapsi olisi kastettu apostolien ajalla!» Tai: »Näyttäkää yksikin raamatun lause, jossa käsketään pieniä lapsia kastamaan!» Myös kuulemme heidän rohkeasti väittävän: »Lasten kastaminen oli apostolien ajalla kokonaan tuntematon asia.» Suotakoon anteeksi, että tuollaisten ylpeiden vaatimusten ja rohkeiden väitteiden lausuminen ei suinkaan herätä luottamusta baptistien rehellisyyteen. Ja ikävää onkin todeta, että heidän asiansa ajajat kerran toisensa jälkeen löydetään syyllisiksi enemmän tai vähemmän tietoiseen raamatun ja historian vääristelemiseen. Tosi-asia, jota ei kukaan baptisteista pystyy kieltämään on, ettei raamattu kerro meille ainoatakaan sellaista tapausta, jolloin uskovaisten lapset olisi jätetty kastamatta silloin, kun heidän vanhempansa kastettiin. Kristityiden lasten vasta aikuisiksi tule-

misensa jälkeen tapahtuvaa kastetta ei Raamatussa tunneta, eivätkä baptistit voi tuoda esille yhtään esimerkkiä sellaisesta. Mitä aikuisten kasteita raamatussa kerrotaan, ovat ne kaikki tapahtuneet joko pakanuudesta tai juutalaisuudesta kääntyneille.

Jos lasten kastaminen olisi apostolisena aikana ollut kokonaan tuntematon asia, niinkuin baptistit väittävät, on aivan käsittämätöntä, kuinka se olisi voinut tulla käytäntöön niin pian apostolisen ajan jälkeen. Tottahan kristityt olisivat nousseet sitä vastustamaan, jos se olisi ollut aivan uusi tapa. Antoivathan apostolit seurakunnille hyvin tarkat ohjeet kaikissa asioissa. Lue esim. 2 Piet. 1: 15; 2 Tim. 2: 2. Jos siis apostolit olisivat olleet lapsikasteeseen nähden vastustavalla kannalla, ei sellainen uudistus olisi mitenkään voinut tulla käytäntöön ilman voimallista vastustusta niiden puolelta, joiden tehtävänä oli pitää tarkasti kiinni apostolien antamista ohjeista. Mutta sellaista vastustusta emme huomaa kirkkoisien kirjoissa laisinkaan.

Kirkkoisä *Augustinus*, joka eli neljännellä vuosisadalla todistaa, että lasten kastaminen oli yleisessä käytännössä hänen ajallaan, ja että se on apostoliselta ajalta saatu traditiooni. Hän sanoo: »Jos joku kysyy tämän tavan jumalallista oikeutusta, jota koko kirkko noudattaa, ja jota ei ole kirkolliskokouksissa asetettu, vaan joka on aina ollut käytännössä, niin uskotaan täydellä syyllä

sitä apostolien määräämäksi järjestykseksi» (oik. järjestykseksi, joka on saatu apostoleilta). Samaa todistaa myös kirkkoisä *Krysostomus*. *Gregorius Nasiazolainen* pitää hyvin pahana asiana, elleivät äidit tuo lapsiaan kastettaviksi. Hän sanoo: »Hanna uhrasi (pyhitti) Samuelin Jumalalle jo ennen hänen syntymistään ja antoi hänet pappeuteen heti hänen syntymänsä jälkeen — ja näin tulisi lasten tulla kastetuiksi hiedän hennoimassa iässään, vaikkei heillä ole vielä mitään käsitystä turmeluksesta eikä armosta» *Origenes* (185—254), jonka isä, isoisä ja isoisänisä olivat kristityitä, ja joka itse oli kastettu lapsena, sanoo: »Kirkko on saanut apostoleilta tradition antaa kaste myös pienille lapsille sen sanan mukaan, mitä Herra sanoo pienistä lapsista.» Myös hän sanoo: »Koska kaste kirkossa tapahtuu syntien anteeksiantamukseksi, kastetaan kirkon tavan mukaan myös pienet lapset.»

Ensimäinen lapsikasteen vastustaja, joka tunnetaan, on *Tertullianus* (kuollut n. 250 j. Kr.). Mutta juuri hänen vastustuksensa todistaa, että lasten kastaminen oli yleisessä käytännössä hänen aikanaan. Jos tämä olisi ollut uusi tapa, jota vasta siihen aikaan olisi alettu käyttää, miksi eivät muut kirkkoisät nouse siitä varoittamaan? Ei liioin *Tertullianus* vastustuksessaan sano, että lapsikaste olisi otettu käytäntöön vasta apostolien ajan jälkeen, vaan hän tietää koettavansa saada voimaan uutta tapaa. Tämä on voimakas todis-

tus siitä, että lasten kaste oli käytännössä silloin. Baptistien väitteet, joiden mukaan kirkko on turmellut apostolisen tavan, ovat siis aivan perättömät.

Viittaamme vielä erääseen kirkkoisä *Ireneuksen* lauseeseen tässä asiassa. Kuten tunnettua oli Ireneus Polykarpuksen oppilas, joka taas oli apostoli Johanneksen oppilas. Ireneus kirjoittaa näin: »Kristus tuli pelastamaan kaikkia — kaikkia, jotka Hänen kauttaan uudestisyntyetään Jumalasta, pikkulapsia, pienokaisia, lapsia, nuoria ja täysi-ikäisiä; sentähden Hän eli täällä nuo monet vuotensa.» On vaikeata ymmärtää näitä sanoja, jos kielletään lasten kaste. Sillä miten muuten käsitettäisiin pikkulasten uudestisyntyminen? Jos koetetaan sanoa, että tämä tarkoittaa uudestisyntymistä uskossa eikä kastetta, niin kuinka silloin sopii kieltää lapsilta kaste, jos he siis voivat uskossa uudesti syntyä?

Vielä huomautamme, että raamatussa puhutaan useammista perhekunnista, jotka kastettiin kokonaisuudessaan. Kornelius kastettiin koko perhekuntansa kanssa (Ap. t. 10: 2, 44, 47—48). Samoin Lyydia ja koko hänen perheensä (Ap. t. 16: 15), myös vanginvartija kastettiin perheineen (16: 33). Ja Paavali sanoo kastaneensa Stefanään perhekunnan Korintossa (1 Kor. 1: 16). Baptistit vaativat meitä todistamaan, että näissä perheissä oli alaikäisiä lapsia, mutta me jätämme heidän todistettavakseen, ettei niitä ollut. Mei-

dän oppimme ei perustu siihen, oliko vai ei, mutta heidän oppinsa on kokonaan järkytetty, jos yhdessäkin näistä perheistä oli alaikäisiä lapsia. Vielä puhutaan 2 Tim. 1: 16 ja 4: 19:ssä Onesiforuksen huonekunnasta ja Room. 16: 10—11:ssä Narsissuksen huonekunnasta tavalla, joka selvästi edellyttää, että nämä perheet ovat kokonaisuudessaan seurakunnan jäseniä, ja siis myös kastetuita.

Näin ollen uskallamme kaikkiin esilletuotuihin tosiseikkoihin vedoten väittää, että baptistien oppi, joka kieltää lasten kasteen, ei ole raamatun mukainen. Se ei löydä vähintäkään todellista tukea eikä perustusta Jumalan sanassa. Sentähden me ehdottomasti hylkäämme sen epäraamattullisena ja turmiollisena harhaoppina. Jumala varjelkoon uskovaisia takertumasta sen pauloihin, ja Hän armossaan selvittäköön sen lumoista ne, jotka ovat siihen kietoutuneet!

M. I. K.

Jumalan tiellä.

— Jokaisen täytyy kuormansa kantaa. Tule, Emmi, lähdetään kotiin, näethän ettemme voi olla miksikään avuksi täällä — virkahti ruukin patruuna hiukan kärsimättömästi vetäisten vaimoan käsipuolesta — Tule — jatkoi hän toistamiseen, kun Emmi-rouva yhä viipyi tapaturmaisesti kuolleen pienokaisen ruumiin ääressä yrittäen lohdutella surun murtamaa äitiparkaa. — Niin, lähdetään, Martti, emmehän täällä mitään voi tehdä — myönsi Emmi hiljaa. Mutta katse viipyi vielä pienen nukkujan luona. Viimein pyyhkäisi hän kyyneleensä ja jättäen sydämelliset jäähyväiset äidille seurasi Emmi-rouva miestensä. Lapsi, erään ruukintyömiehen ainokainen, oli päivällä leikkiessään rannalla pudonnut koskeen. Turhaan oli isä rientänyt apuun. Tosin saatiin lapsi melkein heti kuivalle maalle, mutta hennosta ruumiista oli henki jo lähtenyt.

— Ainoa lapsi, voi miten surullista — huokasi Emmi-rouva astellessaan miehensä rinnalla kotiin päin — minun tulee niin sääli vanhempia, niin sääli . . .

— Kovin surullista, Emmi, mutta kun ihminen tekee itselleen epäjumalan, joko lapsestaan tai muusta Jumalan antamasta lahjasta, käy aina näin: hänen täytyy se kadottaa — sanoi mies melkein tylästi.

Emmi-rouva katsahti salavihkaa mieheensä. Tuo luja, päättävä kasvoinilme oli hänelle niin perin tuttu. Karkea, hieman tyly oli hänen rakastetun Marttinsa ulkomuoto. Mutta siinä oli mies, johon saattoi luottaa — sen tiesi Emmi. Ja hän tiesi myöskin miten auliisti, joskin monesti salassa Martti oli valmis auttamaan hätäntynnyttä lähimmäistään. Ei löytynyt ainoatakaan työmiestä, ei asukasta ruukin alueella, joka hädän tullen ei olisi saanut apua patruunalta. Mutta tekikö hän hyvää lähimmäiselleen Kristuksen rakkauden vaatimana, vai yksinkö velvollisuudentunto, vieläpä omavanhurskausko se oli, joka pakotti lujatahtoista miestä uhrauksiin toisten hyväksi? — Vasta viime aikoina oli tämä kysymys ruvennut silloin tällöin ahdistamaan Emmiä mieltä. Mutta hän rauhoittui pian. Eihän Martti ainakaan ihmisten kiitosta etsinyt. Aina kun joku avunsaanut yritti kauniin sanoin tulkita kiitollisuuttaan patruunaa kohtaan, katkaisi tämä heti ensi lauseen virkahtaen ojentavasti. Älkää

minua kiittääkö vaan Jumalaa ja kulkekaa Hänen tietänsä.

Jumalan tietä — salainen huokaus nousee Emmi-rouvan rinnasta — Jumalan tietä, niin, olemmehan me, niin Martti kuin minäkin ainakin yrittäneet kulkea sitä. Sillä tiellä kulkee Kirstimekin, olemmehan ohjanneet hänet sille polulle jo pienestä pitäen. Ja nyt, nuorena neitosena on hän yhä säilynyt vapaana maailman menoista, elänyt onnellisena täällä kaukaisessa kotilaaksossa tietämättä mitään suuren maailman turhista huveista, elänyt hurskaassa kodissa, niin, hurskaassa . . . totta kai, mutta sittenkin . . .

Emmi-rouva vilkasi taas mieheensä, joka vaitiollen asteli hänen rinnallaan. Vaimonsa mietteistä tietämättään oli hänkin vaipunut ajatuksiinsa.

Martti — sanoi Emmi hiljaa ja arastellen — olemmehan me aina eläneet, ainakin yrittäneet elää Jumalan tahdon mukaisesti, mutta sittenkin pelkään . . .

Mies katsoi häneen pitkään:

— Tietysti yritämme yhä edelleenkin elää Jumalan kunniaksi ja lähimmäisemme avuksi, sehän on velvollisuutemme kristittyinä. Mutta kas tuolla, Emmi — Martti-herran katse kirkastui — tuolla tulee Kirsti, ainokaisemme, rakkaimpamme!

— Niin, Martti, mutta ajattele jos mekin omalta kohdaltamme tulisimme tuntemaan sitä

sydämen murhetta kun . . .kun . . . rakkain otetaan pois . . .

— Ei, Emmi, meitä se vaara ei saata uhata, me emme tee lapsestamme mitään epäjumalaa, ei, mehän kuljemme Jumalan tietä.

*

Jylhän kaunista oli seutu, missä ruukki, Kirsti-neidin koti sijaitsi. Mutta eristettynä, kaukana ihmisten meluavilta teiltä eli siellä pieni yhteiskunta, eli tyytyväisenä osaansa. Niin eli Kirstikin onnellisena vanhempansa rakkauden päivänpaisteessa kaipaamatta muuta seuraa, ikävöimättä suuren maailman loistoa tai huveja. . . Mutta tuli päivä, jolloin nuori neitonen seisoi rakkaan koskensa partaalla kuunnellen ensi kerran eläissään jotain uutta, ihmeellistä soittoa jostakin kaukaisesta onnen maasta. Ja nuoresta rinnasta nousi kaihontäyteinen huokaus: Täälläkö elämäni, koko nuori elämäni kuluu hukkaan, enkö koskaan pääse tuonne metsien ja vuorten taa katselemaan sitä maailmaa, mikä siellä niin avarana ja kauniina loistaa . . .

*

— Martti, etkö huomaa miten kalpeaksi ja miettiväiseksi Kirstimme on käynyt — virkahti Emmi-rouva eräänä päivänä miehelleen. — Emmi, jos luulet ettei Kirstin terveys ole hyvä, niin . . . meidän on heti hankittava apua . . . lääkäri . . .

— Martti rakas — puhui Emmi rauhoittavasti — ethän pane pahaksesi jos suoraan sanon sinulle mielipiteeni: emme saa enää itsekkäästi pitää tyttäremme luonamme, hän kaipa . . . — Maailmalle — keskeytti Martti-herra tuimasti — ja sinnekö meidän tulisi laskea hänet, laskea vapaasti turmeltumaan, hukkumaan? Ei! Mitä ajatteletkaan, Emmi.

Mutta Emmi-äiti ei hellittänyt. Seurasi pitkä keskustelu, jonka lopputulokseksi viimein jäi päätös että äiti ja tytär yhdessä lähtisivät pitkälle matkalle, jopa ulkomaille asti.

— Yksin en laske Kirstiä maailman liukkoille poluille, vakuutti isä taipumattomasti.

Matkavalmistukset tehtiin sitten Kirstin säteillä onnea ja iloista odotusta.

— Etkö ajattele ollenkaan, miten yksin minä nyt jään? — kysyi isä surumielisesti.

— Mutta, isä kulta, mehän palaamme jälleen — kului Kirstin lohduttava iloinen vastaus.

*

Niin, he palaavat jälleen luokseni — Sillä tietoisuudella yritti isä rohkaista mieltänsä, kun ikävä ja yksinäisyudentunne uhkasi käydä ylivoimaiseksi. Ja yhä uudelleen päätti hän yksinpuheluaan vakuuttamalla, ettei hän koskaan ollut tehnyt itseänsä syyväksi epäjumalanpalvelukseen ja ettei hän koskaan vastakaan siihen syntyin lankeaisi. Kyllä kai hän rakasti vaimoaan ja tyttä-

tään niin rajattomasti kuin uskolliselle Herran palvelijalle oli luvallista, mutta ei sen enempää, ei sen enempää kuin oli luvallista . . .

Ja rauhoittuneena tarttui hän jälleen työhön, joka tähän aikaan oli hänelle kuin sauva yksinäisen vuorivaeltajan kädessä.

Mutta kun viikot vaihtuivat kuukausiksi alkoi yksinäisyys tuntua niin painostavalta, että Martti-herra todenteolla rupesi suunnittelemaan matkaa samaan suuntaan, jonne hänen rakkaimpansa olivat kadonneet. Eivät kirjeetkään enää lohduttaneet. Niitä tuli liian harvoin. Ja nyt, voi nyt ei pitkään aikaan ollut kuulunut mitään Emmiin ja Kirstin olinpaikasta.

Silloin, juuri kun hän oli jo lähtövalmis saapui kirje, mutta — se oli kirjoitettu vieraalla käsialalla, ja se sisälsi vieraan kovan, lyhyen tiedonannon onnettomuustapahtumasta, jossa sekä äiti että tytär olivat menettäneet henkensä. Menettäneet henkensä, toisti lukeva sumenevin katsein. Mitä, se ei voi olla mahdollista, ei, ei! — Hän luki, hän tavaili nuo muutavat rivit yhä uudelleen. Mutta voi, siinä ne seisovat, hän ei voi saada niitä olemattomiksi. Eivätkö hänen rakkaansa sitten enää koskaan palaakaan hänen luoksensa? Eivät palaa . . . ei koskaan . . . ei koskaan . . .

Isku oli liian ankara, hän ei voisi sitä kestää, hänenkin täytyy murtua, kuolla . . . ja . . . ja se hän olisikin onnellisinta . . .

Ja kesken katkerinta suruaan ja kaipaustaan

luki hän kuin salaman valossa yhden ainoan sanan: epäjumalanpalvelija, se seisoj siinä kirjoitettuna hänen sielunsa syvimässä kätöksässä eikä hän voinut kierrellä sitä pakoon, täytyi vain pysähtyä ja lukea sitä sanomattomaksi kauhukseseen. Hän, joka aina oli neuvonut muita Jumalan tielle ja joka itse oli luullut seisovansa niin van-kasti Jumalan tahdon täyttämässä, hän, hän olikin nyt langennut, kadotettu syntisraukka, ei yhtään parempi kuin . . . kuin ryöväri ristin puulla. . . Ryöväri . . . niin, miten olikaan hän sydämensä tuskissa rukoillut: »Herra, muista minua» . . . Se huokaus nousee nyt hätähuutona kuolemantuskissa vaikerovasta sydäimestä: Herra, muista minua . . . Jos Sinä unohdat, jos Sinä nyt menet ohitseni ojentamatta minulle kättäsi tuekseni niin silloin olen hukassa, silloin on vain kuolema ja kadotus osani, silloin ei enää auta mikään, ei mikään . . .

Mutta voisiko Hän, jonka palavasta halusta armahtaa laupiaan Samarialaisen teko on vain heikko kuvaus, voisiko Hän, sielujen suuri lääkäri, kulkea hätäntyneen ohi auttamatta sitä sen tuskissa? Ei voisi! Hänen täytyy lääkitä vertavuotavat haavat anteeksiantamuksellaan, armonsa ihmeellisellä lääkkeellä. Epäjumalanpalvelijakin paranee Hänen hoidossaan, jonka kallis veri puhdistaa kaikesta synnistä.

Ja nöyrtyneenä, mutta Hänen armonsa ylläpitämänä jaksaa yksinäinen kulkija jälleen kat-

soa elämää silmiin tunnustaen virrentekijän sanat omikseen:

»Ah ensin juoksin ylpeinä
Ja rohkealla miellä.
Mä luulin: »Miks en pysyä
Osaisi Herran tiellä?»
Mutt' voi, kuink' usein hairahduin,
kuink' usein kaadu-in, kompastuin
Ja jouduin häpeähän!

Nyt tunnustan mä nöyrästi
Et olen outo aivan.
Jos et Sä neuvo Herrani,
En osaa tietä taivaan,
Jos et sä itse paimenna,
Mä pian eksyn laumasta
Kuin lammas eksyy korpeen.»

Niin pyytää hän kulkea Jumalan tietä ei enää omin voimin ja neuvoin, vaan Hänen johdattamana, joka on heikoissa väkevä. Mutta kirvelevät haavat eivät niin heti lakkaa polttamasta, surun aallot eivät heti ota talttuakseen. Monesti nousivat ne vielä kuohuksiin, ja hän, joka jc rauhallisesti oli tarttunut työhön, vapisi jälleen voimatonna apua pyytäen, apua neuvottomuudessaan. Mutta neuvottoman huolenpitäjä on uskollinen. Hänen viittauksestaan asettui jälleen surun pauhava meri ja ahdistettu sydän hengitti taasen

lohdutettuna, turvattuna huokaisten: »Kun lohduttain Sä tulet liki, niin katoa kaikki tuskani.»

Ja vuodet vierivät. Mutta muistot menneen ajan kotionnosta palaavat vielä monesti yksinäisen työntekijän mieleen, etenkin merkkipäivinä, joita muinoin suloisin juhlatunnelmin yhdessä vietettiin — ja ne muistot pusertavat huokauksen rinnasta. Mutta Armahtaja ei jätä, hän on läsnä. Hänen rakkautensa tukemana saattaa sureva yhä enemmän irroittaa katseensa siitä, mikä on jäänyt taaksepäin ja tyytyen Jumalan tahtoon ja tiehen suunnata kulkuansa eteenpäin, yhä eteenpäin kohti sitä kotia, jonka vielä salassa olevaa onnea ja autuutta hän aavistaa hyvän Paimenen horjumattomasta lupauksesta: »Minä annan heille iankaikkisen elämän.»

Ellida Erling.

Kesäinen muisto.

Kirkkaana hymyili kesäinen päivä, kun eräs pieni matkaseurue kääntyi pölyiseltä maantieltä Iijoen rauhaiselle vanhalle kirkkomaalle. Suloisen vilpoisalta tuntui lepo puitten varjossa, jotka tuuheina ja korkeina kaunistivat paikkaa, missä pitäjän vanha kirkko ennen muinoin oli kutsunut väsyneitä elontien kulkijoita lepoon, Jumalan sanan lähteelle. Jäljettömiin oli tämä vanha tempeli jo kadonnut. Mutta siellä täällä viheriöivällä

nurmikolla näkyi risti tai hautapatsas osoittamassa paikkaa, mihin vaeltajan maallinen matka oli päättynyt. Ja eräs jalustalla oleva puinen kaappi kätki ovensa takana vanhan kirjoituksen, jonka kehoitus kuului:

Matka-Mies

Joka Tätä Kirkon-Maata Joskus Poljeskelet
 Pyhitä Sinuas
 Maa On pyhä
 Pyhä Sen Pyhän Jumalan Tähdän
 Jota Sen Päällä Muinoin Pyhyydes on Palveldu
 Pyhä Myös Nijden Pyhän Tähdän
 Jotka Siinä Aikanans
 Pyhää Jumalata Pyhyydes Palvelit
 Mutta nyt Ovat
 Niinkuin Paremman Osansa Puolest Jo Taivasa
 Nijn Myös Halvemman Osansa Puolest Wielä Täsä
 Sinun Jalkais Alla
 Heidän Pyhitetysä Levosansa
 Siihen Asti
 Kuin Kaikkein Päivän Loppu Tule.

Tähän päättyi vanha kirjoitus. Kaappi suljettiin jälleen, ja pieni seurue lähti puitten ystävällisestä siimeksestä jatkaakseen jälleen matkaansa päivänpahtamalla teillä.

Mutta päivän helteessä, sen monikirjavissa puuhissa ja pyrinnöissä kaikui vielä kuin salainen sävel menneitten aikojen takaa, kaikui hiljaisena,

mutta kuitenkin voimakkaasti kehoittavana: »Matkamies, älä unohda parempaa osaasi», kuolemantonta sieluasi. Tyydytä sen nälkää samalla siunattulla ravinnolla, josta esi-isät saivat elinvoimansa, mielenlujuutensa kovinakin aikoina: Jumalan pyhällä, ikuisella sanalla.

E. E.

Kalenteri vuodelle 1926.

Anna, o Jesu, rauha ja menestys!

Tammikuu — 31 p.

Ilm. 2: 1—5. — Luuk. 13: 6—9.

Jos. 24: 14—'6

1 P *Uud. v. päivä

2 L Aapeli, Set

Ef. 5: 25—27. — Matt. 3: 11, 12.
Ps. 73: 23—28.

3 S *S. j. Uud. v. p.

4 M Ruut (Eenokki)

5 T Lea

6 K *Loppiainen

7 T Aukusti

8 P Gunnar

9 L Veikko, Bror

Hebr. 2: 11—16. — Matt. 12: 46—50.
Sananl. 1: 7—10.

10 S *1 s. Loppiais. Sigurd

11 M Osvald

12 T Toini

13 K Nuutti

14 T Feeliks

15 P Siviä

16 L Ilmari

1 Kor. 1: 26—31. — Luuk. 19: 1—10.
1 Moos. 12: 1—4.

17 S *2 s. Loppiais. Anton

18 M Laura

19 T Heikki

20 K Fabian

21 T Aune

22 P Friidolf

23 L Meri

2 Kor. 1: 3—11. — Matt. 8: 14—17.
2 Kun. 5: 1—15.

24 S *3 s. Loppiais. Jarl

25 M Paavali

26 T Polykarpus

27 K Viljo

28 T Kaarlo

29 P Valter

30 L Gunilla

Fil. 3: 7—14. — Luuk. 17: 7—10.
1 Moos. 22: 1—13.

31 S *Septuages. Alli

Helmikuu — 28 p.

1 M Bertta

2 T Kynttelinp.

3 K Huugo

4 T Ansgarius

5 P Agda

6 L Dorotea

Mal. 1: 11. — Matt. 13: 31—33.
Ps. 96: 1—9.

7 S *Kynttelinp. Rikhard

8 M Laina

9 T Naima

10 K Elina

11 T Eufrosyne

12 P Elma

13 L Sulo

Jaak. 3: 13—18. — Mark. 10:
32—45. — Jes. 52: 13—15.

14 S *Laskiaiss. Valentin

15 M Sipri

16 T Julia

17 K Väinö

18 T Tyyra

19 P Kauppo, Fritjof

20 L Hulda

Hebr. 12: 22—25. — Luuk. 10: 17—22.
1 Moos. 3: 1—15.

21 S *1 s. Paast. Keijo, Alf

22 M Tuulikki

23 T Tertullianus

24 K Mattias

25 T Viktoria

26 P Nestor

27 L Torsti

Jaak. 1: 2—8. — Mark. 9: 14—29.
2 Moos. 14: 13—15.

28 S *2 s. Paast. Onni

Maaliskuu — 31 p.

1 M Alpo

2 T Fanny

3 K Kauko

4 T Adrian

5 P Laila

6 L Ruudolf

Ps. 37: 8—9. — Jes. 30: 15.
2 Kor. 7: 10.

7 S *1 Rukousp. Perpetua

8 M Vilppu

9 T Edvin

10 K Aura

11 T Kalervo

12 P Gregorius

13 L Ernesti

Ap. T. 5: 38—42. — Joh. 6: 52—71.
2 Moos. 16: 11—21.

14 S *Puolip. s. Matilda

15 M Risto

16 T Herbert

17 K Kerttu

18 T Edvard

19 P Jooseppi

20 L Jaakkima

2 Tess. 3: 1—5. — Joh. 8: 31—45.
Jes. 50: 4—11.

21 S *5 s. Paast. Pentti

22 M Vihtori

23 T Akseli

24 K Gabriel

25 T *Mar. ilm. p.

26 P Immanuel

27 L Soini

Ilm. 14: 1—5. — Luuk. 22: 14—22.
Ps. 111.

28 S *Palmusunn. Armas

29 M Jonas

30 T Usko

31 K Irma

Huhtikuu — 30 p.

1 T Haarald

2 P *Pitkäperj. Pellervo

3 L Ferdinand

Ef. 1: 15—23. — Matt. 28: 1—8.
Ps. 118: 14—24.

4 S *Pääsiäisp. Ambrosius

5 M *2 Pääsiäisp. Irene

6 T Vilho

7 K Allan

8 T Suoma

9 P Otto

10 L Heskiel

Ap. T. 13: 26—41. — Luuk. 24: 36—49.
1 Moos. 32: 24—31.

11 S *1 s. Pääs. j. Verna

12 M Julius

13 T Tellervo, Etel

14 K Tiburtius

15 T Linda

16 P Jalo

17 L Elias

Hebr. 13: 20, 21. — Joh. 10:
1—10. — Ps. 23.

18 S *2 s. Pääs. j. Valdemar

19 M Bernhard

20 T Amalia

21 K Anselmi

22 T Alina

23 P Yrjö

24 L Albert

1 Piet. 1: 3—7. — Joh. 14: 1—12.
Jes. 40: 26—31.

25 S *3 s. Pääs. j. Markus

26 M Teresia

27 T Engelbrekt

28 K Tuure

29 T Tyko

30 P Mirjam

Toukokuu — 31 p.

1 L Vappu

1 Joh. 3: 19—24. — Joh. 7: 37—39. — Sak. 13: 1.

2 S *4s. Pääs. j. Atanasius

3 M Ristinpäivä

4 T Roosa

5 K Jenny

6 T Sigismund

7 P Helmi

8 L Aake

Jaak. 5: 16—20. — Luuk. 11: 1—13.
2 Moos. 17: 8—15.

9 S *Rukouss. Timo

10 M Aino

11 T Osmo

12 K Lotta

13 T *Helatorst. Floora

14 P Eedit

15 L Sofia

1 Piet. 3: 16—22. — Luuk. 12: 4—12. — 1 Kun. 19: 8—14.

16 S 6 s. Pääs. j. Ester

17 M Rebekka

18 T Erkki

19 K Emilia

20 T Karoliina

21 P Konstantinus

22 L Hemminki

Ap. Tek. 2: 36—41. — Joh. 14: 15—21. — Hes. 36: 25—27.

23 S *Helluntaip. Lyyli

24 M *2 Helluntaip. Alarik

25 T Urpo

26 K Vilhelmiina

27 T Ingeborg

28 P Alma

29 L Oiva

Kol. 1: 16—23. — Matt. 28: 18—20.
4 Moos. 6: 22—27.

30 S *P. Kolm. p. Basilius

31 M Helka

Kesäkuu — 30 p.

1 T Nikodemus

2 K Venla

3 T Viola

4 P Toivo

5 L Bonifacius

1 Tim. 6: 6—12. — Matt. 16: 24—27
Dan. 5: 1—9, 13—17, 25—30.

6 S *1 s. Kolm. p. Kustaa

7 M Roobert

8 T Salomo

9 K Ensio

10 T Svante

11 P Impi, Hjördis

12 L Esko

Ps. 62: 12. — Joh. 8: 51.
1 Kor. 1: 18

13 S *2 Rukouss. Eedla

14 M Eelis

15 T Vieno

16 K Justina

17 T Urho

18 P Tapio

19 L Siiri

Ef. 2: 1—10. — Matt. 9: 9—13.
Hes. 34: 11—16.

20 S *3 s. Kolm. p. Into

21 M Ahti

22 T Paulina

23 K Aadolf

24 T *Joh. Kast. p.

25 P Uno

26 L Jeremias

Room. 14: 10—19. — Matt. 7: 1—6. — Miik. 6: 8.

27 S 4 s. Kolm. p. Elviira

28 M Leo

29 T Pietari

30 K Päiviö

Heinäkuu — 31 p.

1 T Aaro

2 P Linnea

3 L Arvo

Ap. T. 26: 14—18. — Matt. 16: 13—19.
2 Moos. 19: 3—6.

4 S *5 s. Kolm. p. Ulriikka

5 M Unto

6 T Esaias

7 K Klaus

8 T Turo

9 P Ilta

10 L Saima

Jaak. 2: 14—24. — Luuk. 18: 1—8.
1 Sam. 15: 22—29.

11 S *6 s. Kolm. p.

12 M Herman (Eleonoora)

13 T Joel

14 K Aliisa

15 T Rauni

16 P Reino

17 L Ossian

Jes. 6: 1—7. — Joh. 17: 1—5.
2 Moos. 34: 4—9.

18 S *7 s. Kolm. p. Fredrik

19 M Saara

20 T Margareeta

21 K Johanna

22 T Magdaleena

23 P Olga

24 L Kirsti

1 Joh. 4: 1—6. — Matt. 7: 22—29.
1 Kun. 18: 36—39.

25 S *8 s. Kolm. p. Jaakko

26 M Martta

27 T 7 unikekoa

28 K Haakon

29 T Olavi

30 P Eriikka

31 L H-lena

Elokuu — 31 p.

2 Tess. 3: 10—13. — Luuk. 16: 10—17. — 2 Moos. 39: 1—5.

1 S *9 s. Kolm. p. Maire,
(Gerda)

2 M Holger

3 T Maria

4 K Veera

5 T Salme, Gurli

6 P Sikstus

7 L Lahja

2 Piet. 1: 2. — Sananl. 23: 26.
Gal. 5: 13.

8 S *3 Rukouss. Sylvia

9 M Natalia

10 T Lauri

11 K Susanna

12 T Klaara

13 P Alfonso

14 L Svea

1 Joh. 1: 8—2: 2. — Matt. 23: 1—12. — Dan. 9: 15—19.

15 S *11 s. Kolm. p.

16 M Brynolf (Marjatta)

17 T Verner

18 K Lemmitty

19 T Maunu

20 P Samuli

21 L Sulho, Sven

1 Kor. 2: 1—11. — Joh. 2: 12—25.
1 Sam. 3: 1—10.

22 S *12 s. Kolm. p. Iivari

23 M Signe

24 T Pärttyli

25 K Loviisa

26 T Ilma

27 P Rolf

28 L Augustinus

1 Tim. 1: 12—17. — Matt. 11: 25—30. — 1 Moos. 50: 15—21.

29 S *13 s. Kolm. p. Iines

30 M Eemil

31 T Arvi

Syyskuu — 30 p.

- 1 K Gottfrid
2 T Toora
3 P Serafiina
4 L Mooses

2 Tim. 2: 19—21. — Luuk. 4: 23—30. — Ps. 50: 14—23.

- 5 S *14 s. Kolm. p. Mainio
6 M Sakari
7 T Regina
8 K Taimi, Göta
9 T Eevert
10 P Kaleva
11 L Aleksanteri

1 Kor. 7: 29—31. — Matt. 6: 19—23.
1 Kun. 17: 8—16.

- 12 S *15 s. Kolm. p. Dagny
13 M Jorma
14 T Iida
15 K Runo
16 T Mielikki
17 P Elisabet
18 L Tyne

Fil. 1: 19—26. — Joh. 5: 19—21.
1 Kun. 17: 17—24.

- 19 S *16 s. Kolm. p.
20 M Augusta Fredriikka)
21 T Matteus
22 K Mauri
23 T Tekla
24 P Alvar
25 L Kullervo

Gal. 5: 1—14. — Mark. 7: 5—23.
Ps. 139: 23, 24.

- 26 S *17 s. Kolm. p.
27 M Kaino Cyprianus)
28 T Lennart
29 K Mikael
30 T Helge

Lokakuu 31 p.

- 1 P Ragnar
2 L Ludvik
Ps. 103: 19—22. — Mark. 9: 33—40.
1 Moos. 28: 10—22.

- 3 S *Mikkelinp. Eevald
4 M Frans
5 T Inkeri
6 K Bruuno
7 T Birgitta
8 P Hilja
9 L Ilona

Juud. 1: 25. — Room. 11: 33—36.
Ps. 65: 2—3.

- 10 S *4 Rukousp. Josefiina
11 M Otso, Björn
12 T Valfrid
13 K Ebba
14 T Elsa
15 P Helvi
16 L Sirkka, Saga

Hebr. 10: 19—31. — Matt. 21: 33—46. — Jes. 5: 1—7.

- 17 S *20 s. Kolm. p. Alek-
18 M Luukas, Lucina
19 T Uljas
20 K Kasper
21 T Birger
22 P Irja
23 L Severi

Kol. 2: 1—7. — Ap. Tek. 16: 25—34. — Joon. 3.

- 24 S *21 s. Kolm. p. Fjalar
25 M Hilda
26 T Amanda
27 K Hellin
28 T Simo
29 P Alfred
30 L Kustaava

1 Tess. 5: 14—23. — Mark. 4: 21—25. — 2 Sam. 19: 18—23.

- 31 S *22 s. Kolm. p. Artturi

Marraskuu — 30 p.

- 1 M Pyh. miest. p.
2 T Topias
3 K Erland
4 T Hertta
5 P Malakias
6 L Kustaa Aadolf

Ilm. 5: 9—14. — Luuk. 6: 20—26.
5 Moos. 34: 1—6.

- 7 S *Pyh. miest. p. Eugen
8 M Aatos
9 T Teodor
10 K Martin Luther
11 T Martti
12 P Konrad
13 L Kristian

2 Kor. 5: 1—10. — Luuk. 20: 27—40. — Ps. 39: 9—14.

- 14 S *24 s. Kolm. p.
15 M Leopold Oihonna)
16 T Aarne
17 K Eino
18 T Maks
19 P Aili
20 L Jalmari

Ilm. 20: 11—15. — Matt. 13: 47—50. — Dan. 12: 1—4.

- 21 S *Tuomiosunn. Hilma
22 M Cecilia
23 T Klemetti
24 K Lempi
25 T Katri
26 P Dagmar
27 L Astrid

Room. 13: 11—14. — Matt. 21: 1—9. — Ps. 100.

- 28 S *1 s. Advent. Steen
29 M Aimo
30 T Antti

Joulukuu — 31 p.

- 1 K Oskari
2 T Beata
3 P Vellamo
4 L Barbara
Room. 15: 4—13. — Luuk. 21: 25—36. — Mal. 4.

- 5 S *2 s. Advent. Selma
6 M Niilo
7 T Agaton
8 K Kyllikki
9 T Anna
10 P Juudit
11 L Taneli
11 Kor. 4: 1—5. — Matt. 11: 2—10.
Jes. 12.

- 12 S *3 s. Advent. Tuovi
13 M Lucia
14 T Jouko
15 K Heimo
16 T Adele
17 P Raakel
18 L Abraham

Fil. 4: 4—7. — Joh. 1: 19—28.
5 Moos. 18: 15—19.

- 19 S *4 s. Advent. Iisakki
20 M Israel
21 T Tuomas
22 K Rafael
23 T Aatami
24 P Eeva
25 L *Joulupäivä

Ap. Tek. 6: 8—15; 7: 54—60.
Matt. 23: 34—39. — Jes. 45: 17—19.

- 26 S *Tapaninp.
27 M Joh. Evank.
28 T Viatt. last. p.
29 K Rauha, Frida
30 T Taavetti
31 P Sylvester

Viihtäminen, kiitos ja kunnia olkoon Sulle, o Isä rakas!

Toivon Jumala täyttäväksi teidät kaikella ilolla ja rauhalla uskossa, että teissä olisi runsas toivo Pyhän Hengen voiman kautta. Room. 15: 13.

Sisältö:

	Siv.
Usko, toivo, rakkaus. Kirj. A. V. J.	5
Kirkon puolesta. Runo Kirj. Jesper Svedberg. Suom. A. P.	21
Anshelm Waldemar Walli. (Muotokuva). Elämä- kerta, kirj. Irene Rosenqvist.	25
Matti Luoto. (Muotokuva). Elämäkerta, kirj. Ver- neri N.	40
Kuinka Lutherille kirkastui oppi uskon vanhurskau- desta. Kirj. Julius Vuorio.	47
Herran Ehtoollinen. Runo, kirj. Edla Pöyry.	62
Juho Fredrik Niemistö. (Muotokuva). Elämäkerta, kirj. Väinö Perälä.	65
Kaituri. Evankeliumin saarnaaja. (Muotokuva). Runo, kirj. A. V. Jaakkola.	81
Kirkonvartija Joonas Heikkilä. (Muotokuva). Elä- mäkerta, kirj. Juho Torppa.	88
Japanilähetyksemme 25-vuotistaipaleelta. Kirj. Ver- neri N.	104
Sua tervehdin kansani kallis. Runo. Kirj. K. V. Tamminen.	115
Japanin ristinmies. Kirj. Kr. T—o.	118
Rauha Jumalan kanssa. Kirj. Gabr. Joutsu.	129
Kulta-astia. Kirj. A. V. J.	135
Lapsikasteen vastustajien erhetyksistä. Kirj. I. M. Kuusi.	143
Jumalan tiellä. Kertomus Kirj. Ellida Erling. ..	158
Kesäinen Muisto. Kirj. E. E.	167
Kalenteri vuodelle 1926.	170